

סדר

תיקון חצות כתוב עלי

ובו סדר תיקון חצות - תיקון רחל ותיקון לאה
(כפי שהם עדוכים ומסודרים בסידור "שערי ציון")

עם פירוש משולב קל ובהיר

יפוד צדיק

מוגה ומסודר בדיוק מתחת למילים

ועליו יחנו

כתוב עלי

פירושים והצעות - למען יוכל כל אחד למצוא ולפרש לעצמו

את המזמורים והקינות בכל אשר עובר עליו

וליקוטים יקרים

מלוקטים ומועתקים מספרי רביז"ל ותלמידיו זיע"א

על סדר תיקון חצות

להארות הערות והוספות
ניתן לפנות אך ורק בכתב
לכתובת – בן איש חי 69/4 בית שמש
או לפקס 0722986163

עימוד:

מאורות 0548463972

פּרֹכֵךְ ה' מַצִּיּוֹן

בהכרת טובה נשגד בזה ברכת תודה מעומק הלב
קדם האי גברא יקירא,
העוסק ופועל ללא לאות להרים קרן השכינה הקדושה,
ראש וראשון לכל דבר שבקדושה,
ובפרט לעניין העת רצון של "חצות לילה"

ה"ה הרב ר' יהושע מאיר דויטש שליט"א

הוא הגבר הוקם עול, אשר הקים עולה של "חצות"
בפתיחת ויסוד כולל חצות - ארץ ישראל המעטירה
בעיד ביתר עילית,
אשר בין כותליה ובין חברים המקשיבים היושבת בגנים
נתחברו ונתלקטו אמריו ופניניו של ספר זה.

תערב עתידתנו:

יה"ד שיוזכה להמשיך בפועליו הגדולים
מתוך נחת והרחבה
ובמהרה יבנה הבניין הגדול
אשר יוסיף וירבה ספסלי ביהמ"ד
עדי נזכה לראות בבניין ביהמ"ק במהרה

לעילוי נשמת:

כמוס בן מזלה
תרז אסתר בת רבקה
אברהם בן וידה
לאה בת רחל
שרה בת אסתר
רחל בת שרה
יצחק יגאל בן שרינה
עזרא בן ציונה ירושלים
אבא חיים בן אמא שלום לאה
פרחה זרה פרידה בת מזל
שמואל בן יפה
רות בת רג'ינה

לדפואה שלמה:

שלומית בת מרגלית

לברכה, הצלחה ופרנסה בשפע ובנקל:

אברהם בר בן חיה

אודה ה' בכל לבב, שזיכני להתעסק בקודשים, בכח רבנו הקדוש רבי נחמן בן פייגא להוציא לאור תיקון חצות עם ביאורים, לעורר את לב האדם. כוונתי בקונטרס זה ברורה ומובנת, שכידוע רבנו הקדוש גילה דבר נפלא מאד, כמובא בספרו ליקוטי מוהר"ן (ח"ב, ק"א) וזו לשונו: "אמר: שְׁעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת יְכוּלִין לְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ כְּמוֹ עַל יְדֵי הַתְּבוּדָהּ. **כִּי מִסְתַּמָּא אֵין אוֹמְרִים חֲצוֹת עַל הָעֵבֶר, וְעַקֵּר אֲמִירַת חֲצוֹת הוּא עַל מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה עַכְשָׁיו עִם הָאָדָם, וְכִשְׂאִימַר חֲצוֹת בְּבַחֲנֶיהָ זֶה, יְכוּלִין לְמַצֵּא כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ בְּתוֹךְ אֲמִירַת חֲצוֹת".** וצריך לדייק בלשון רבנו שאמר "כִּי מִסְתַּמָּא", שזו לשון שמורה שדבר זה הוא פשוט, שצריך האדם לומר תיקון חצות על מה שקורה איתו עכשיו. ורבנו אמר "וְכִשְׂאִימַר חֲצוֹת בְּבַחֲנֶיהָ זֶה, יְכוּלִין לְמַצֵּא" - שצריך לומר את התיקון חצות בצורה עם שימת לב והתבוננות, לחפש ולמצוא את עצמו (שכל מציאה היא רק לאחר חיפוש) בתוך כל מזמור וקִינָה. ומכיון שראינו שאפילו אנשים שאומרים תיקון חצות (וגם כאלה שאומרים כבר הרבה שנים) לא יודעים כ"כ את הדרך למצוא את עצמם בתוך התיקון, ולפעמים אף את הפירוש הפשוט אינם יודעים, נתעוררנו לערוך תיקון חצות, עם נקודות וביאורים ע"פ דברי רבנו ומוהרנ"ת, שכך כל אחד יוכל למצוא את מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות בתוך התיקון חצות, ולקיים רצון רבנו ז"ל. וה' יתברך זיכני בדרך אמירתי את חצות למצוא את עצמי ע"פ דברי רבנו ואמרתי זאת לכמה אנשים והוטב בעיניהם ואמרתי בנפשי אקיים את מאמר רבנו (בתורה כ"א, ט') והיושר לגלות הסגולה לעם סגולה. ואין מטרת קונטרס זה להפיץ חידושים, אלא כדי לעורר בפשיטות את לב האדם לקיים את דברי רבנו ז"ל ולפתוח פתח לכל הרוצה ללכת בדרך הקדושה הזאת, איך לעשות זאת וכמובן שכמו שכתבנו שזה רק פתח כדי שכל אדם יתעורר וילמד למצוא את מה שנעשה עמו ולא בדווקא את מה שכתוב בקונטרס זה. ואני יודע מאנשים שראו מעט מהביאורים הכתובים בקונטרס זה, שעזרו להם למצוא את עצמם בתיקון חצות ואף בתפילה ובשאר תחינות ובקשות, שהרי כך הוא רצון רבנו, כמו שכתוב שם בהמשך התורה: "וְכִן אֲמִירַת תְּהִלִּים וְכִיּוֹצֵא צְרִיף לְרְאוּת, שְׂמִימָצֵא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל מְזִמּוּרֵי תְּהִלִּים וּבְתוֹךְ כָּל הַתְּחִנּוֹת וּבְקִשּׁוֹת וּסְלִיחוֹת וְכִיּוֹצֵא. וּבְקַל בְּפִשְׁטוּת בְּלִי חֲכָמוֹת יְכוּלִין לְמַצֵּא אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ כָּל הַתְּחִנּוֹת וּבְקִשּׁוֹת".

וכן כוונתי בקונטרס זה, לזכות לומר את התיקון חצות בהתעוררות הלב, שזהו דבר פשוט וברור שכך ראוי להיות בכל התפילות ובפרט בעת אמירת תיקון חצות, שכך ראוי להיאמר התיקון חצות כפי היכולת כמובא בכל הספרים וכמובא בשיחות הר"ן (אות רס"ח): "ותפס לדוגמא איך הם מעוררים הלב ואמר אותם בניגון חצות בקול נעים עמק מאד". ובליקוטי הלכות (הלכות הפקר ונכסי הגר ד', ד'): "ואח"כ מסדרים סדר חצות שכולו קולות וצעקות שצועקים מעומק הלב". וכן לשון רבנו הנ"ל לפרש את כל אשר עם לבבו, ואין זה עניין של אמירה ודקלום בעלמא. אך מכיון שזה דבר קשה וכבד לאדם, לומר תיקון חצות בהתעוררות הלב, בפרט שזמן אמירת תיקון חצות בשעת לילה מאוחרת שהאדם עייף וכו'. נמצא שחוץ מכך שלמצוא את עצמו בתוך אמירת תיקון חצות, זהו רצון רבנו וזה דבר שהיה פשוט לרבנו כנ"ל שכך צריך לאומרו, אבל בנוסף, זאת גם עצה נפלאה לזכות לומר את התיקון חצות בהתעוררות הלב. וברור שצריך לומר את התיקון לאט, כדי שיהיה זמן למח לשמוע מה שמוציא מפיו, ועוד יותר לאט כדי שהדברים יחלחלו ללב. ואם אפשר, טוב לומר עם ניגון המעורר את הלב (ניגון של אנ"ש או סתם ניגון מוכר על מילים אלו או להלביש לבד או ניגון אישי וכו') ואז בדוק ומנוסה שלב האדם מתעורר.

צריך לדעת, שגם מי שזוכה לקום בחצות לילה, אין צריך למהר בעת אמירות תיקון חצות בשביל להספיק אח"כ ללמוד תורה, וזאת מחמת מכמה טעמים:

א. מכיון שכתוב בכתבי האר"י ז"ל (דרושי הלילה דרוש ד') שאמירת תיקון רחל (חוץ מאמירת הוידוי) צריך לקחת כמו חצי שעה או יותר.

ב. (שם) כתוב כך: "בלילי הקיץ הקצרים אף כשיקום משנתנו יהיה קרוב לעמוד השחר, אל תחוש לעסוק בתורה באותה שעה רק שתעשה סדר הבכיה כנזכר ואח"כ אם ישאר זמן תעסוק בתורה". והדבר ברור, שאם אומרים את התיקון חצות במהירות אפשר גם בלילות הקיץ הקצרים, להספיק גם לומר תיקון חצות וגם ללמוד. רק הדבר פשוט שדבר ראשון צריך לומר את התיקון חצות בהתעוררות עם כוונת הלב, ואחרי זה אם נשאר לו זמן ללמוד, ילמד.

ג. גם בשערי ציון (בהקדמה לתיקון חצות) מובא, שתיקון לאה הוא בעצמו הלימוד. ולכן אם גם לא הספיק ללמוד שום דבר אחרי אמירת התיקון חצות, נחשב לו אמירת תיקון לאה כלימוד תורה שלאחר חצות לילה, שגדולתה מעלתו מאד כידוע.

וגם אם אין זמן, כבר נפסק בשולחן ערוך (סימן א' סעיף ד') שטוב מעט תחנונים בכוונה מהרבה שלא בכוונה. והלכה זו נאמרה על כל התפילות, תחינות ובקשות, ובוודאי ובפרט על תיקון חצות, שסעיף זה הוא המשך ברור לסעיפים הקודמים (ב ו-ג) שראוי להתחנן על החורבן ועל הגלות, אז יוצא שסעיף זה כתוב מפורש על התיקון חצות, שעדיף לומר אפילו רק חלק מהתיקון בכוונה ובהתעוררות, מאשר לומר את כל התיקון במהירות בלי כוונה, וק"ו שעדיף לומר את כל התיקון בכוונה, מאשר לאומרו במהירות בשביל להספיק אח"כ ללמוד.

וזה המקום לעורר את אנ"ש היקרים, הרוצים לציית את רבנו הקדוש, לקום בחצות לילה ולומר תיקון חצות, כמו שרבנו רצה, שהוא הסדר המובא בסידור שערי ציון באריכות עם כל הקינות. שהרי ידוע, שבכלליות רבנו אחז מאד מהסידור שערי ציון, והוא בעצמו אמר ממנו הרבה מאד, כמובא בשיחות הר"ן (אות קס"ג): "ונכנס לשם רבנו זכרונו לברכה עם האיש הנ"ל. וישב רבנו זכרונו לברכה שם על הארץ ולקח מבית יד שלו ספר "שערי ציון", והתחיל לומר, ובכה מאד מאד. והיה אומר להלן מדף לדף ובכה הרבה מאד מאד בלי הפסק. והאיש עמד אצלו והחזיק הצוביך (המקטרת) שלו, ועמד משתומם, וראה בכיתו הגדולה מאד". ובפרט בענין תיקון חצות, שרבנו דיבר מקינות המובאים שם, ומהפיוט דודי ירד לגנו סיפר ושבחו מאד (שיחות הר"ן רס"ח). ובפרט שלפי דברי האר"י שהבאנו לעיל שזמן אמירת תיקון רחל הוא כמו חצי שעה, ועם אמירת הקינות והאמירה במתינות לוקח אמירת התיקון בערך חצי שעה.

וכאן המקום להסביר את דרך עריכת הביאורים שבכללם מיוסדים על ד' נקודות, שהם הנקודות העיקריות בעבודת האדם וממילא הם הנקודות העיקריות להתאבל עליהם והם גם נקודות ששוות לכל נפש ואלו הם:

א. שמירת, תיקון וקדושת הברית - שכידוע עיקר יצר הרע הוא על ענין זה והוא עיקר הטומאה שהיצר הרע רוצה להכשיל את האדם, כמובא

בליקוטי מוהר"ן (ח"א ב', ו'): "הִינּוּ עַל יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית פְּנִ"ל, פְּמוּבָא בְּאֵהָר 'עֲקָרָא דִּיצְרָא בִישָׂא עַל עֲרִין וְהִיא עֲקָרָא דְמִסְאֲבוּתָא' [עיקר היצר הרע הוא על עריות וזאת עיקר הטומאה]. וזהו היסוד של כל התורה כולה ועיקר הניסיון והבחירה שמנסים את האדם בעולם הזה, כלשון מוהרנ"ת בתפילתו (ליקוטי תפילות ח"ב, מ"ה): "ויזכו כל עמך בית ישראל לשמור את הברית קדש בקדושה גדולה באמת, **אשר כל התורה כולה תלויה בזה, והוא עקר הניסיון והבחירה של כל אדם בזה העולם**".

ב. אמונה - כל מצוותיך אמונה - שכל התורה והמצוות תלויים באמונה (תורה כ"ג ח"א ועוד מקומות הרבה) וכל הגאולה הכללית והפרטית תלויה בזה (תורה ז' ח"א).

ג. אור הצדיק - שזה דבר גלוי וידוע ופשוט וברור לכל מי שבא בשערי רבנו שזה העיקר והיסוד שהכל תלוי בו (תורה קכ"ג). וכמובן בתורה ס"ז ח"ב שרבנו משווה בין בית המקדש לאור הצדיק ששניהם נעלמו ואח"כ הוא כותב שצריך להתאבל על בית המקדש. ומובן שצריך להתאבל על שניהם, וכן כותב מוהרנ"ת בפירוש בהלכות תפילין הלכה ז ס"ב. ועל זאת ליבי דווי שבנושא העיקרי הזה לא הארכתי כראוי כלל אבל המבין יבין שבכל מקום שמוזכר יסוד או ציון וכו' שפירשתי על שמירת הברית אפשר לפרש על הצדיק יסוד עולם.

ד. שמירת המחשבה והמח - שזה עיקר היצר הרע (תורה מ"ט ח"א), וכל פגם מתחיל במחשבה. ואם אדם שומר מחשבתו לא יבוא לשום פגם. ואף על פי שלכאורה זה כלול בשמירת הברית, אבל באמת אינו כן, כי פגם המחשבה כולל גם כל שאר הדברים כגון: כעס, עצבות תאוות ומידות רעות וכו'. ועל זה עיקר הבכייה כלשונו של מוהרנ"ת "חאט"ש קלאגן אויף דעם חורבן" (בית המוחין בכלליות ובפרטיות) [תרגום: לפחות להתאבל על חורבן בית המוחין בכלליות ובפרטיות]. [כוכבי אור, שיחות וסיפורים כ"ו].

וכן בסדר העריכה השתדלנו להעתיק למטה כמה שיותר מקורות וציטוטים המעוררים את הלב או מבהירים את ההסבר שכתבנו למעלה, מספרי רבנו ומוהרנ"ת. וכמובן שלא הבאנו את כל מה שיש להביא מפאת קוצר הזמן ולא עליך המלאכה לגמור וכו'. וכן בפיוט דודי ירד לגנו בסופו לא

כתבנו כל מה שנמצא באמתחתנו ובעזרת ה' נשתדל לסיים, לתקן ולשפר במהדורה הבאה אי"ה.

ומכיון שרצינו גם להביא ביאור על דרך הפשט, העתקנו מתחת לכל מילה (והשתדלנו במאמץ גדול שכל הסבר יעמוד בדיוק מתחת למילה), תמצית מהביאור הנפלא "יסוד צדיק" שכתב הרה"ח אברהם שלום שישא שליט"א, וכאן המקום להודות לו ולהרה"ח חיים קרישבסקי שליט"א שנתנו לנו רשות להעתיק את תמצית הביאור שלהם, ה' יתברך יאריך ימיהם ושנותיהם בטוב ובנעימים ויזכו להמשיך להפיץ ולהוציא לאור ספרי רבינו וכו' בשיא היופי וההידור, מתוך בריאות איתנה ושפע גדול בגשמיות ורוחניות.

וגם רצוני להסביר את הלשוניות של ביאורנו שנראה לפעמים כמו תרעומות על ה' יתברך (לדוגמא: כגון בקינה "קול ברמה" 'שלח אש בעצמותי' - ה' שלח לי את התאוות והמידות רעות וכו'). ובאמת זוהי המהות של התיקון חצות ונסביר זאת. בליקוטי מוהר"ן (ח"ב, ה' סעיפים ב' ו-ג') מובא כשמתפללים תפילה בחינת דין, דהיינו, תפילה שהיא תרעומות וטענות על ה' יתברך, אזי הסטרא אחרא בולעת כאלו תפילות. אבל יש צדיקים שהם בעלי כח, כשהם מתפללים כזאת תפילה אזי הסטרא אחרא מנסה לבלוע כזאת תפילה כדרכה, אבל תפילה של בעל כח כזה אינה יכולה לבלוע ואדרבה, ע"י זה הסטרא אחרא מקיאה את כל התפילות וכו' שבלעה. ע"ש. ורבנו מביא שם את העניין של פנחס שחז"ל אומרים שעשה פלילות (מלשון דין כמו ונתן עם פלילים עם ה') שאמר האם בגלל מעט חוטאים אלו נהרגו 24 אלף מישראל?! ומוהרנ"ת כותב בליקוטי הלכות (השכמת הבוקר הלכה ה', ב') שבכח אלו הצדיקים גם אנחנו בחצות מתפללים תפילה בחינת דין וזה לשונו: **וְהַעֲקֹר לְקִשְׁר עֲצָמוֹ לְצַדִּיקֵי הַדּוֹר, בְּחִינַת בְּעֲלֵי כַח הַנֶּזֶל שְׂיִכּוּלִים לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין וְעַל יְדֵי זֶה יוּכַל לְהַתְגַּבֵּר לְקוּם בְּחִצּוֹת, כִּי עֲקֹר קִימַת חִצּוֹת הוּא עַל יְדֵי כַח הַצַּדִּיקִים הַנֶּזֶל שְׂיִכּוּלִים לְהַתְפַּלֵּל הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שְׂמִשְׁם נִמְשָׁךְ הוּא שְׁלֵהוּבָא דְאִשָּׂא וְכוּ' (זוהר ויקרא דף כ"ז), שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת שְׂעַל יְדֵי זֶה קָמִים בְּחִצּוֹת וּמְקוֹנְנִים עַל חֶרְבֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. וְכַל הַקִּינּוֹת הֵם בְּבְחִינַת תְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין, כִּי בְּכִיָּה וְקִינּוֹת הֵם בְּחִינַת דִּינִים, עַל כֵּן טוֹעֲנִים שָׁם הַרְבֵּה עִם הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וְעוֹשִׂים פְּלִילוֹת עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (ישעיה ס"ג), "לִמָּה תִתְעִינּוּ ה' מִדְרָכֶיךָ תִקְשִׁיחַ לִבְנוֹ מִיִּדְאֲתָךְ וְכוּ' אִיָּה קִנְאֲתָךְ וּגְבוּרָתֶיךָ הַמּוֹן מֵעֵיךָ וְרַחֲמֶיךָ אֵלֶי הַתְּאֻפְקוּ". וְכֵן הַרְבֵּה. וְזֶה**

שְׂאוּמְרִים אַחַר כֶּךָ (תהלים כ"ד), "וַיָּבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד וְכוּ". **כִּי עַל יְדֵי הַתַּפְּלָה בְּחִינַת דִּין הֵנ"ל שֶׁהוּא תַקוּן הַמּוֹחַ, בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוּת הַשְּׁנֵה כַּנ"ל, עַל יְדֵי זֶה מוֹצִיִּין מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל הַדַּעַת וְכָל הַרְחַמְנוּת וְכָל הַנְּפִשׁוֹת וְהַנְּצוּצוֹת שְׂבֻלַע וְכוּ' עַד שְׁעוֹשִׁין בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה וְגֵרִים".** וכן בהלכות ציצית (ה', ו'): **"וְעַל יְדֵי הַקִּינּוֹת עַל חֶרֶבַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מְקַבְּלִין כַּח מֵהַתַּפְּלָה שֶׁל הַבַּעַל כַּח, שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵינַת דִּין, כִּי הָאֲבָלוֹת וְהַקִּינּוֹת הֵם בְּחִינַת דִּין כְּיָדוּעַ, וְגַם כָּל לְשׁוֹן שֶׁל הַקִּינּוֹת הוּא בְּדַרְךָ וְכוּחַ וְתַרְעוּמוֹת, כְּבִיכּוֹל, עַל שֶׁהִכָּה אוֹתָנוּ כָּל כֶּךָ וְהַחֲרִיב אֶת בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְהִגְלָנוּ בֵּין הָעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים שָׁם, "אֵיךְ קִנְאַתְךָ וְגִבּוֹרְתְּךָ וְכוּ', לָמָּה תַתְּעִינֵנוּ ה' מִדְרִכְךָ וְכוּ', הַמָּאֵס מְאִסְתָּ אֶת יְהוּדָה וְכוּ', מִדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְכוּ', לָמָּה לְנַצַּח תִּשְׁפַּחְנוּ, זְכוֹר ה' מָה הִיָּה לָנוּ".** וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה שֶׁכָּל לְשׁוֹנוֹת פְּאֻלוֹ הֵם בְּחִינַת תַּפְּלָה, בְּבַחֲנֵינַת דִּין, שֶׁהִיא בְּחִינַת תַּפְּלַת פְּנִיחָס שְׁעֵשָׂה פְּלִלוֹת עִם קוֹנּוֹ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּבָה שָׁם בְּהַתּוֹרָה הֵנ"ל". ובפרט שלשונות אלו הם של דוד המלך וירמיה הנביא וכו' שהיו וודאי בעלי כח גדול והם התפללו בלשונות כאלו, וגם הקינות מיוסדות על לשונותיהם ועל כוחם אנו סומכים.

וגם כאן המקום לבאר דבר שזה הבסיס שמעורר את צעקת הלב בחצות והוא, כידוע שרבי אברהם מבאר בכוכבי אור (שיחות וסיפורים אות כ"ו) שהעצה של 'איה' (כמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"ב, י"ב) שאיכה הוא אותיות איה עם האות כ' שמורה על כבודו יתברך. ועוד הוא כותב שם (שיחות וסיפורים אות כ"ז) שעיקר הרגשת מוהרנ"ת בתיקון חצות הייתה במילה 'איכה'. ונ"ל לבאר, שצעקת איה נובעת דווקא מזה שהאדם יודע ומאמין שגם ה' יתברך נמצא עמו באותו המקום המטונף והמלוכלך וגם שם יש לה' יתברך כבוד, רק שכבוד זה נעלם ונסתר בתכלית ההסתרה. וממילא ידיעה ואמונה זו מביאים את האדם לצעוק ולחפש ולבקש (וכלשון רבנו בתורה הנ"ל ושואל ומבקש, שלא כתוב שצריך לשאול ולבקש בתור עצה, אלא שממילא זה בא) אם אתה נמצא איתי פה, אז איפה אתה? ואיפה הכבוד שלך? וכן לשון רבנו בתורה שם: "אבל תכף שמבקשים איה מקום כבודו, נמצא שיודעים על כל פנים שיש אלוך יתברך, רק שהוא נסתר ונעלם ועל כן מבקשים איה מקום כבודו". וכן כתב מוהרנ"ת בהלכות תחומין (ו', ח'): **"וְעַל כֵּן מִי שְׁנוֹפֵל חֵס וְשָׁלוֹם, לְמִקּוּמוֹת הַרְחוּקִים הָאֵלוֹ הִבָּאִים מִשָּׁם, עֵקֶר עֲצָתוֹ שִׁחְפֵּשׁ וַיִּבְקֵשׁ אֶת ה' יִתְבַּרְךָ גַּם מִשָּׁם, כִּי בְּאִמַּת לְאִמַּתוֹ**

גַּם שֵׁם נֶעְלַם ה' יִתְבַּרְךָ, אִךְ אֵי אֶפְשֶׁר לְמַצְאוֹ בְּשׁוּם שֶׁכֵּל וּסְבָרָא כִּי אִם עַל יְדֵי הַבְּקָשָׁה וְהַחֲפוּז אִיֶּה וְכוּ' וְכַנִּי"ל... אֲבָל צְרִיף לְהִיּוֹת חֻזַּק מְאֹד מְאֹד בְּדַעְתּוֹ וְעֵקֶר הַהִתְחַזְּקוֹת הוּא שִׂידַע חֶסְרוֹן דַּעַת הָאֲנוּשִׁי שֶׁבְּנֶאֱמַת אֵין לָנוּ שׁוּם שֶׁכֵּל כְּלָל, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב, "כִּי בַעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְכוּ'". וְאָנוּ מְחַיְבִים לְהַשְׁלִיךְ וּלְבַטֵּל שֶׁכֵּלְנוּ לְגַמְרֵי רַק לְהֵאֱמִין בְּדַבְרֵי הַצְּדִיקֵי אֱמֶת שֶׁבְּנֶאֱמַת יֵשׁ חַיּוֹת אֱלֹקוֹת בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת הָרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד, אֲפֹלוּ בַּמְּקוֹמוֹת הַמְּטַנְפִים וְכוּ' שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם, "וַיְכַבְּדֵי לְאַחַר לֹא אֵתָּן". רַק שְׂאֵי אֶפְשֶׁר בְּשׁוּם שֶׁכֵּל אֲנוּשִׁי לְמַצֵּא שֵׁם כְּבוֹד אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ מֵאַחַר שֵׁשׁ פְּנּוּי מְאֹלְקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּבַחֲיִנַת וְכַבּוּדֵי לְאַחַר לֹא אֵתָּן, רַק צְרִיכִים שֵׁם לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אִיֶּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְכוּ' וְכַנִּי"ל.

נמצא למעשה, שכל צעקת ה'איה' היא דווקא בגלל שיודעים שה' נמצא, ואם כן אז איפה הוא, ונסביר זאת בדרך משל, כמו שאדם יודע שבנו היקר נמצא בחדר מסויים אז הוא מחפש שם וצועק בני היקר איפה אתה? נו, צא כבר מהמחבוא, למה אתה מסתתר? כך דווקא כשאדם יודע שה' יתברך נמצא פה, אז הוא צועק היכן אתה. וכן צועק מוהרנ"ת בליקוטי תפילות על תורה זו, איה קדושתי איה טהרתי וכו', שדווקא בגלל שאדם יודע שהוא שייך לקדושה ולטהרה וכו' אז הוא צועק איפה זה? אנחנו כ"כ התרגלנו לגלות, עד שלא יפלא בענינו המצב הרוחני הנמוך שלנו, אבל אנחנו צריכים לעורר את עצמנו כמה אנחנו כן שייכים לכל דבר שבקדושה וזה המהות שלנו ומה מה שאנחנו באמת ואנחנו לא שייכים לרע כלל וכלל. "כי מי שיודע קדושת ישראל בשורשם מאין הם לקוחים ויודע רוחניות ודקות של ישראל הוא יודע שישראל הם רחוקים לגמרי מעוון ואין עוון שייך להם כלל לא (ליקו"מ תנינא ז' ג') וכמובא בתורה י"ז ח"א שהטוב זוכר את עצמו והוא למעלה מכל העולמות ובו נמלך ונתייעץ הקב"ה בשעת בריאת העולם וממילא מצטער ומרחם על עצמו שעכשיו הולך לכליון והפסד, ממילא האדם צועק איך ייתכן, איך קרה כזה דבר שהמח מונח היכן שמונח, והרי זה פלא, ודבר מתמיה ולא נתפס בשכל, איך שאני יהודי חלק אלוך ממעל ככה נראה שזה הפרוש הפשוט של המילה איכה?! - איך יכול להיות?!, איך קרה כדבר הזה?! שזה ההרגשה במילה איכה ששייך לאיה.

וכאן המקום להודות להוריי היקרים שגדלו אותי בגשמיות ורוחניות בדרך התורה והיראה בדרך רבינו הקדוש בתמימות ופשיטות ומלווים אותי

עד היום, השי"ת יברך אותם בכל הברכות ובכל הישועות בגשמיות ורוחניות ויאריכו ימים בטוב ובנעימים.

וכן אני מודה לחמי וחמותי היקרים שמלווים אותנו בכל עת ודואגים לכל המצטרך. השי"ת יברך אותם בכל הברכות ובכל הישועות בגשמיות וברוחניות ויאריכו ימים בטוב ובנעימים.

וכן אני מודה לנו"ב היקרה מנב"ת ששלי ושלכם שלה הוא.

וכן אני מודה ומערך את כל משפיעי אנ"ש היקרים כל אחד ואחד לפי מעלתו שזכיתי לקבל מהם כטיפה מן הים מכל אחד את נקודתו הטובה מאוד רבינו הקדוש, ה' יאריך ימיהם ושנותיהם בטוב ובנעימים. ויזכו להמשיך הלאה להאיר את דעת רבינו הקדוש בתלמידים מתוך בריאות איתנה.

וכן אני מודה לכל אלה שסייעו בעדי בהוצאת התיקון חצות ה"ה הר"ר יעקב נתן אנשין שערך את תיקון רחל והוסיף מדיליה. הר"ר ישראל מאיר גלינסקי שערך את תיקון לאה והוסיף מדיליה. הר"ר אברהם בר שאלתיאל שהוא זה שהוציא את התיקון חצות ממה שהיה במוחי וליבי אל הפועל וכן לר' יעקב אהרן גרוס שסייע הרבה מאד. וכן תודה מיוחדת למעמד היקר ר' אברהם גרוס שלא חסך בשום טירחא ומאמץ ועשה הרבה יותר מתפקידו כדי שייצא דבר מתוקן ומושלם בשיא היופי וההידור על הצד היותר טוב. הר"ר יהודה צבי ברוין שכתב את דף השער. השי"ת יברך אותם בכל הברכות והישועות בגשמיות ורוחניות.

וכמו שציינו למעלה, מטרתנו בקונטרס זה היא להכניס בעולם את העניין של אמירת תיקון חצות ככוונה והתעוררות הלב כראוי, כרצון רבנו ז"ל. ויהי רצון שנזכה לכך, שקונטרס זה יביא תועלת מרובה לכל מי שישתמש בו, אכ"ר.

אליהו קירשבוים

אוצר היראה

אמר המעתיק ראיתי להביא כאן את כל אוצר היראה ערך 'חצות' משום שנראה לעניות דעתי שכל פעם שקם חצות ראוי ללמוד סעיף אחד בקומו מפני כמה טעמים:

א. כדי שיתחזק ליבו בזכות ובמעלה הנפלאה של קימת חצות (בבחינת פייבל אשרינו...) וכידוע גודל המעלה של שמחת המצוות שהוא הנשמה של המצווה וחשוב פי אלף כשעושים דבר שבקדושה בשמחה כמובא בכל הספרים.

ב. שעל ידי זה יתעורר לכוון ליבו ביותר לזכות לאיזה נקודה פרטית שזוכים על ידי חצות שזה עניין אחר כאשר מכוון ליבו ודעתו לזה שעל ידי זה נמשך אותו דבר ביתר שאת וביתר עוז כמובא בשיחה א' שקודם ליקוטי הלכות שאמר מוהרנ"ת על כלל עניין ליקוטי הלכות שכוונתו כפשוטו כשאתם מתעטפים בציצית תדעו ותזכרו ותשימו על לבכם כל מה שנתברר בדברינו בסוד עניין ציצית... עד שתזכו על ידי זה להתחזק תמיד בעבודתו יתברך. וכמובא בליקוטי הלכות הרבה פעמים שכשעושה דבר פלוני שבקדושה יכוון כך וכך, (מה שמונח עכשיו בזכרוני לדוגמא הוא בהלכות בציצית הפת ה' סכ"ג ובהלכות כבוד רבו ות"ח ג' ס"ו)

חצות

לסדר תקוונ חצות

א. על-ידי קימת חצות-לילה לעסק בתורה ותפלה והתבודדות, על-ידי זה זוכין לברך הטוב מן הרע, ולהמשיך על עצמו הזכרון האמתי לזכר תמיד תכליתו וסופו הנצחי ולאדבקא מחשבתה תמיד בעלמא דאתי, ולהסתפל על כל מה שהשם יתברך מסבב ומגלגל עמו בכל יום, שהכל באשר לכל הוא פדי לרמוז בו רמזים בכל עת להתקרב אליו, שזה עקר התכלית הטוב האמתי ועקר קיום האדם בזה העולם מספר ימי חיי הכל, וכל מה שנגעשה עמו בכל יום, הכל הוא בשביל זה לבר (ליקו"מ סי' נד).

ב. קימת חצות הוא המתקת הדינים, והוא מסגל כמו פדיון (שם קמט).

ג. זמן חצות הוא תמיד אחר ששה שעות מתחלת הלילה - בין בקיץ, בין בחורף; ואז מתחיל זמן חצות, ונמשך עד גמר משמורה שניה, דהינו שתי שעות. ובבקר טוב להסתפל על השמים, ועל-ידי זה נמשך הדעת (שם).

ד. בעתים הללו, שכבר ארץ עלינו הגלות, והשם יתברך מצפה בכל עת לשוב אלינו ולחזור לבנות בית-מקדשנו, ראוי לנו שלא לעכב, חס ושלום, בגן בית-המקדש, רק להשתדל בבנינו. על-כן מאד צריכין לזהר לקום בחצות בכל לילה ולהיות מתאבל מאד על חרבן בית-המקדש, כי אולי בגלגול הראשון היה הוא הגורם שיחרב הבית-המקדש; ואפלו אם לאו - אולי הוא מעכב עתה בחטאיו בגן בית-המקדש, ונחשב גם-כן כאלו גרם להחריבו. ועל זה יבכה ויתאבל מאד בכל לילה בחצות, ועל-ידי זה יהיה נחשב כאלו הוא משתדל בבגן בית-המקדש. ועל-ידי זה יזכה להתקרב אל האמת, דהינו להתקרב לצדיקים ויראים וכשרים

אמתיים, שהם עקר הפאר והחן והיפי האמת של העולם, ועל-ידי-זה יהיו נפתחין עיניו ויסתכל על עצמו בכל המדות ולשוב בתשובה על כל המדות רעות, ויזכה לדעת ולהכיר את שמו הגדול יתברך (ליקוטי-מוהר"ן תנינא סימן ז).

ה. על-ידי שקמים בחצות-לילה ומתאבלין על חרבן בית-המקדש, על-ידי-זה נצולין משרפות (שם).

ו. עקר עבודת איש הישראלי הוא בחרף, לזהר לקום בחצות-לילה. ובקיץ, בעת שהלילה קצרה מאד, פחות שש שעות, שאז אין עומדין בחצות, כנוזר לעיל אות ג, אז יזהר לעמוד בבקר השכם בעלות השחר.

חצות

חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך
(תהלים קיט, סב):

א. בחצות לילה אז השכינה כפיכול בתכלית המעוט, פידוע, ואז היא בבחינת נקדה לבד, ואז הוא התגברות השנה - ואז דיקא צריך כל אחד מי שנוגע יראת השם בלבד להתגבר בהתגברות גדול מאד להתעורר מהשנה. וזה מרמוז, שכשמתגבר תקף השנה על גפש הישראלי ורוצה להפילו לגמרי, חס ושלום, על-ידי רבוי עונותיו וקלקוליו, עד שכמעט כמעט יכול לפל לגמרי, חס ושלום, אז דיקא השם יתברך מעורר רחמיו וממשיך חוט של חסד (שזה בחינת חוט של חסד שנמשך בחצות). ועל-כן אז דיקא צריך להתעורר ולהתחזק לחפש נקדתו הטובה, בבחינת "אם אמרתי מטה רגלי, חסדך ה' יסעדני", ונאמר: "כי יראה כי אזלת יד וכו', ראו עתה כי אני אני הוא", ובה תלוי הגאולה בכלל ובפרט. ועל-כן גאולה הראשונה היתה בחצות, כמו שכתוב: "בחצות הלילה וכו'", וכן גאולה

אחרונה תהיה על-ידי בחינת חצות, הינו על-ידי הכשרים והיראים שעומדים בכל לילה בחצות, שעל-ידי-זה הם ממשויכים על עצמם בחינת קדשת חצות-לילה, שאז מתעורר חסד גדול, שעל-ידי-זה זוכין להמשיך עליהם תמיד בחינת התעוררות השנה שבחצות-לילה, דהינו, שבכל עת שהשנה והקטנות מתגבר מאד ורוצה להפיל את האדם, חס ושלום, לגמרי, אז דיקא יתעורר ויתגבר מאד על-ידי הנקודות טובות שמוצא בעצמו עדין (הל' השכמת הבוקר ה"א אות טו).

ב. דוד הוא בחינת משיח, שעוסק תמיד בתקון נפשות ישראל לעוררם משנתם על-ידי בחינה הנ"ל, הינו על-ידי הנקודות טובות שמוצא בכל אחד, ומאיר בלב כל אחד מישראל לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקודות טובות תמיד כדי להתעורר משנתו ונפילתו, שלא יפיל חס ושלום לגמרי, והעקר לכוון בעת שכמעט כמעט יפיל, חס ושלום, אז דיקא יאיר בו בחסדו להצילו ולעוררו, בבחינת "כי יפל לא יוטל", שזה בחינת קימת חצות, שהיה דוד נתעורר אז תמיד על-ידי כנור של דוד, כמבאר בפנים (שם).

ג. על-ידי שמשברין השנה וקמים בחצות- לילה ומתאבלים על הרבן בית-המקדש ועוסקין בתורה, על-ידי-זה מקימין את האמונה ומבטלין הכפירות, וזוכין לשפר תאות ממוז ולעשות משא-ומתן באמונה, וזוכין לבחינת בגין בית-המקדש, שהוא בחינת בגין הדעת, ולחדש נפשו לטובה וליחד קדשא-ברוך-הוא ושכינתה ולהמשיך תורה, ועל-ידי-זה זוכין להשגחה שלמה ולבחינת "שויתי ה' לנגדי תמיד" (הל' השכמת הבוקר הלכה ב).

ד. על-ידי קימת חצות; וגם מי שאינו יכול לעמוד בחצות, כשמתגבר על- כל-פנים לעמוד קדם אור היום לעסק בתורה ועבודה - על-ידי-זה נסתלקין כל הקשיות והכפירות ובלבולי אמונה, וזוכה לדעת בידיעה שלמה ובלב שלם שמלא כל הארץ כבודו, ולקיים "שויתי ה' לנגדי תמיד",

ולהתפלל בכונה גדולה, כי קימת חצות לעסק בתורה מסגל לדעת, הינו לידיעה שלמה הנ"ל, שזה עקר הדעת (שם ה"ג).

ה. צריכין להתגבר מאד לקום בחצות- לילה ולהתאבל מאד על חרבן בית- המקדש, ולשתף עצמו עם השכינה ועם כל המצמצעים בצרתה, אשר אי אפשר לסבל קול הצעקה והזעקה שיש שם, כשנופלת המלכות בחינת השכינה בכיכול בגליות של הארבע מלכויות דסמרא-אחרא, על-כן צריכין לזעק גם-כן עמה. ועקר הצעקה צריכין לצעק על שמט הסתלקות הצדיקים, שקשה כפלים בחרבן בית-המקדש, כי עקר עסקם והשתדלותם הוא להחיות ולהעלות את המלכות ולהכניס בנו על-ידי-זה השגת אלקות, ואחר-כך צריכין לעסק בתורה, ועל-ידי כל זה מעלין המלכות מן החיצונים והקלפות, וממשיכין לה חיות ושמחה מאור הפנים, עד שנבנית בשלמות בעלית השחר, וזוכין על-ידי-זה להשגת אלקות (שם הלכה ד, אותיות ה ו).

ו. עקר קימת חצות הוא על-ידי כח הצדיקים, שיכולין להתפלל תפלה בבחינת דין (המבאר במאמר 'תקעו תוכחה', בלקוטי-תנינא, סימן ח), שמושם נמשך ההוא שלהובא דאשא דבמש בגרפוי דתרנגולא, שעל-ידי-זה קמין בחצות ומקוננין על חרבן בית-המקדש; וכל הקינות הנ"ל הם גם-כן תפלה בבחינת דין, כמבאר בפנים. ועל-ידי-זה נתגלה כבודו יתברך ונמשך נבואה, שהיא בחינת כלליות התורה. וזה בחינת עסק התורה שצריכין לעסק אחר חצות, ועל-ידי-זה זוכין לאמונת חדוש העולם, שעל-ידי-זה זוכין לבחינת חדוש העולם שלעתיד, בבחינת "להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות", כמבאר בפנים. וזה נעשה בכל יום, כי זה בחינת אור הבקר שזורח בכל יום אחר חשכת-לילה, וכל זה על-ידי התקונים הנ"ל (שם הלכה ה, אות ג).

ז. צריך כל אחד מישראל להתעורר בחצות-לילה מהשנה, כדי לשבר ולבטל חכמת הטבע, על-ידי שמשבר תקף השנה הנמשך מבחינת

הסתלקות הדעת לידע שהכל בהשגחתו יתברך. ועל-כן מתאבלין אָז על הגלות, כּי עקר הגלות הוא על-ידי התגברות חכמת הטבע, על-ידי הסתלקות הדעת הנ"ל, ועל-כן אָז הזמן לתקן זאת (הלכות נטילת ידים שחרית ה"ב).

ח. על-ידי שקמים בחצות-לילה, או על-כל-פנים קדם עלות השחר, כּדי לחבר לילה ויום בתורה ותפלה, על-ידי-זה נכלל בחינת שלא כסדר, שהוא בחינת לילה, בבחינת כסדר, שהוא בחינת יום, וזוכין להעלות ולכלל כל העולמות בשרשן, הינו בהשם יתברך, שזה עקר עבודת האדם (שם ה"ג אות ד).

ט. בשעת שנה, אָז עולין המחין והנשמה ומתבטלין אָל התכלית, ועל-ידי-זה נתחדשין אחר-כך ביותר (עי' שינה אות יא). ובחצות-לילה, אָז נמשך בחינת התעוררות השנה, שנמשך בשרשו מבחינת ששבין וחזרין מהבטול. אָך מחמת שאחר-כך כּששבין מהבטול, אָז דרך הסטרא-אחרא להתגבר ולהתגרות ביותר, כּמבאר בפנים, ועל-כן רוצה אָז הסטרא-אחרא להתגבר על האדם בשנה גשמית שהוא סטרא דמותא, שהוא בחינת סטרא דמסאבא על ידוהי דבר-נש בשעת שנה, על-כן צריכין להתגבר להתעורר אָז מהשנה בוריות גדול בחצות-לילה ולעסק בתורה, ועל-ידי-זה ממשיכין פח התורה שנמשך מהרשימה של הבטול, שעל-ידי-זה מתגברין עליהם ומכניעין אותם (שם הל' ד אות טז).

י. שלש משמורות הוה הלילה (ברכות ג) - הינו: החשך והמניעות מעבודת השם יתברך, שזה בחינת לילה, הוא כלול משלש תאוות, הינו תאוות ממון ותאוות אכילה ותאוות משגל. ושלש תאוות אלו הם מחריבי 'רושלים', הינו שמפסידין ה'יראה שלמה' התלויה בלב, שזה בחינת חרבן ורושלים. ועל-כן צריך לקום בחצות-לילה, שהיא נקדה אמצעית של

שֶׁלֶשׁ מִשְׁמֹרֶת שֶׁל הַלֵּילָה, וּבְשִׁמְשֻׁבְרֵי אֶת הַלֵּילָה וְקָמִים בְּחֻצוֹת, עַל־
 יַד־זֶה מִשְׁבְּרֵי וּמִבְטָלִין כָּל הַשְּׁלֵשׁ תְּאוֹת הַנ"ל. וְעַל־כֵּן עוֹסְקִין אֶז בַּתּוֹרָה,
 לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת הַכּוֹל מִתְּלַת מַחִין, שְׁעַל־יָדָם מִתְקַנֵּין הַשְּׁלֵשׁ תְּאוֹת
 הַנ"ל. וְעַל־כֵּן מִתְאַבְּלִין אֶז עַל יְרוּשָׁלַיִם, כִּי עַל־יְדֵי שְׁלֵשׁ תְּאוֹת הַנ"ל
 חֲרָבָה יְרוּשָׁלַיִם, וְעַל־יְדֵי שְׁמֵת־אֲבָלִין אֶז עַל חֲרָבֵי בֵית־הַמִּקְדָּשׁ וּמִמְשִׁיכֵין
 הָאָרֶץ בְּנֵין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, כְּמֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל - זוֹכֵה לְרֵאוֹת בְּבִנְיָנוּ,
 וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחֵינַת דַּעַת, שְׁעַל־יַד־זֶה מִתְקַנֵּין הַשְּׁלֵשׁ תְּאוֹת הַנ"ל.
 וְעַקֵּר הַמְשַׁכֵּת אֹרֶךְ הַדַּעַת, בְּחֵינַת תְּלַת מַחִין הַנ"ל, הוּא בְּשִׁלְשׁ רְגָלִים. רַק
 עַל־יְדֵי שְׁקִמּוֹן בְּחֻצוֹת וְכו' בַּנ"ל, עַל־יְדֵי זֶה זוֹכִין בְּבִקְרָא לְאוֹר יוֹם, שְׁנִמְשָׁךְ
 מֵאוֹר הַדַּעַת הַזֶּה שְׁמֵאִיר בְּשִׁלְשׁ רְגָלִים, שְׁזֶה בְּחֵינַת 'מוֹשְׁכִין עָלָיו חוֹט שֶׁל
 חֶסֶד' שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בַּלַּיְלָה, כִּי עַקֵּר אֹרֶךְ הַדַּעַת
 הוּא חֶסֶד (הַל' צִיצִית ה"ג אוֹת ב).

יא. צְרִיכִין לְקוֹם בְּחֻצוֹת־לַיְלָה וּלְקוֹנֵן עַל חֲרָבֵי בֵית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא
 בְּחֵינַת חֲרָבֵי הַדַּעַת וְהַמַּחִין, שֶׁהֵם מְחֻצוֹת פְּרוּסוֹת בְּפָנֵי תְּאוֹת
 גֵּאוֹף; וּכְשֶׁנִּפְגַּם הַדַּעַת, אֶז צְרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלָּה בְּבְחֵינַת דִּין - וְזֶה
 בְּחֵינַת הַקִּינּוֹת שְׁאֲנוּ מְקוֹנְנִין בְּדֶרֶךְ וְכוֹחַ וְתַרְעוּמוֹת כְּבִיכּוֹל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב:
 "אֵיךְ קִנְאָתְךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ", "לָמָּה תִתְּעַנּוּ ה' מִדְּרָכֶיךָ" וְכוּיָצָא, וְעַל־יְדֵי־זֶה
 מִמְשִׁיכִין אַחֲר־כֵּךְ בְּחֵינַת רוּחַ נְבוּאָה, שְׁזֶה בְּחֵינַת הַתּוֹרָה שְׁאֲנוּ עוֹסְקִין
 אַחֲרֵי חֻצוֹת. וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְּבַרֵר הַמִּדְּמָה וְזוֹכִין לְאֲמוּנָה שְׁלָמָה וְלִשְׁרֵי
 שִׁיתְּעַר לְעֵתִיד, שֶׁהוּא בְּחֵינַת חוֹט שֶׁל חֶסֶד, כְּמֵבָאָר בְּפָנִים (שֵׁם הַל' ו
 אוֹת ו. עי' לַעִיל אוֹת ו).

יב. עַקֵּר אֹרֶךְ הַתְּפִלִּין זוֹכִין עַל־יְדֵי קִימַת חֻצוֹת וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה, כְּמוֹכָא
 בְּפָנּוֹת. כִּי צְרִיכִין לְקוֹם בְּחֻצוֹת־לַיְלָה וּלְשַׁפֵּט אֶת עַצְמוֹ וּלְחַשֵּׁב אֶת
 דְּרָכָיו, שְׁזֶה בְּחֵינַת הַדּוּדֵי שְׁאוּמְרִים קִדְּם תְּקוֹן חֻצוֹת. וְאַחֲר־כֵּךְ מִתְאַבְּלִין
 עַל חֲרָבֵי בֵית־הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁשֵּׁם מְקוֹם הַמְשַׁפֵּט וְהִירָאָה וְהַדַּעַת וְהַתְּפִלָּה

ותורה שבנגלה ותורה שבנסתר, ואחר־כך עוסקין בתורה, ועל־ידי־זה זוכין בבקר לקבל אור התפלין, שכלולין מכל הנ"ל (הל' תפלין ה"ג).

יג. בחצות־לילה נתעורר התרנגול בקולו על־ידי שלהובא דאשא דכמש בגדפוהי, שהוא בחינת גבורות, לעורר שני בני־אדם משנתן. והקול הזה הוא בחינת רעמים, כי קול הרעמים יוצא מגבורות ופוגע במחין, כמובא בזהר הקדוש: "כד קלא נפק ואערא בעבי מטרא, כדין אשתמע קלא לבריתא, ודא אנון רעמים", שמרמז על בחינה הנ"ל. וכמו־כן בחצות יוצא הקול מהתרנגול שנקרא גבר, בחינת גבורות, והקול הזה פוגע במחין, כי בחצות, אז עקר תקון המוח כמובא, ואז עוסקין בתורה ובכנין בית־המקדש, שזה בחינת דעת, ואז על־ידי עסק התורה מתחבר עם נשמות הצדיקים שבגן־עדן, ונחשב כאלו יושב בגן־עדן וזוכה לקבל בחינת המחין הקדושים שהם מאירין בגן־עדן, ועל־ידי־זה יוצא אור התפלין בבקר כמובא (שם הל' ד; ועי' תפלין אות ז).

יד. על־ידי התעוררות השנה בחצות־לילה מכניעין סמרא דמותא, שנמשך מגדלות, בחינת פגם הענוה, ואחר־כך מתאבלין על חרבן בית־המקדש, ועל־ידי־זה ממשיכין על עצמן הארה מקדשת בגן בית־המקדש, ועל־ידי־זה ממשיכין על עצמן בחינת אור הפנים והתנוצצות המחין, ואחר־כך עוסקין בתורה, כי משם נמשך באורי התורה - ועל־ידי כל זה יוצאין בבקר אור התפלין, שהם בחינת חיים נצחיים, וכלולין מכל הבחינות הנ"ל (שם הלכה ו, אות ו).

טז. על־ידי שקמים בחצות־לילה ומתאבלין על חרבן בית־המקדש, ועל סלוקן של צדיקים, שקשה כפלים כחרבן בית־המקדש; הינו על שבעונותינו הרבים נתעלם אור הצדיק, שהוא הפאר והיפי והחן וההדר של ישראל, והוא הראש־בית, כי הוא מאיר להבית־המקדש, ועל־ידי המחלקת והקטגוריא שהוא בחינת חבלי משיח, נעלם אור הגדול והקדוש

הזה מאתנו, ועל-ידי-זה נתעלם שם ה', ונסתלקו המאורי-אור ונקרו המאורי-אש, חם ושלום, ונחשך מאור עינינו. ועל-ידי שאנו מתאבלין ובוכין על זה, על-ידי-זה חוזרין ונתתקנין כל הנ"ל, כי על-ידי-זה חוזר ומאיר אור הראש-בית, ונתגלה שם ה', ונכנעין המאורי-אש ונתתקנין גם-כן, עד שגם הם נכללין בבחינת המאורי-אור, כי נבדל ונתפטר בחינת הרע שבמאורי-אש, שהוא בחינת אש היצר הרע, חמימות דסמרא-אחרא, ונכלל האש בקדשה, ועל-ידי-זה זוכה לחמימות והתלהבות הקדשה, שיתלהב לבו להשם יתברך ולתורתו, ועל-ידי-זה יוצא בבקר אור התפלין של יד ושל ראש, כי עקר אור התפלין נמשך על-ידי קימת חצות כנ"ל (שם הלכה ז).

זו. בלילה נתעלמין המחין, שהם הדעת, ומתגברת ההסתרה. וזה בחינת השנה, שהוא אחד מששים במיתה, כמאמר רבותינו ז"ל. ובחצות לילה אז מתחיל להאיר הדעת, ואז מתהפכת ההסתרה עצמה לדעת, כמבאר במקום אחר. וזה בחינת קריאת התרנגול, כי שרש ההשתלשלות בחינת ההסתרה הוא מבחינת גבורות, שהם בחינת התרנגול שנקרא גבר; וכשנמתקין הגבורות, אז מתהפכת ההסתרה, ואז התרנגול בעצמו מעורר מהשנה (הלכות ברכת השחר ה"א).

יז. על-ידי קימת חצות, על-ידי-זה מעוררין הנקודות טובות שיש בכל אחד מקדשת ישראל, שהוא בחינת נקדת משה רבנו, עליו השלום, שכולבש בכל אחד מישראל, ומעלה אותו משמד לרצון, כי על-ידי קדשת נקדה הזאת הוא נבדל מן העמים ומן הרע שלהם, ועולה ונכלל בקדשת ישראל, שהוא בחינת רצון. והנקדה הזאת נמשכת מבחינת עתיק, שמשם הפדיון וההמתקה לכל הדינים, בחינת רעוא דרעוין, ומשם היה עקר גאלת ישראל ממצרים בחצות, ועל-כן קימת חצות מסגל להמתקת הדינים (שם הלכה ה).

יח. עקר התגלות אלקותו יתברך הוא בחצות-לילה, שאז מתחיל להתנוצץ אור היום, ואז נכללין לילה ויום יחד, אשר נמשכין בשרשן מבחינת רדיפת המחין להשיג אור האין-סוף, והכח המסדר והמישב שבמחין, שהוא מעבב המחין מרדיפתו; ועל-ידי שני הבחינות הנ"ל ביחד דיקא זוכין להשיג אור אין סוף. ועל-ידי-זה נכנעין הקלפות ונתבטלן לגמרי על-ידי התגלות אלקותו, שנתגלה אז בבחינת הנקדה של חצות, שזה בחינת יציאת מצרים בחצות דיקא (הל' נפילת אפים ה"ד, אות כא כג).

יט. מבאר בכתבי האריז"ל, שעקר תקון ציצת ותפלין ותפלה בבקר הוא על-ידי קימת חצות לעסק בתורה, כי כשעוסקין בתורה בחצות, מתעוררין עמו כל נשמות הצדיקים שבגן-עדן, כמאמר רבותינו ז"ל, ונשמות הצדיקים הם כלולין מכל נשמות ישראל כידוע, וכשהם מתעוררין, נתעוררין כל הנשמות ומאירין זה לזה, עד שעל-ידי-זה מגיע הארה לכל אחד משרש נשמתו, עד שעל-ידי-זה נעשין בעלי-תשובה וגרים. נמצא שלמוד התורה אז הוא בחינת תורת חסד, שהוא הלמוד תורה על-מנת ללמודה לאחרים, כמאמר רבותינו ז"ל, מאחר שעל-ידי למוד זה נתעוררין גם נשמות אחרים, ועל-כן מושכין עליו חוטא של חסד, כמאמר רבותינו ז"ל, ועל-ידי כל זה נתעלה כבודו יתברך, בבחינת 'כפדהו בכסות נקי', שזה בחינת ציצית; כנפי מצוה - דא כסות נקי, עין פנים. ועל-ידי זה נשלם היראה, שזה בחינת תפלין, ועל-ידי-זה זוכה לתפלה בשלמות. ועל-כן מתפללין אז במלית ותפלין. ועל-כן מתאבלין בחצות על חרבן בית-המקדש, כי כל התקונים הנ"ל כלולים בבית-המקדש, ועל-ידי שמתאבלין על חרבנו, על-ידי-זה מעוררין רחמיו יתברך שייבנה המקדש במהרה בימינו, שעל-ידי זה יתתקן הכל (הלכות בציעת הפת, הלכה ה, אות יט).

כ. צריכין לזהר מאד לקום בכל לילה בחצות ולכבות הרבה על עונותיו, שמעכבין בנן בית-המקדש, כדי להכניע הרע על-ידי זה. ועל-ידי-זה

ממשיכין על עצמו קדשת משיח, שהוא טוב-עין, ועל-ידו עקר הכנעת הרע-עין. ועל-ידי-זה זוכה לזכרון דקדושה, לזכר היטב בעולם הבא בכלליות, ולהבין הרמזים הקדושים שמרמז לו השם יתברך בכל מחשבה דבור ומעשה, לפי האדם המקום והזמן, לשוב אליו ולהתקרב לעבודתו יתברך, שזה עקר התחדשות המחין שבכל יום, שהוא בחינת תפלין (הל' ברכות הראיה ה"ה, אותיות ג ה).

כא. הלילה הוא בחינת תרגום, שהוא בחינת עין הדעת טוב ורע (ועל-כן אז זמן תרדמה ושנה, שהוא בחינת תרגום, כידוע). ועל-כן נחלקת לשנים, פי בחצי לילה הראשונה יש בה אחיזת הסמרא-אחרא ביותר, שזה בחינת הרע שבתרגום; אך על-ידי קריאת-שמע ותפלה דערבית וקריאת-שמע שעל המטה, על-ידי-זה מכניעין הרע ומבררין הטוב שבתרגום (שהוא בחינת חצי לילה השנייה) וכוללין אותו בלשון הקדש, שזה בחינת מה שצריך לקום בחצות ולעסוק בתורה, בכדי שיתהפך חצות-לילה האחרון לטוב גמור ולהכלל בבחינת יום, שהוא בחינת לשון הקדש, שיהיה בחינת "לילה כיום יאיר", כי מחצות ואילך מתגלה בחינת חסד, שהוא אור היום. ומחמת שעל-ידי שלמות לשון הקדש, שהוא על-ידי שמעלין וכוללין בתוכו הטוב שבתרגום, על-ידי-זה זוכין לתקון הברית, שהוא בחינת קדשת הזיווג, על-כן זמן הזיווג אחר חצות כידוע (הלכות תפלת ערבית ה"ב).

כב. כל-אחד כפי מעשיו הטובים ותורתו ומצותיו, כמו-כן הוא נוטע עשבים ואילנות קדושים בגן-עדן, ואחר-כך הוא מתענג בחלקו בגן-עדן בעת קבול שכרו, כידוע. ובחצות-לילה נתעוררים חסדים גדולים על ישראל, ואז הקדוש-ברוך-הוא בא אצל הצדיקים בגן-עדן ללמד זכות על ישראל, על-ידי שמחפשין ומוציאין בכל אחד נקודות טובות, ואז מצוה לכל הרוחות שבגן-עדן: "עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני יזלו בשמיו" (שה"ש ד), כמבאר ב'פרק שירה'; הינו שיתעוררו וינשבו

בגן-עדן, שיזלו בשמיו; הינו שיתעורר בח וזכות של כל הנקודות טובות שבִּישְׂרָאֵל, שהם נמועים בגן-עדן כנ"ל, שיתנו ריחיהם הטובות, כדי שיגיע על נפשות ישראל מריח הטוב הזה של נקודותיהם הטובות, כדי שיתעוררו משנתם על-ידי זה. כי עקר התעוררות השנה בגשמיות, שלא יישן הרבה יותר מדי, וכן ברוחניות, שלא יפל בדעתו ולא יתיאש עצמו לעולם, העקר הוא על-ידי הנקודות טובות שמוצאין בכל פעם. ועל-כן מתעורר אז התרנגול וצועק שבעה פעמים, ובכל פעם אומר פסוק אחר, והכל בשביל התעוררות השנה שעל-ידי הנקודות טובות הנ"ל, כמבאר בפנים (הל' תחומין הלכה ז, אות ט).

כג. בחצות-לילה, אז המלכות בתכלית בחינת המעוט וההסתרה, ואזי תכף מתחיל להתמלאת ולהתתקן, בבחינת פגימת הלבנה, שבתכלית הפגם מתחלת להתמלאת. והצדיקים והחכמים יודעים זאת, שדיקא בחצות-לילה, שאז הוא בחינת תכלית ההסתרה והמעוט, שם דיקא מלבש אור גדול ודעת גדול מאד, ובזה הם מגלין ההסתרה ומהפכין אותה לדעת, שעל-ידי-זה שומעין העולם קול הפרוז של התורה הקדושה, שמעוררת הכל לתשובה, בחינת אורייתא מכרזת קמיהו וכו'. וזה בחינת קול הפרוז הגדול הנשמע בכל העולמות בחצות-לילה, עד שאפלו בעולם הזה, בתכלית ההסתרה, נשמע קול הפרוז הזה, שהוא קול התרנגול שמעורר ישנים מתרדמתם, בבחינת "עד מתי עצל תשכב, מתי תקום משנתך" (משלי ו), משנת הזמן, להתעורר לעבודתו. כי התרנגול נקרא גבר, בחינת גבורות, שמשם שרש כל ההסתרות, שהם בחינת דינים וגבורות; ובחצות הלילה, אזי דיקא מגלין הצדיקים ההסתרה ומהפכין אותה לדעת ותורה, ואזי משם דיקא, מבחינת ההסתרה, מבחינת גבורות, נשמע קול הפרוז הגדול המעורר לעבודתו יתברך, שזה בחינת קול הגבר והתרנגול דיקא שמעורר בחצות. ואזי צריכין לעמוד ולעסק בתורה, שעל-ידי-זה מומשיכין הדעת והחייות לתוך המלכות ומגלין ההסתרה יותר

ויותר, כי אז בחצות הזמן מסגל ביותר לזה, לקרות את החי החיים על-ידי עסק התורה. כי בכל זמן שעוסק האדם בתורה, זוכה לקרות את החי החיים, אך קימת חצות לעסק בתורה מסגל ומוכן לזה ביותר, מחמת שאז נתגלה דעת גדול על-ידי התגלות ההסתרה שמתגלה אז. ועל-כן מתחננין אז על הגאולה ועל בנין בית-המקדש, שזה בחינת שלמות הדעת ושלמות עלית המלכות דקדושה. ויציאת מצרים היה גם-כן מבחינה זו, שדיקא בשנהגועו ישראל לתכלית הירידה והמעומט וההסתרה, זכו על-ידי משה רבנו, עליו השלום, שנתגלה ההסתרה ונתהפכה לדעת, ועל-ידי זה נגאלו. ועל-כן היתה אז הגאולה בחצות-לילה, כמו שכתוב: "בחצת הלילה וכו'" (הל' ר"ח הלכה ג).

בד. זמן הארה של חצות נמשך רק עד סוף האשמורה האמצעית, ואחר-כך מסתלקת ההארה הזאת. אחר-כך בבקר זוכין על-ידי קימת חצות לקבל הדעת והמחין בשלמות. וזה בחינת פסח, שאז נמשך הארה גדולה מאד, ואחר-כך מסתלקת הארה הזאת, עד שאחר-כך על-ידי ספירת העמר זוכין לשבועות, שאז התגלות הדעת בשלמות (שם).

בה. חשכת לילה הוא בחינת חשכת העצה, ואור יום הוא בחינת התגלות עמקות העצה. ועל-כן בלילה דוקא מבקשים: "יתקננו בעצה טובה מלפניך", כי אז בעת החשך, בעת שאין יודעין לתת עצה לנפשו, אז צריכין לבקש הרבה מהשם יתברך שיתקנהו שנה בעצה טובה מלפניו, דהינו שלא תהא עצתו חלוקה לשתיים, אם לעשות כך או כך, רק זוכה לאמתת העצה, שיהיה נדחה צד העצה של שקר וידע הצד האמת של העצה איך להתנהג. וזה בחינת חצות-לילה, כי אז מתחיל להתנוצץ ולצמח אור יום, ואז צריכין לקום מהשנה, ועל-ידי זה דוחין חשכת לילה, שהוא חשכת העצה, שעקר שליטתה בבחינת חשכת חצות-לילה הראשונה, שאז עקר חשכת לילה, דהינו שזוכה לרחות חשכת העצה,

דהיגו החלק של העצה שאיננו אמת, שהוא מחשיך העצה האמתית, ויתגלה ויאיר לו בחינת אור יום, שהוא מתחיל לצמוח בתחלת חצות-לילה האחרונה, ולא תתחלק עוד עצתו. וזה זוכין על-ידי שמתאבלין אז על חרבן בית-המקדש, ששם מקור תקון העצה, ואחר-כך עוסקין בתורה, שהוא עקר כלל העצות הקדושים, ועל-כן נקראת 'עצה ותושיה' (הל' תענית ה"ד אות מז).

בו. על-ידי שמבטלין השנה וקמים בחצות-לילה לעסק בתורה, על-ידי זה נתבטל אחיות הזמן, שמשם כל השנויים והמחלקת ואחיות היצר הרע והסטרא-אחרא, ועל-ידי-זה נמשך שפע ופניסה לישראל (הלכות רבית הלכה ה, אותיות ה ו).

בו. כל-אדם לא בא לעולם הזה, רק בשביל לברר ברורים, הינו לברר ניצוצות הקדשה שנפלו בעמקי הקלפות מחטא אדם הראשון, או על-ידי חטאיו בעצמו משאר גלגולים. ועל-כן צריך האדם לזהר מאד לשפוט את עצמו בכל עת על כל דרכיו ומעשיו, בכדי לעזור אש המשפט, כדי להכניע הרע הנאחז סביב אלו הניצוצות שהוא מברח לבררם, כמבאר בפנים (וע' יראה ועבודה אות פא). והנה עקר המשפט הוא ביום, כי אין דנין בלילה אלא בגמר דין, או אם קבלו עליהם הבעל-דינים, כי המשפט הוא בחינת חכמה ומחין, שזהו בחינת אור יום, כי בלילה אז הוא בחינת הסתלקות הדעת. וכשמגיע הלילה, ואז נתעוררין כל הגרדיני נימוסין וכו', ואז יורד בחינת המלכות וכו' לעמקי הקלפות לברר משם ברורים. ומחמת שאז מתגברים החיצונים מאד, על-כן אין בנו כח לשרפה ולהכניעם על-ידי בחינת המשפט שלנו. ועל-כן בלילה הוא זמן שנה, שהוא הסתלקות הדעת, הסתלקות המשפט, דהינו שאנו מסלקין המשפט מאתנו, רק אנו מוסרין המשפט להשם יתברך, שהוא בעצמו יעשה בהם משפט כתוב. וזה בחינת מה שאנו אומרים קדם השנה:

"בִּידָד אֶפְקִיד רוּחִי", כַּמְבָאָר בַּפְּנִים. וְאִזִּי הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּד בְּעֶצְמוֹ מִמְשִׁיךְ כַּחַ
הַמְשַׁפֵּט לְבַחֲנֵת מַלְכוּת, וְהַמְלָכוֹת יוֹרֶדֶת בְּכַח הַמְשַׁפֵּט בְּכָל הָעוֹלָמוֹת
הַתַּחְתּוֹנִים וּמְבַרֶרֶת בְּרוּרִים מַעֲמָקֵי הַקְּלָפוֹת כָּל זְמַן הַשָּׁנָה. וְזֶה בַּחֲנִינֵת
הַיְהוּדִי שֶׁמִּתּוֹדִין קֹדֶם הַשָּׁנָה וּמְקַבְּלִין עַל עֶצְמוֹ אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית-דִּין, כִּי
אֶף-עַל-פִּי שְׁבַלִּילָה אֵין זְמַן הַמְשַׁפֵּט, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנוּ מְעוֹרְרִין בְּלִילָה
כַּח הַמְשַׁפֵּט שֶׁל הַיּוֹם עַל-יְדֵי הַיְהוּדִי הַנִּזְ"ל, וְכָל זֶה כְּדֵי לְמַסֵּר כָּל הַכַּח הַזֶּה
לְבַחֲנֵת הַמְלָכוֹת, שְׂאֵז בְּלִילָה עֵקֶר בְּרוּר הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים עַל-יְדֵיהָ.
וּמַחֲמַת שֶׁהַמְלָכוֹת הוּא בַּחֲנִינֵת 'שְׁשִׁים', בַּחֲנִינֵת "שְׁשִׁים הַמָּה מַלְכוּת"
(ש"ה"ש 1), עַל-כֵּן מְעוֹרְרִין קֹדֶם הַשָּׁנָה הַ"שְׁשִׁים גְּבוּרִים כְּלָם אַחֲזִי חֶרֶב"
(ש"ס ג), וְגַם אוֹמְרִים שְׁשִׁים אוֹתוֹת שֶׁבְּכַרְפַּת כְּהַנִּים, הַכֵּל כְּדֵי לְשַׁמֵּר
וּלְהַצִּיל אֶת בַּחֲנִינֵת הַמְלָכוֹת מֵאַחֲזוֹת הַחִיצוֹנִים הַשׁוֹלְטִין בְּשַׁעַת שָׁנָה,
שֶׁהוּא אַחַד מִשְׁשִׁים בְּמִיתָה, וְעַל-כֵּן בְּאַמַּת צְרִיכִין אֵז שְׁמִירָה גְּדוּלָה;
וְהַכֵּל רַק עַל-יְדֵי כַּח הַמְשַׁפֵּט שְׁבִיּוֹם, כִּי כְּפִי הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁעָשָׂה
הָאָדָם בַּיּוֹם, שֶׁהֵם בַּחֲנִינֵת מְשַׁפֵּט, כֵּן זוֹכִין לְשְׁמִירָה בְּשַׁעַת שָׁנָה [וְעֵין
פְּנִים, מְבָאָר בְּזֶה מַה שֶׁמְּבִיא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל עַל פְּנֵת הַשָּׁנָה]. וְכַשְׁמֹנִיעַ
חֲצוֹת-לִילָה, אֵז הַמְלָכוֹת בְּתַכְלִית הַמַּעוֹט וַיּוֹרֶדֶת לְמַטָּה מְאֹד, וְאֵז צוֹעֲקַת
בְּקוֹל גְּדוֹל לְהַעֲלוֹתָהּ מִשָּׁם, כִּי בְּכָל שַׁעַת נִתְמַעַט כַּח הַמְשַׁפֵּט בְּשַׁעַת
הַשָּׁנָה. וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁרוּצָה לְחוּם עַל כְּבוֹד קוֹנוֹ וְעַל כְּבוֹד שְׁמוֹ וּנְפִשׁוֹ,
הוּא צָרִיךְ לְהַתְעוֹרֵר בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בַּחֲצוֹת-לִילָה מִמֶּשֶׁ, וְעַל-יְדֵי
שְׁמִתְעוֹרֵר אֵז, עַל-יְדֵי-זֶה מְעוֹרֵר הַמְשַׁפֵּט אֵז בְּבַחֲנִינֵת "הַעִירָה וְהַקִּיצָה
לְמִשְׁפָּטִי", בַּחֲנִינֵת "חֲצוֹת לִילָה אֶקוּם לְהוֹדוֹת לְךָ עַל מִשְׁפָּטִי צְדָקָד",
וְעַל-יְדֵי הַמְשַׁפֵּט הוּא מַעֲלָה אֶת הַמְלָכוֹת, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת שְׁמוֹ וּנְפִשׁוֹ, כִּי
בַּחֲצוֹת-לִילָה, אֵז עֵקֶר זְמַן הַתְעוֹרְרוֹת הַמְשַׁפֵּט לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁרֵּף הַרְעַ
הַרוּצָה לְהַתְאַחֵז בְּהַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה. וְזֶה בַּחֲנִינֵת שְׁלֵהוּבָא דְאַשָׁא דְכַמְשׁ
בְּגַדְפוּהֵי דְתַרְנַגּוּלָא בַּחֲצוֹת, וּכְדִין קְאָרִי וְכו', וְזֶה בַּחֲנִינֵת אֵשׁ הַמְשַׁפֵּט
שֶׁנִּתְעוֹרֵר אֵז, כַּמְבָאָר בַּפְּנִים. וְעַל-כֵּן מִתְאַבְּלִין אֵז עַל חֶרְפֵּן בֵּית-הַמְקוֹדֵשׁ,

שנחרב על-ידי קלקול המשפט, וכל המתאבל על ירושלים, זוכה ורואה בשמחתה ובבנינה, נמצא שבוה שמתאבלין או על חרבן בית המקדש, על-ידיה עוסקין בבנינה, שזה בחינת בנין ההיכל הקדוש שנבנה מהניצוצות הקדושים שנתבררו בכח המשפט הנ"ל. ועל-כן עוסקין או בתורה, כי התורה נקראת משפט. וכל זה עוסקין לעורר ולהקיץ המשפט עד אור יום, ואז באור יום יוצא לאור משפט, וזה בחינת אור הציצת והתפליין, שזמנם משהאיר היום, כמבאר בפנים (הלכות גרים הלכה ג, אותיות יד יז יח כ כא כב כג כד).

בח. ענין מה שאומרים קדם השנה: "בירך אפקיד רוחי", ואחר-כך מתגברים לקום בחצות-לילה, ושעל-ידיה נמשך בחינת רוח צפונית המנשבת בכנור של דוד, שהוא בחינת הרוח-חיים דקדשה שנמשך מהצדיק-האמת, ומתגברים על-ידיה כנגד הרוח הטמאה הנמשך מהרב דקלפה - עין 'שנה', אות כו.

כז. על-ידי שאנו קמים בחצות-לילה, ומורדין עצמנו לעפר ובוכין ומתאבלין על חרבן בית-המקדש, על-ידי זה אנו זוכין שיגלה לנו השם יתברך ויעלה לנו השערים שטבעו בארץ (עפ"י שנו איכה ב), שהם בחינת ההלכות והחודושי-תורה של הצדיקים האמתיים. וזה עקר בחינת "לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר". וזה בחינת: "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך" דיקא, בחינת המשפטי אמת וההלכות של התורה שזוכין על-ידי קימת חצות. ועל-כן אחר שמתאבלין או על חרבן בית-המקדש ויושבין על הארץ, אחר-כך כשקמין מן הארץ אומרים: "שאו שערים ראשיכם וכו'" - בחינת השערים הנ"ל, שזה בחינת הארבע אמות של הלכה שנסאר לנו אחר החרבן, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שזה עקר נחמתנו, בחינת "זאת נחמתי בעניי, כי אמרתך חיתני" (הלכות חלוקת שותפים הלכה ה, אותיות יג יד).

ל. עקר התרחקות ישראל מאביהם שבשמים, ועקר כלל כל הפגמים וכל התרבויות ואריכות הגלות, הכל על-ידי ההעלמה הגדולה שנתעלם אור הצדיק-האמת, שהוא בחינת ה'ראש-בית', ואז מתגבר בחינת ה'ראש כל חוצות', ונתעלמין בחינות המאורי-אור ומתגברין בחינות המאורי-אש. והתקון לזה - לקום בחצות-לילה ולהתאבל מאד על חרבן בית-המקדש, ועל-ידי זה נזכה לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר, כי נכנעין המאורי-אש וחזרין ומתגברין בחינות המאורי-אור, ואז נחשב פאלו נתיחדש על-ידו מעשה בראשית, כי זה בחינת "בראשית ברא אלקים וכו'", "בראשית" - אותיות "ראש-בית", בחינת הצדיק-האמת שבשכילו היתה כל הבריאה בלה, כמאמר רבותינו ז"ל, ועל-ידו קיום כל הבריאה. אבל "והארץ היתה תהו ובהו וכו'", שמרמז על הגלות של ארבע מלכיות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שכל זה נמשך מבחינת ההעלמה הנ"ל שנתעלם אור הצדיק. אבל "רוח אלקים מרחפת על פני המים" - דא רוחו של משיח, שעל-ידו יהיה עקר גמר התקון. אך איך זוכין להמשיך רוחו של משיח ולתקן הכל? הוא על-ידי הבכיה והדמעות ששופכין כמים וזוכין ומתאבלין על חרבן בית-המקדש, בבחינת "שפכי מים לבד", בחינת "עיני עיני ירדה מים", על-ידי-זה מרחף עלינו רוחו של משיח, בבחינת "מרחפת על פני המים", בחינת הדמעות ששופכין כמים הנ"ל. ואז - "ויאמר אלקים יהי אור וכו'", כי נכנעין המאורי-אש, שהם בחינת תהו ובהו וחשך ותהום, ומתגברין המאורי-אור, שזה בחינת שלמות תקון כל הבריאה בלה (הל' מצרנות ה"ד אות יג).

לא. אור ההשגחה הוא בחינת אור יום; והסתרת ההשגחה, שהוא בחינת הטבע, בחינת אחר הבריאה, הוא בחינת חשך, ומשם עקר אחיזת הסמרא-אחרא והעכו"ם ופגם כל החמאים ובחינת חרבן בית-המקדש. ועל-ידי שקמים בחצות-לילה וזוכין ומתאבלין על חרבן בית-המקדש, על-ידי-זה משברין הלילה והחשך, שמשם אחיזת הסמרא-אחרא כנ"ל,

וממשיכין אור, בחינת בנין בית-המקדש, ששם עקר מקום הארת השגחתו ותברך, ועל-ידי-זה נכלל בחינת אחר הבריאה בבחינת קדם הבריאה, ונכלל בחינת לילה בבחינת יום, ונתמלא פנימת הלכנה (הל' שלוחין ה"ג).

לב. ענין מה שצריכין לזהר לקום בחצות-לילה ולקונן על חרבן בית המקדש וכו' - עין 'פורים', אות עג.

לג. על-ידי קימת חצות נכנעין מאורי האש ומתגברין המאורי-אור ונתמלא פנימת הלכנה (הלכות מתנה הלכה ג, אות יג).

לד. על-ידי קימת חצות זוכין להמשיך הצדקה וחסד עליון להמתיק הדין והמשפט, בבחינת 'ואתה במשפט תעשה צדקה', שעל-ידי-זה תהיה הגאולה השלמה. וזה: "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך" דיקא (שם הלכה ה, אות מח).

לה. המלכות, שהוא האמונה הקדושה, נקטנת בעת חשכת-לילה, וצריכין להעלותה ולהגדילה. ועקר תקונה מתחיל בחצות, כי התעוררות השנה שבחצות זה בחינת המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, שזה בחינת מה שחוזרת אז הנשמה לתוך הגוף בהתחדשות נפלא, מחמת שנתוסף עליה אור רוחניות אלקות ותברך. וזה בחינת רוח צפונית המנשבת בכנור של דוד, שעל-ידי-זה היה קם בחצות - עין פנים. ועל-ידי כל זה התחלת תקון האמונה. ואחר-כך מסדרין סדר חצות, שכלו קולות וצעקות שצועקין מעמק הלב, והכל בשביל לגלות העצות הקדושות, שהם בחינת אפיקי מים, שעל-ידי-זה נתגלה אמונה הקדושה. וזה בחינת: "כאיל תערג על אפיקי מים" שאמרין אז. ועל-ידי הצעקה אז מעמק הלב, על-ידי-זה חותרין ומגלין העצות העמקות, שהם עקר גדול האמונה הקדושה. וזה בחינת עסק התורה שאחר חצות, כי התורה הקדושה היא כלה עצות, בחינת "לי עצה ותושיה", ועל-ידי כל זה מגדלין

האמונה הקדושה, עד שנגדלת ונשלמת באור הבקר, בבחינת "חדשים לבקרים רבה אמונתך", כי באור הבקר אזי עקר עליית האמונה מנפילתה (הל' הפקר ונכסי הגר, הלכה ד, אותיות ד ה).

לו. על-ידי קימת חצות זוכה לעצות טובות ולהבחין בין יום ללילה, הינו בין עצות טובות אמתיות ובין ההפך, חס ושלום. וזה בחינת (איוב לח): "מי שת בטחות חכמה או מי נתן לשכוי בינה" (שם אות טו).

לוז. בלילה, אז זמן שקיעת האור, הינו שנסתלקין המאורי-אור, שהם בחינת המחין, ומתגברין המאורי-אש, שעקר שליטתם בלילה. וזה בחינת השנה, שהיא הסתלקות המחין, שהם בחינת מאורי-אור. ועל-כן אז בשעת שנה צריכין שמירה על-ידי שם ה', שהוא בחינת קריאת-שמע, כדי שלא יתגברו המאורי אש, חס ושלום, בשעת הסתלקות המחין, שהם בחינת מאורי-אור. ומחמת שעקר אחיזת הרע שבארבע יסודות, שהוא בחינת ארבעה אבות נזיקין, עקר אחיזתו מבחינת המאורי אש, אך אף-על-פיר-כן יש בהארבע יסודות גם טוב, כי בשרשן נמשכין מבחינת תלת גוונים דעינא ובת-עין ומבחינת הד' מחין, שהם בחינת המאורי-אור; על-כן צריכין לשבר את השנה ולקום בחצות-לילה דיקא ולהתאבל על הרבן בית-המקדש, שהיה על-ידי התגברות המאורי-אש והסתלקות המאורי-אור. והשם יתברך הבטיח לנו לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר, הינו שעל-ידי-זה נכנעין המאורי-אש, שהם בחינת אפר, ומתגברין המאורי-אור, שהם בחינת פאר, בחינת מחין דתפלין. ועל-כן על-ידי שקמין בחצות-לילה, ואז חוזרין המחין אל האדם, שהם בחינת מאורי-אור, ונכנעין המאורי-אש, ועל-ידי-זה מכניעין את הרע שבארבע יסודות ומבררין ומעלין את הטוב שבהם - על-ידי-זה מבטלין כל הארבע אבות נזיקין. וגם פי על-ידי התעוררות השנה, שזה בחינת שופר, בחינת קרן היובל, אז מקבלין המחין, שהם בחינת תפלין - על-ידי כל זה מכניעין

הקרן דסטרא-אחרא, שהוא קרן של שור המועד, שהוא ראש לכל האבות
 נזיקין, וכן מובא גם בתקונים, כמבאר בפנים. ועל-כן מי שזכה לברר
 ולהכניע מאורי האש על-ידי קימת חצות, בודאי לא יבוא אפלו ממונו
 להזיק שום דבר, כמבאר בפנים (הלכות נזקי ממון ה"ג אות ד).

תיקון רחל

אין אומרים אותו אלא ביום שאומרים תחנון
יקח אפר מקלה וישים על מצחו במקום הנחת תפילין ויאמר:

פֶּאֶר תַּחַת אֶפֶר –
תחת אשר המוח שלי
יהיה "פאר" ויאיר
בתוכו אור התפילין,
אור המוחין של
הצדיק האמת – הרי
הוא שרוף, שולטים
בו ה"מאורי אש",
אש התאוות, וכולו
"אפר"¹.

לְשׁוֹם לְאַבְלִי צִיּוֹן,

השי"ת מבטיח להאיר למתאבלים על חרבן

לְתַת לָהֶם פֶּאֶר תַּחַת

ביהמ"ק, פאר ואור הצדיק במקום אש התאוות

אֶפֶר:

והמדות הרעות.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תְּבוּא

שֶׁתְּבוּא

וְהִי רְצוֹן,

לְפָנֶיךָ תִּפְלְתָנוּ וְאֵל תִּתְעַלֵּם

וְאֵל יִגְרַמוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ שֶׁתִּתְעַלֵּם

תִּפְלְתָנוּ

לְפָנֶיךָ

1. "על פן צריך לזהר מאד לקיים בחצות, ולהיות מתאבל מאד על חרבן בית המקדש, והשם יתברך הבטיח לכל המתאבל על ציון לשום לאבלי ציון "פאר תחת אפר" (ישעיה ס"א, ג'). פאר תחת אפר' ד'קא. 'פאר' זה בחינת המחיון, בחינת תפילין, בחינת ראש בית... בחינת מאורי אור, בחינת שבת המאיר לבית המקדש כנ"ל. 'תחת אפר' 'אפר' זה בחינת מאורי אש... הינו שיהיו נכנעין מאורי אש, שעל ידם נשרף הבית המקדש, ויתגברו מאורי אור, שהם קיום הבית המקדש כנ"ל, וזהו 'פאר תחת אפר'" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ס"ז).

מִתְחַנְתְּנוּ, שְׂאִין אָנוּ

מהתחנה שלנו, כי צדון אנו מאמינים

שְׂאִין אָנוּ עֲזִי פְּנִים – אָנִי לֹא

מרגיש טוב עם החטאים שלי². ואני

עֲזִי פְּנִים וְקִשִּׁי עֹרֶף

בפגם החטא, ואנו לא עזי פנים וקשי עורף

לא כופר ואומר שאני צדיק במעשיי

הרעים. להפך – אני מרגיש רע איתם,

לֹזְמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה

לומר לפניך יהוה

ואומר בפה מלא 'חטאתי, עויתי

פשעתי'. וזה כבר סיבה שתמחל לי,

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

אלקינו ואלקי אבותינו

ותחזיר אותי אליך.

צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאנוּ, אֲבָל

צדיקים אנחנו ולא חטאנו, רק מאמינים אנו

אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאנוּ:

שפגמנו בחטאינו ומחפשים תקון וצוֹעֲקִים חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ:

אֲשַׁמְנוּ, בְּגִדְנוּ, גְּזַלְנוּ,

אשמים אנחנו בפגמינו; גמלנו לך רעה תחת טובה; גנבנו מהעולם בלא ברכה;

הִבְרַנוּ דְּפִי, הֶעֱזִינוּ, וְהִרְשַׁעְנוּ,

דברנו בפינו שלא כלבבנו; גרמנו לאחרים לענות מדרדך הישר; הרשענו אחרים;

2. ע"פ ליקוטי הלכות, הלכות נפילת אפיים ו', ה'.

תיקון חצות • כתוב עלי

ג

זִדְנוּ, חִמְסְנוּ, טַפְלְנוּ, שִׁקְדוּ,

הִלְכְנוּ אַחַר זִדּוֹן לִבְנוּ; גִּזְלְנוּ מִחִבְרָנוּ בְּתַשְׁלוּם לְלֹא רְצוֹנָם; חִפְרְנוּ שִׁקְר לְשִׁקְר

יַעֲצְנוּ, רָעוּ, כּוֹזְבְנוּ, לִצְנוּ,

לְחַזְקוֹ; נִתְנּוּ עֲצוֹת רְעוֹת לְהִנָּאת עֲצָמֵנוּ; דִּבְרַנוּ כָּזָב; הִתְלוּצְצְנוּ;

מִרְדְּנוּ, נֹאצְנוּ, סַרְדְּנוּ,

עֲבַרְנוּ עַל רְצוֹנָךְ מִחִסָּר אֲמוּנָה; גְּרַמְנוּ לְהַכְעִיסֶךָ; סָר לִבְנוּ מֵעֲבוֹדָתְךָ;

עֲוִינוּ, פָּשַׁעְנוּ, צַרְדְּנוּ,

עָשִׂינוּ בְּמִזִּיד לְמַלְאוֹת תַּאֲוָתֵינוּ; לֹא רָצִינוּ לְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ; הִיינוּ צוֹרְרִים לְחִבְרָנוּ;

קִשְׁיֵנוּ, עֲרָף, רִשְׁעֵנוּ,

אֶפְּלוּ כְּשֶׁהֲעֲנִשְׁתָּנוּ לֹא שָׁבְנוּ בְּתִשׁוּבָה; נִקְרָאנוּ רִשְׁעִים עִי מֵעֲשִׂינוּ;

שִׁחַתְנוּ, תַּעֲבָנוּ, תַּעֲוִינוּ,

הִתְגָּאִינוּ, כְּעֶסְנוּ, פִּגְבִּיב; נִקְרָאנוּ תוֹעֵבָה עִי מֵעֲשִׂינוּ; וְאָנוּ הוֹלְכִים כְּתוֹעָה,

תַּעֲתָעֵנוּ;

וְהִנַּחַת אוֹתָנוּ עַל בְּחִירָתָנוּ לְהִלוֹת תוֹעִים:

סַרְנוּ, מִמִּצּוֹתֶיךָ, וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ

וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ

מִמִּצּוֹתֶיךָ

סַרְנוּ

הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּה לָנוּ, וְאַתָּה צְדִיק

הטובים אל הבלי העוה"ז, שלא שוה לנו כלום לנגדך, ואתה צודק

עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ, בִּי אֲמַת עֲשׂוּת,

בכל מה שהבאת עלינו רע, כי אמת עשית

וְאַנְחֵנוּ הַרְשַׁעְנוּ:

ואנחנו הרשענו:

מִה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם,

וּמִה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים,

הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתָרוֹת

וְהַנְּגָלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם,

וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל

אתה יודע רזי
עולם - אתה
הרי יודע מהסוד
של העולם, הלא
הוא רבינו הקדוש,
אשר בכוחו ועצותיו
הקדושות, גם אני
יכול לשוב ולהתקרב
אליך באמת³.

3. "פעם אחת, היה ישן הר' נחמן טולטשינער בחדר מוהרנ"ת ושמע שמוהרנ"ת אמר אז

תיקון חצות ואמר: 'אתה יודע רזי עולם - דוא ווייסט דעם סוד פון דעם רעבין - ווי דער רבי

חַי, אַתָּה חוֹפֵשׁ כָּל

חַדְרֵי בָטָן וּבּוֹחֵן כְּלִיּוֹת

וְלֵב, אֵין דְּבַר נֶעְלָם

מִפְּנֵי וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד

עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן

מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּכְפֹּר לָנוּ עַל

כָּל חַטֹּאתֵינוּ, וְתִסְלַח לָנוּ עַל

כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל

פְּשָׁעֵינוּ:

בוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב –
אתה יודע שבאמת,
בפנימיות לבבנו
רצוננו רק לעשות
רצונך ובשביל זה
מחול לנו⁴.

איז א סוד בא דער וועלט [אתה יודע את הסוד של הרבי איך שהרבי הוא אצל אנשי העולם] ואותי קרבת לרבי כזה' והתחיל לבקש להשי"ת שיציית את רבינו צדוק"ל ויתקרב אליו באמת" (אבניה ברזל, ט"ו).

4. מתוך סידור שערי ציון.

במזמור זה יכוון לבכות על חורבן הבית ועל חורבן בית המוחין (ע"פ שער הכוונות בצירוף כוכבי אור שיחות וסיפורים אות כ"ו)
 יחלוץ מנעליו ואח"כ יטול ידיו וישב על הארץ אצל מזוזות הפתח ויאמר:

עַל נְהָרוֹת בְּבַל שֵׁם – נְהָרוֹת בְּבַל – נהרות של בבלובלים, חלישות הדעת וחלוקת העצה.
 על שְׁפַת נְהָרוֹת בְּבַל

וְשִׁבְנוּ גַם בְּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ – בְּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ – כשני לפעמים נזכר, איך יהודי צריך להיראות באמת –

אֶת צִיּוֹן: עַל עֲרָבִים – אֶת צִיּוֹן הַחֲרִיבָה: – בקדושת הברית⁵, מתעורר בי צער ובכי. כי אני הרי כ"ב רחוק והפוך מזה.

בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ בְּנֵרוֹתֵינוּ:
 בְּתוֹךְ הַנְּחַל תִּלְיֵנוּ אֶת בְּנֵרוֹתֵינוּ שְׁנַגְנוּ בָּהֶם

כִּי שָׁם שְׂאֵלֵנוּ שׁוֹבֵינוּ – שָׁם שְׂאֵלֵנוּ – הסטרא אחרא רצתה שנשמח ונשיר באותו החיות שהיה לנו בקדושה.

דְּבָרֵי שִׁיר וְתוֹלְלֵנוּ
 שְׁלֵנוּ לְנַגֵּן דְּבָרֵי שִׁיר וּבְקָשׁוֹ שְׁבַמְקוֹם לִלְלַל נָשִׁיר

שְׂמִיחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר
 שִׁירֵי שְׂמִיחָה, וְאָמְרוּ שִׁירוּ לָנוּ מִמָּה שְׁשָׂרְתֶם

5. "ציון" מרמז על קדושת הברית, מכיון ש'ציון' בגימטריה גימטריא "יוסף" (156) שהוא מידת היסוד, כידוע.

עַל אֲדָמַת נֶבֶר
– איך נוכל לשמוח
כשאנחנו מונחים
בדמיונות⁶ של
טומאה!?

צִיּוֹן: אֵיךְ נָשִׂיר אֶת שִׁיר
בְּצִיּוֹן: וְאִמְרָנוּ בְּלִבֵּנוּ אֵיךְ נָשִׂיר אֶת שִׁיר

יְהוָה עַל אֲדָמַת נֶבֶר:
ה' בְּאֶרֶץ זָרָה לְתַעֲנוּגֵי אָדָם:

אִם אֲשַׁכַּח
– יְרוּשָׁלַיִם
הַאֲמוּנָה⁷ וְהִירָאת
שָׁמַיִם⁸ חֲרִיבָה כ"ב
הַרְבֵּה זֶמֶן, עַד שֶׁאֵנִי
עֹלֹל לִשְׂכּוּחַ אֵיךְ
הִיא נֹרְאִית בְּכֹל.
"אִם אֲשַׁכַּח" –
הַאֲמוּנָה וְהִירָאָה,
תִּשְׁכַּח יְמִינִי...

אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם
אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם

תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבֹק
תִּדְבֹק תִּשְׁוַעְתִּי:

אִם אֲשַׁכַּח ...
אִם לֹא אֲזַכְּרֶיךָ –
אֲנִי מִקְבֵּל עַל עֲצָמִי,
שֶׁגַם אִם יַעֲבֹר עָלַי
מִה שִׁיעֲבוּר⁹, תִּמְיֵד

לְשׁוֹנִי לְחִבֵּי אִם לֹא
לְשׁוֹנִי לְחִיךְ שְׁלִי וְלֹא אוֹכֵל לְדַבֵּר אִם לֹא

אֲזַכְּרֶיךָ אִם לֹא אֲעֲלֶה
אֲזַכְּרֶיךָ, אִם לֹא אֲעֲלֶה

6. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א נ"ד, ו': "לְאֲדָמַתּוֹ", הֵינּוּ בְּחִינַת הַמְדָמָה". (כי המדמה הוא היפך השמחה והניגונים, כמבואר שם. ולכן כשהאדם שקוע בדמיונות רח"ל קשה לו לשמוח ולשיר באמת).

7. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ל"ה, ח': "כִּי תִרְפֵּן אֲמוּנָה הוּא נִקְרָא תִרְפֵּן יְרוּשָׁלַיִם".

8. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, א' שם מבואר שירושלים היא 'יראת שמיים השלימה'.

9. וראה בספר שבחי הר"ן (אות ה') שם רבי נתן מספר על רבנו, שאף שעבר עליו אלפי עליות וירידות מדי יום, עיקר קבלתו הייתה לא לעזוב את ה' יתברך לעולם, אף אם יהיה מה שיהיה ויעבור עליו מה שיעבור: "וְהָיָה קִשְׁיָה וְכַבֵּד עָלָיו מְאֹד מְאֹד לְהִתְחַיל לְכַנְּסוֹ בְּעִבּוּדֵי הַשֵּׁם לְקַבֵּל עָלָיו עַל עִבּוּדוֹתָיו יִתְבָּרַךְ. וְהָיָה רָגִיל לְהִתְחַיל אֵיזָה יָמִים לְעִסְקוֹ"

את ירושלים על ראש

את זכרון ירושלים בתחלת כל

שמחתתי: זכר יהוה לבני

שמחה שלי: זכר ה' שהסטרא אחרא והמתנגדים

אדום את יום ירושלים

לקדשה בכל יום שמתגבר פרגנות על ירושלים,

האמרים ערו ערו עד

כל פונתם היא לעקור ולהרס את הכל עד

היסוד בה: בת בבל

היסוד: האמה הבבלית

אזכור את האמת ואת הקדושה, ואכסוף ואשתוקק אליה, ואתאבל על ריחוקי ממנה.

זכר יהוה לבני אדום – רבונו של עולם, זכור את כל מה שעשתה לנו הסטרא אחרא, החריבה אותנו ברוחניות ובגשמיות. זכור ונקום בהם.

ערו ערו עד היסוד בה – היצר הרע החריב אותי עד היסוד¹⁰.

בעבודת השם ואחר כך נפל מזוה וחסר להתחיל וחסר ונפל. וכן היה כפזו וכפזו פצמים עד שפעם אחד נתחזק אצלו שיהיה חזק מאוד שיאחז בעבודת השם לעולם, ולא יסתכל על שום דבר בעולם. ומאז והלאה נתחזק לבו בה' ואף על פי כן גם אחר כך היה לו תמיד עליות וירידות הרבה מאוד רק שאחר כך היה חזק שלא יניח עבודתו יתברך לעולם אף על פי שיש לו ירידה לפעמים אף על פי כן יהיה מתחזק עצמו בעבודת השם יתברך בכל מה שיוכל". וכן מובא בליקוטי הלכות (שבת ז', ל"ח): "כי אי אפשר לזכות לתשובה כי אם על ידי דרך זה, כשמקבלין על עצמו שאין שיהיה יחזק עצמו בה' יתברך תמיד בבחינת ואציעה שאול הנק' אז דיקא יזכה לתשובה, כי הרבה עליות וירידות צריכין לעבר על כל אחד ואחד שאי אפשר לבאר בכתב, בפרט מי שפבר נכשל כמו שנכשל, על כן אם רוצה לחוס על חייו להטיב אחריתו צריך לילך על ידיו ורגליו לקבל דרך זה בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל, ואז יזכה לאחרית טוב לנצח".

10. "כי הסטרא אחרא שהם העובדי כוכבים והרשעים המתנגדים אל הקדשה, מתעוררים

הַשְׂדוּדָה אֲשֶׁרִי שֵׁשִׁלְמִים לָךְ אֶת
 שְׂסוּפָא לְהַשְׂדָּד, מְהַלֵּל יְהִיָּה מִי שֵׁשִׁלְמִים לָךְ אֶת

גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֵת לָנוּ: אֲשֶׁרִי שֵׁיאֲחִז
 גְּמוּלָךְ כְּפִי שְׂגַמְלֵת לָנוּ: מְשַׁבַּח יְהִיָּה זֶה שֵׁיאֲחִז בְּיָדוֹ

וּנְפִיץ אֶת עַלְלִיךְ אֶל הַסַּלֵּעַ:

טפף ועוללףד וינפצם על הסלעים:

במזמור זה יכוון לבכות על העלמות אור הצדיק שנעלם מכלליות העולם ובפרט
 ממנו (ע"פ שער הכוונות)

מִזְמוֹר לְאַסָּף אֱלֹהִים
 בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלֹתֶךָ
 זָמַר שֶׁל הַמְּשׁוֹרֵר אֶסָּף עַל חֲרָבֹן בֵּיהֶמ"ק,

בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלֹתֶךָ
 הַתְּגַבְּרוּ חֶסֶט"א וְהַחְרִיבוּ הַבֵּיהֶמ"ק,

טְמִאוּ אֶת הַיִּבֵּל קְדֹשְׁךָ
 וְהִסְתִּירוּ כְּבוֹדְךָ הַגָּדוֹל שֶׁהָיָה שׁוֹכֵן שָׁם,
 – התאוות הרעות טימאו את מוחי וליבי, שהם אמורים להיות היכל ומשכן לאלקותו יתברך.

בְּכָל פַּעַם לַעֲקֹר חֶסֶד וְשָׁלוֹם אֶת הַכָּל שְׂרוּצִים לְהַרְסַ עַד הַיְסוּד חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב זְכַר
 ה' לְבִנְיָ אָדָם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם הָאֲמִרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד הַיְסוּד בָּהּ וכו', וְכֵן הוּא בְּכָל אֶדָם וּבְכָל
 זְמַן, וְכֵמוֹ שֶׁפְּתוּב צוּפָה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לְהִמִּיתוֹ וכו', כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם
 לְבִרְכָה (קידושין ל:): "בְּכָל יוֹם יֵצְרוּ שָׁל אֶדָם מִתְחַדֵּשׁ עָלָיו וְרוֹצֵה לְהִמִּיתוֹ", אֲךָ ה' לֹא
 יַעֲזָבֵנוּ בְּיָדוֹ" (ליקוטי הלכות הודאה ו', ס"ח).

ועוד אפשר לרמוז, שהיצר הרע התגבר עלי כ"כ עד שהצליח לפגום במידת היסוד שבי,

שְׁמוֹ אֶת יְרוּשָׁלַיִם
 עֲשׂוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם

שְׁמוֹ אֶת יְרוּשָׁלַיִם לְעַיִם –
 הסטרא אחרא החריבה את
 היראת שמיים¹¹ שלי, ושמה
 לאיי חרבות, עד שאין לי שום
 יראה אמיתית מלפניך יתברך.

נְתַנּוּ אֶת
 לְגַלֵי אֲבָנִים: נְתַנּוּ אֶת

נְתַנּוּ אֶת נְבִלַת עֲבָדֶיךָ –
 כאן אני בוכה ומקונן על אור
 הצדיק שנעלם. א. שהעולם
 לא יודעים מרבי שכזה. ב.
 וגם אני שכן יודע ממנו, נסתר
 ממני אורו הגדול, ואיני מרגיש
 עד כמה אורו של הרבי יכול
 להאיר ולתקן את הכל ממש,
 ולא זוכה לקיים את עצותיו
 הקדושות¹².

נְבִלַת עֲבָדֶיךָ מֵאֲכָל
 גּוֹפּוֹת עֲבָדֶיךָ מֵאֲכָל

לְעוֹף הַשָּׁמַיִם בְּשׂוֹר
 לְעוֹפֹת הַשָּׁמַיִם, וְחַתִּיכוֹת בְּשׂוֹר

מֵאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם...
 לְחִיתוֹ אֶרֶץ – הסטרא
 אחרא דרסו וטרפו את
 האמונה של נשמות ישראל,
 והנשמות הקדושות הפכו
 מאכל לחיות הרעות, שהם חוכמות הטבע¹³.

לְחִיתוֹ
 חֲסִידֶיךָ מְגוֹפּוֹת חֲסִידֶיךָ

הַשְּׁלִיכוּ לְחִיּוֹת

מְגוֹפּוֹת חֲסִידֶיךָ

הלא היא שמירת הברית קודש. וכן מתגבר עלי כ"כ עד שרוצה להחריב את יסוד יהדותי,
 שהיא האמונה שלי.

11. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, א' שם מבואר שירושלים היא 'יראת שמיים השלימה'.

12. "עֲנֵה וְאָמַר: עַל שְׁנֵי פְתוֹת אֲנָשִׁים יֵשׁ לִי רַחֲמָנוּת גְּדוֹל עֲלֵיהֶם, עַל אֵלוֹ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ
 יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלַי וְאֵינָם מִתְקַרְבִּים, וְעַל אֵלוֹ הַמְקַרְבִּים אֵלַי וְאֵינָם מְקִימִים אֶת דְּבָרִי.
 כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שִׁיְהִיָּה עֵת בְּעֵת שִׁיְהִיָּה הָאֵדָם מְנַח עַל הָאֶרֶץ עִם רְגְלָיו אֶל הַדֶּלֶת, אִזְ יִסְתַּכֵּל
 עַל עֲצָמוֹ הַיָּטִב וְיִתְחַרֵּט מְאֹד מְאֹד עַל שֶׁלֹּא זָכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלַי, אוֹ שֶׁלֹּא קִיָּם אֶת דְּבָרִי, כִּי
 אִזְ יִדְעוּ שֶׁאֵם הָיוּ מְקַרְבִּים אֵלַי וּמְקִימִים אֶת דְּבָרִי לֹא הָיָה שׁוּם דְּרָגָא בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא הָיִיתִי
 מְבִיאֵם לְאוֹתָהּ הַמְּדַרְגָּה" (חיי מוהר"ן שנ"ד).

13. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב ד', י"א: "וְבִאֲרֵי וְהִדּוּב - דְּהֵינּוּ חִיּוֹת רְעוּת הַנְּלִי הַדְּוֹרְסִים

שָׁפְכוּ דָמָם בְּמַיִם סְבִיבוֹת
 יְרוּשָׁלַיִם – הַדָּם הוּא אֲמוֹנַת
 הַהִשְׁגָּחָה, וְהַמַּיִם הֵם חֲכֵמַת
 הַטֵּבַע¹⁴ וְעַל זֶה אֲנוּ מְקוֹנְנִים,
 שֶׁהָאוֹיְבִים שָׁפְכוּ וְהַחְרִיבוּ אֶת
 הָאֲמוֹנָה שֶׁלָּנוּ וְהַחְדִּירוּ בְּנוֹ אֶת
 הַהִרְגָּשָׁה שֶׁהִכַּל מִתְנַהֵג ע"פ
 הַטֵּבַע רַח"ל.

אֶרֶץ: שָׁפְכוּ דָמָם
 שָׁפְכוּ אֶת דָּמָם

בְּמַיִם סְבִיבוֹת
 בְּמַיִם רַבִּים סְבִיב

יְרוּשָׁלַיִם וְאֵין
 יְרוּשָׁלַיִם, וּמִשְׁמָמוֹן לֹא הָיָה מִי

הַיֵּינוּ חֲרָפָה לְשִׁכְנֵינוּ –
 נִפְלַתִי לְאֲהָבוֹת נִפְלוֹת!¹⁵
 בְּמִקוֹם לְאֲהוֹב אֶת ה' וְאֵת
 הַתּוֹרָה וְכו', אֲנִי מִשׁוֹקַע
 בְּאֲהָבוֹת רְעוּת רַח"ל. וְכֹל
 הָאֲהָבוֹת הִלְלוּ נוֹבְעִים רַק
 מִהַשְׁכֵּנִים הַגּוֹיִים, וְאֵינִם
 שׂוֹיִבִים לִי כֻלָּל...¹⁶

קוֹזֵבֵר: הַיֵּינוּ חֲרָפָה
 שִׁקְבַר אוֹתָם: וְעַתָּה בְּגִלוֹת שִׁכְנֵינוּ

לְשִׁכְנֵינוּ לַעַג וְקֶלֶס
 מְחַרְפִּים אוֹתָנוּ, וְאֲנַחְנוּ לְלַעַג וְגַחֲוִד

לְסְבִיבוֹתֵינוּ: עַד
 לְכֹל מִי שֶׁסְּבִיבָנוּ: עַד

וְטוֹרְפִים, שֶׁהֵם חֲכָמֵי הַטֵּבַע כַּ"ל."

14. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב ד', י"א.

15. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ד, ז': "וְכִשְׁהִלֵּב וְכו' הוּא מְשַׁקֵּעַ בְּאֲהָבוֹת רְעוּת. הַיֵּינוּ חֲרָפוֹת
 וּבְזִיוּנוֹת."

16. כְּמוֹבֵא בְּלִיקוּטֵי הַלְכוֹת (בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר ג', ב') שֶׁכֵּל הָרַע שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל נִלְקַח מִהַגּוֹיִים
 "כִּי עֲקַר הַגְּלוּת וְהַצָּרָה הוּא שְׁמִחַמַת תִּנְקָף הַגְּלוּת וְהִתְגַּבְּרוּת הַסְטֵרָא אַחְרָא עֲכָשְׁיוּ בְּעַת
 הַגְּלוּת, עַל יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרַת הַסְטֵרָא אַחְרָא מְאֹד עַל נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים. וּמִטְמֵאֵת
 אוֹתָם בְּעוֹנוֹת וּבְשַׁעִים וּשְׂאָר פְּגָמִים ח"ו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ק"ו, ל"ה): "וַיִּתְעַרְבוּ בְּגוֹיִם
 וַיִּלְמְדוּ מִעֲשֵׂיהֶם". כִּי בְּאֲמַת יִשְׂרָאֵל רְחוּקִים לְגַמְרֵי מַעוֹן. וְאֵין עוֹן שִׁקָּר לָהֶם כָּלָל."

מָה יְהוָה תִּאֶנְּךָ לְנֶצַח
 מְתִי ה' תִּקְצֹף? וְכִי לְעוֹלָם?

תִּבְעַר כְּמוֹ אֵשׁ קִנְאַתְךָ:
 וְעַד מְתִי תִבְעַר כְּמוֹ אֵשׁ חֲמַתְךָ לְהִנָּקֵם?

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם
 תִּשְׁפֹּךְ אֶת כְּעָסֶךָ עַל הָאֲמוֹת

אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ וְעַל
 שְׂאֵינָם חִפְצִים לְדַעַת אוֹתְךָ, וְעַל

מִמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ
 הַמְּמַלְכוֹת שְׁלֹמֹת שְׂיֹדְעִים אוֹתְךָ אֵינָם

לֹא קִרְאוּ: כִּי אֶכֶל אֶת
 מִתְּפַלְלִים אֲלֶיךָ: כִּי כָלוּ וְהִשְׁמִידוּ אֶת בֵּית

יַעֲקֹב וְאֶת נְוֵהוּ הַשְּׂמוּ:
 יַעֲקֹב, לְמֹרֹת שְׂכָבְךָ נִגְמַר כְּעָסֶךָ כְּשֶׁחֲרִיבוּ אֶת הַבַּיְתָה מִ"ק:

אותי לגמרי, ונהפכתי להיות חלק ממנו¹⁷.

וְאֶת נְוֵהוּ הַשְּׂמוּ – את כל היופי וחוץ האמת שלי, הפכו לשממה. הייתה לי נשמה יפה וטהורה, מלאה עם חן של אמת, ומח קדוש וטהור. ועכשיו

עַד מָה יְהוָה תִּאֶנְּךָ לְנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ אֵשׁ קִנְאַתְךָ – עד מתי ישרור חרון אף ותהיה שליטת הדינים, אשר מהם משתלשל ונובע כח היצר הרע¹⁷ שמכשיל ומפיל אותנו.

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם – תשפוך ותזרוק את היצר הרע (שמשתלשל מהחמה והדין כנ"ל) על הגויים.

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ – שפוך חמתך על כל הקליפות המפתות אותנו לכול התאוות הרעות, ומרחיקות אותנו מלהידבק בך.

כִּי אֶכֶל אֶת יַעֲקֹב – כ"כ התפשט היצר הרע עליי, עד שאכל

17. כמובא בליקוטי מוהר"ן ח"א, ע"ב שהיצר הרע של האדם משתלשל מהדינים שנוצרו ע"י חרון אפו של ה' יתברך.

18. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א, קכ"ט.

נהפכה לשממה.

אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲזוּנָת
 אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲזוּנָת
רֵאשֻׁנִים – אל תזכור לי את
 עוונותי הראשונים וע"י זה
 יתבטלו ממילא כל עוונותי
 שנמשכו אחריהם, ועל זה אני
 מבקש ממך שתקדים אתה
 בעצמך לרחם עלי, כי אני דל
 ברחמנותי מלעורר י"ג מדות
 הרחמים¹⁹.

פִּי דִלּוֹנוּ מְאֹד – יתבונן
 כמה הוא דל ואביון מכל
 וכל. עני מן הדעת – אין לו
 שום דעת אמיתית דקדושה.
עֵנִי מִקְדוּשָׁה – קדושתו דלה
 ופגומה מאד. עני מתורה
 – ידיעותיו בתורה דלות
 עד למאד. וכן הלאה, בכל
 התחומים והעניינים.

עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל
דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ – גם אם
 לא מגיע לנו, תחזיר אותנו
 בתשובה בשביל הכבוד שלך.

וְהִצִּילֵנוּ – תציל אותנו!
 מהיצר הרע והתאוות רעות.

וְכִפֵּר עַל חַטָּאתֵינוּ
לְמַעַן שְׁמֶךָ – תכפר לנו על
 החטאים בשביל שמך הקדוש,
 שהרי שמך נקרא עלינו,
 ושמך משותף בשם הצדיקים
 האמיתיים²⁰.

אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲזוּנָת
 אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲזוּנָתֵינוּ
 אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲזוּנָתֵינוּ

רֵאשֻׁנִים
 רֵאשֻׁנִים,
 וְתִמְחַר

יְקַדְמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בִּי
 יְקַדְמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בִּי
 יְקַדְמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בִּי

דִּלּוֹנוּ מְאֹד: עֲזָרְנוּ
 דִּלּוֹנוּ מְאֹד: עֲזָרְנוּ
 דִּלּוֹנוּ מְאֹד: עֲזָרְנוּ

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל

דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ
 דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ
 דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ

וְהִצִּילֵנוּ וְכִפֵּר עַל
 וְהִצִּילֵנוּ וְכִפֵּר עַל
 וְהִצִּילֵנוּ וְכִפֵּר עַל

חַטָּאתֵינוּ
 חַטָּאתֵינוּ
 חַטָּאתֵינוּ

19. ע"פ שיחות הר"ן פ"ט.

20. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב ס"ז.

שְׁמָךְ: לְמָה יֹאמְרוּ

שְׁשֶׁמֶךְ רַחוּם וְחַנוּן: לְמָה יִתְחַלַּל שְׁמֶךָ כְּשֵׁי־אֲמָרוּ

הַגּוֹיִם אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם

הַגּוֹיִם אֵיפֹה אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁי־שִׁיעֵם מִיָּדֵינוּ,

יִזְדַּע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ

לְכֹן תִּזְדַּע לְגוֹיִם לְמַרְאֵה עֵינֵינוּ

נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ

אֵיךְ הִנָּךְ נוֹקָם עַל שְׁפִיכַת דָּם

הַשְּׂפוּךְ: תְּבוּא

עֲבָדֶיךָ: תִּפְנֹס

לְפָנֶיךָ אֲנֶקֶת אֲסִיר

לְפָנֶיךָ צַעֲקַת אֲסִירִים,

בְּגִדְלִי זְרוּעֶךָ הִזְתֵּר

בְּחִזֶּק זְרוּעֶךָ תִּתֵּר בְּבִלִי

בְּנֵי תְמוֹתֶהּ: וְהָשִׁב

בְּנֵי אִמָּה הַנְּחַרְגַת עָלֶיךָ: וְתִשָּׁב

לְמָה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵיךְ אֱלֹהֵיהֶם – לְמָה אִסְתּוּבֵב כֹּל הַזְּמַן עִם הַרְגֵּשׁה, שֶׁהַתְּאוּוֹת וְהַמְכַשׁוּלוֹת [וְהַגּוֹיִים] גּוֹרְמוֹת לִי לְהַרְגִישׁ אוֹתָהּ – שֶׁהַתְּרַחֲקָתִי מִמֶּךָ וְאֵינִי יֹכֵל לְמַצּוֹא אוֹתְךָ וְלִהְיוֹת לְךָ אֵלֶיךָ.

יִזְדַּע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דָּם עֲבָדֶיךָ הַשְּׂפוּךְ – תִּנְקוּם בְּסִטְרָא אַחֲרָא שֶׁהַעֲלִימָה אֶת אוֹר הַצַּדִּיק וְאֶת אוֹר הָאֱמוּנָה.

תְּבוּא לְפָנֶיךָ אֲנֶקֶת אֲסִיר – תְּבוּא לְפָנֶיךָ אֲנֶקֶתִי, אֲשֶׁר אֲנִי אֲסוּר בְּכַבְלֵי תְאוּוֹתַי, וְאֵינִי יֹכֵל לְהִשְׁתַּחֲרֵר מֵהֶם, כִּי כִּבְר הוֹרְגֵלְתִּי כ"כ בְּדַרְכֵי הַרְעוּת, וּבַתְּאוּוֹתַי וּמִיְדוּתַי הַרְעוּת, עַד שֶׁאֲנִי קָשׁוּר וְכוּבּוּל אֵלֵיהֶם, כְּאֲסִיר הָאֲסוּר בְּבֵית סוּהָר.

בְּגִדְלִי זְרוּעֶךָ הִזְתֵּר בְּנֵי תְמוֹתֶהּ – אֲנִי בֶן תְּמוֹתֶהּ, כִּי אֲנִי שָׂקוּעַ בַּהֲרַחוּרֵי תְאוּוֹת נִיאוּף, אֲשֶׁר הִיא טוֹמַאת מֵת אֲבִי אֲבוֹת הַטוֹמַאָה²¹. אֲבָל אַתָּה בְּכוּחֶךָ הַגְּדוֹל יֹכֵל לְהִתֵּר אֶת קִשְׁרֵי וְלְהוֹצִיאֲנִי מִהַלְכוּת הַנּוֹרָא הַזֹּאת.

21. ע"פ ליקו"מ ח"א רמ"ב הרהורים של נאוקי שהם בחינת אבי אבות הטומאה בחינת מת".

וְהִשָּׁב לְשִׁכְנֵינוּ
 שְׁבַע־תַּיִם אֶל
 חִיקָם – תִּיקַח מֵאֲתַנּוּ
 אֵת כָּל הַמִּידוֹת
 וְהַתְּאוּוֹת הַרְעוֹת,
 וְתַחְזִיר אֹתָם אֶל חִיק
 הַגּוֹיִים. וְשְׁבַע־תַּיִם –
 הַמִּידוֹת שֶׁהֵם שִׁבְעַת
 כְּלוּלוֹת מִשְׁבַּע.

לְשִׁכְנֵינוּ שְׁבַע־תַּיִם אֶל
 לְשִׁכְנֵינוּ יִשָּׁר אֶל חִיקָם בְּלֹא לְנִטּוֹת

חִיקָם חֲרַפְתָּם אֲשֶׁר
 שְׁבַע פְּעָמִים שְׁבַע, עַל כָּל הַחֲרָפוֹת שְׁחָרְפוּ

חֲרַפּוּךָ אֲדָנִי: וְאַנְחֵנוּ
 אֹתָךְ בְּשֵׁאלְתָם אֵיךְ אֶלְקִיָּהֶם: וְאִזְ אֲנַחֵנוּ

עֲמֶךָ וְצֵאן מִדְּעִיתְךָ
 עֲמֶךָ וְצֵאן שְׁאֲתָה רוּעָה, וְצֵאן שְׁחָרְפוּ

נִזְדָּה לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר
 נִזְדָּה לְךָ לְעוֹלָם בְּעִבּוּר זָה, וְלִדְוֹרוֹת

וְדוֹר נִסְפָּר תִּהְלֶתְךָ:
 הַבָּאִים נִסְפָּר תִּהְלֶתְךָ:

מָה הָיָה לָנוּ –
 תַּחַת אֲשֶׁר תִּהְיֶה לָנוּ
 הַרְגֵשָׁה שֶׁל "מָה",
 עֲנוּוֹה וּשְׁפִלוֹת. הַרִי

זָכַר ה' מָה שֶׁנִּפְלְנוּ עִי גְּאֻנָּתָנוּ שֶׁהַצְּדִיקִים אֵינָם
 זָכַר ה' מָה שֶׁנִּפְלְנוּ עִי גְּאֻנָּתָנוּ שֶׁהַצְּדִיקִים אֵינָם

אֲנַחְנוּ חַיִּים מִתּוֹךְ הַרְגֵשָׁה שֶׁל "לָנוּ", גֵּאוּוֹה וַיִּשׁוֹת. וְעִי זֶה נֶעֱלַם מֵאֲתַנּוּ אוֹר
 הַצְּדִיק יִסּוֹד עוֹלָם²², הַרְמוֹז בְּרֵאשִׁי תִּיבוֹת "מִיֵּלֵה" – "יְהוּהָ מָה הָיָה לָנוּ"²³.

22. ליקוטי הלכות (נטילת ידיים לסעודה ו', ע"ד).

23. שער הכוונות (דרושי תיקון חצות א').

לְנוּ הַבִּיטָה וְרָאָה
מֵאִירִים בְּנוּ, וְעִיזוּ וְנִפְלְנוּ

הַבִּיטָה וְרָאָה אֶת
חֲרָפְתָנוּ – תִּרְאָה ה'
בְּאִיזָה שְׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת
אֲנוּ מוֹנְחִים.

אֶת חֲרָפְתָנוּ: נַחֲלָתָנוּ
לְחֲרָפוֹת וְעוֹנוֹת: וְעִיזוּ גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת נַחֲלָתָנוּ

נַחֲלָתָנוּ נִהְפְּכָה
לְזָרִים – הַדַּעַת
וְהַחֲכֵמָה נִסְתַּלַּקוּ
מֵאִיתָנוּ, וְהַמַּחַ שְׁלָנוּ
הַפֶּךְ לִהְיוֹת נַחֲלַת
הַסְטֵרָא אַחֲרָא²⁴.

נִהְפְּכָה לְזָרִים בְּתִינוּ
נִהְפְּכָה לְהַשְׁתַּנֵּן לְאַחֲרִים, וּבְתִינוּ נִתְּנוּ

יְתוּמִים הָיִינוּ
וְאִין אָב – הָאוֹר
שֶׁל הָאָבָא שְׁלָנוּ /
הַצִּדִיק²⁵, נִכְבָּה
וְנַעֲלַם מֵאִיתָנוּ.

לְנִכְבְּרִים: יְתוּמִים
לְעַמִּים אַחֲרִים: נִהְיִנוּ כִּיְתוּמִים שְׂאִין לָהֶם אָב וְאִמּוֹתֵינוּ

הָיִינוּ וְאִין אָב אִמּוֹתֵינוּ
כְּאִלְמָנוֹת שְׂאִין לָהֶן בַּעַל לְהַשְׁפִּיעַ לָהֶם כֹּל צָרְכָן, מִחֲמַת

כְּאִלְמָנוֹת: מִיָּמֵינוּ
שְׂאִין מִי שִׁשְׁפִּיעַ לָנוּ וְאִיר בְּנוּ בְּרוּחֵינִיּוֹת: וְאִפְלוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת

בְּכֶסֶף שְׁתִּינוּ עֵצֵינוּ
הַשְּׁפַע מִתְּעַכֵּב מְאֹד וְהוּא בְּצִמְצוּם גָּדוֹל, וְהַמִּים

24. (ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א ו', ז' נחלתנו ... בחינת נקדה העליונה, וע"פ ליקוטי הלכות ברכת הפירות הלכה ה', כ"ג) ששם מבואר שהנקודה העליונה היא המח).

25. ע"פ ליקוטי הלכות (שבת ג', ו'): "והצדיק נקרא אב. כמו שכתוב (מלכים ב' ב', י"ב): אבי אבי רַבֵּב וְשָׂרָאֵל".

בְּמַחִיר

וּבְאֵוֹ:

עַל

לְשִׁתְּיָהּ וְהַעֲצִים בָּאוּ לָנוּ בְּמַחִיר כֶּסֶף:

על

צִוְּאַרְנוּ

נְדָדְפָנוּ

וְיַגְעֵנוּ

צִוְּאַרְנוּ

נִטְעֵנוּ בְּמִשְׁאָה,

הַתְּעִיפָנוּ

עַל

נְדָדְפָנוּ וְיַגְעֵנוּ וְלֹא

הוֹנִיחַ לָנוּ – הַיֵּצֵר

הַרַע רוֹדֵף אוֹתָנוּ כֹּל

הַזְּמַן, וְכִבֵּר הַתִּיגְעֵנוּ

וְהַתְּעִיפָנוּ מִלֹּהֲפֵטֵר

מִמֶּנּוּ, וְלֹא מִצְאָנוּ

מְנוּחַ.

וְלֹא הוֹנִיחַ לָנוּ: מִצָּרִים

בְּלֹא שְׂיִנְתָּנוּ לָנוּ מְנוּחָה: וְכִדִּי לְקַבֵּל

מִצָּרִים נָתַנוּ יָד

אֲשׁוּר לְשִׁבְעַ

לָחֶם – כַּשְּׂמֵר לָנוּ,

אֲנִי פּוֹנִים לְעוֹרָה

לְהַבְלִי הָעוֹלָם הַזֶּה;

הַמְּמוֹן וְהַכְּבוֹד,

הַתְּאוּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת,

וְלִקְבֹּל מֵהֶם חַיּוֹת,

שׁוֹבַע וְסִיפּוֹק וּבִמְקוֹם

אֲשֶׁר נִצְפָה לִישׁוּעַת

ה' וְנִפְנְדָה לְקַבֵּל שׁוֹבַע

וְחַיּוֹת מִן הַקְּדוֹשֵׁהוּ.

נָתַנוּ יָד אֲשׁוּר לְשִׁבְעַ

מְעַט מִהַשְּׁפַע מִכְּרָחִים אֲנִי לִפְשֵׁט יְדֵינוּ לְהִסְטִי' אֶשְׁהַשְּׁפַע

לָחֶם: אֲבֹתֵינוּ חֲטָאוּ

אֶצְלָם: אֲבֹתֵינוּ חֲטָאוּ

אֲבֹתֵינוּ חֲטָאוּ –

חֲטָאוּ בְּגִלְגּוּלִים

הַקְּדוּמִים. וְאֲנַחְנוּ

עוֹנֵתֵיהֶם סָבְלָנוּ

– וְעַד הַיּוֹם אֲנַחְנוּ

סוֹבְלִים בְּשִׁבִּיל

לְתַקַּן עוֹנוֹת אֱלֹהִים.

אִם לֹא דִי לָנוּ עִם

ה' פִּעֲקֵלְאֵךְ" שֶׁל הַגִּלְגּוּל הַנוֹכַחִי, יֵשׁ לָנוּ עוֹד חֲשׁוֹבוֹנוֹת מִהַגִּלְגּוּלִים הַקְּדוּמִים...26

וְאֵינָם וְאֲנַחְנוּ עוֹנֵתֵיהֶם

וְיִכְבֵּר הָלְכוּ מִהָעוֹלָם, וְעַכְשָׁו אֲנַחְנוּ סוֹבְלִים עַל

סָבְלָנוּ: עֲבָדִים מִשְׁלוּ

עוֹנוֹתֵיהֶם: עֲבָדִים מוֹשְׁלִים

בְּנוּ פֶדֶק אֵין מִידָם:

בְּנוּ, וְאֵין מִי שְׁיוֹשִׁיעַ אוֹתָנוּ מִהֶם:

בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחֲמֵנוּ

בְּסַכְּנַת נַפְשֵׁנוּ מְבִיאִים אָנוּ לַחֲמֵנוּ,

מִפְּנֵי חֶרֶב הַמְדָּבָר:

בְּסַכְּנַת חֶרֶב הַבְּאָה מִצַּד הַמְדָּבָר:

עוֹרְנוּ בְּתַנּוּר נִבְמָרוּ

הַעוֹר שְׁלָנוּ נִתְחַמֵּם כְּמוֹ תַנּוּר,

מִפְּנֵי זְלַעְפוֹת רָעָב:

בְּגִלְל שְׁרַפַּת הַרָעָב:

נָשִׁים בְּצִיּוֹן עָנוּ בְּתִלְת

אֶת הַנָּשִׁים שְׁבִירוֹשָׁלַיִם הֵם עָנוּ, וְגַם הַבְּתוּלוֹת

בְּעָרֵי יְהוּדָה: שָׂרִים

שְׁבַעֲרֵי יְהוּדָה: אֲנָשִׁים חֲשׂוּבִים

עֲבָדִים מְשֻׁלוּ בְּנוּ פֶדֶק אֵין מִידָם –

הַתְּאוּוֹת וְהַמִּדּוֹת רְעוֹת מוֹשְׁלִים בְּנוּ, וְאִנְחָנוּ לֹא מִצְּלִיחִים לְהַשְׁתַּחֲרַר מֵהֶם. אִנְחָנוּ מִמֶּשׁ עֲבָדִים²⁷ לְמֵלְאוֹת תְּאוּוֹתֵינוּ, כְּמוֹ עֶבֶד שֶׁמְשׁוֹעֵבֵד לְאִדּוֹנוֹ הָאֲכֹזֵרִי...

בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחֲמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב

הַמְדָּבָר – הַטְּרֵדָה סְבִיב הַפְּרִנְסָה וְהַלַּחַם גּוֹרֵמַת לָנוּ לִפְּוֹל לְתְּאוּוֹת מִמּוֹן, וְעִי"ז לְאִבֵּד אֶת הַנֶּפֶשׁ הַקְּדוּשָׁה²⁸, וְזֹאת, מִפְּנֵי שֶׁהַשְּׂכִינָה אֵין לָהּ שְׁפַע לְהַשְׁפִּיעַ לָנוּ²⁹.

שָׂרִים בְּיָדָם נִתְּלוּ פְּנֵי זְקֵנִים לֹא

נִהְדָּרוּ – הַסְּטְרָא

27. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א ד', ט'. "מִבֵּית עֲבָדִים זֶה רָמַז עַל בְּטוּל הַמִּדּוֹת רְעוֹת שֶׁל אֲרַבַּע סוּדוֹת, הַמְּכֻנִּים בְּשֵׁם עֲבָדִים".

28. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א, כ"ג

29. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ז, ו'.

אחרא העלימה את
הפאר והיופי והחן
וההדר של הצדיקים
האמיתיים³⁰.

בחורים טחון
נשאו – בחורים סחבו
על עצמם את העול
הקשה³¹ של פגם
הברית³². מסכנים
הבחורים האומללים
שנופלים שבי בידי
התאוות המאוסות,
אוי... [אוי!]

זקנים משער
שבתו – אין לנו
את הצמצום הנכון
להשיג על ידו את
האור של הצדיק,
ולכן האור שלו נעלם
מאיתנו³³.

בְּיָדָם נִתְּלוּ פְּנֵי זְקֵנִים
על ידיהם נתלו, ואת פני הזקנים

לֹא נִהְדְּרוּ: בַּחֲזָרִים
הם לא כבדו: את הבחורים

טחון נשאו ונערים
חִבְּוּ לְשֵׁא רִיחֵימָם בְּצֹאָרָם, וילדים

בְּעֵץ כָּשְׁלוּ: זְקֵנִים
במשא עץ כשל כחם: הצדיקים חדלו

משער שבתו בחורים
מִלְּהָאִיר בְּנו הָאֲרָתָם מַחֲמַת שְׂאִין אָנוּ כֹּלֵימ

30. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ס"ז.

31. כמובא בליקוטי מוהר"ן ח"ב ז', ג' שהעול של העברות הוא עול קשה וכבד מאד לנשאו. "כי זהו הרחמנות הגדול מכל מיני רחמנות. כי כל היסורים הקשים שבְּעוֹלָם אֵינֶם נַחֲשָׁבִים כָּלֵל כְּנֶגֶד הַמִּשְׁאֵי הַכָּבֵד שֶׁל עוֹנוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם. כִּי כְּשִׁישְׂרָאֵל נּוֹפְלִים בְּעוֹנוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, זֶהוּ מִשְׁאֵי כָבֵד מְאֹד, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְשֵׂא כָּלֵל הַמִּשְׁאֵי הַכָּבֵד הַזֶּה."

32. כמובא בליקוטי הלכות (הלכות שבת ו', כ"ג) שטחינה רומזת על פגם הברית.

33. "דע, שְׁהַחֲכָם, בְּחִינֹת מוֹתְרֵי מוֹחִין וְשִׁעְרוֹת שְׁלוֹ, הֵם בְּחִינֹת שֵׁעַר בְּיָמִין עַל הַשֵּׁין [ש]. שְׁמוֹתַי מוֹחִין שְׁלוֹ, הֵם בְּחִינֹת שִׁעְרִים, שְׁפוֹתַח בְּהֵם שִׁעְרֵי הַחֲכָמָה וְהַמְדַּע לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי מַחֲמַת שְׁמוֹחוּ בְּעִצְמוֹ, אֵי אֶפְשָׁר לְהַעוֹלָם לְסַבְּלוּ לְקַבֵּל מְאוּרוֹ, הוּא צְרִיךְ לְהִתְלַבֵּשׁ וְלְהַתְפַּסּוֹת עִצְמוֹ, וְלְהִשְׁפִּיל עִצְמוֹ לְדַבְּרִים קְטָנִים וְנִמְכָּרִים, כְּדֵי שִׁיִּכְלוּ הָעוֹלָם

מִנְגִּינְתָּם: שְׁבֵת מְשׁוֹשׁ

לְשִׁמוֹחַ פְּרָאוִי: שְׁמַחַת לְבָנוּ

שְׁבֵת מְשׁוֹשׁ
לְבָנוּ נְהַפֵּךְ לְאַבֵּל

מְחוּלְנוּ - היכן
השמחה שהיתה
לנו בלב? הריקודים
השמחים הפכו
לאבלות ועצבות...

לְבָנוּ נְהַפֵּךְ לְאַבֵּל

פֶּסֶק, וְנִתְהַפֵּךְ לְאַבֵּל

מְחוּלְנוּ: נִפְלָה עֵטְרַת

רִיקוּדֵינוּ: נִחְרַב עֵטְרַת

רֵאשֵׁנוּ אוֹי נָא לְנוּ בִּי

מְקַדְשֵׁנוּ, וְכָל זֶה מְחַמַּת

עַל זֶה הִיָּה דוּה לְבָנוּ -

עַל פְּגַמֵי הַבְּרִית שֶׁנִּשְׁלַתִּי בְּהֵם אוֹי! כּוֹאֵב לִי הַלֵּב...³⁴

חֲטֵאֵנוּ: עַל זֶה הִיָּה דוּה

חֲטֵאֵינוּ: עַל זֶה כּוֹאֵב

עַל אֱלֹהִים - הַעֵינִיִּים

שֶׁלֵּנוּ חֲשׂוֹכוֹת - לֹא רוֹאִים אֶת הָאוֹר שֶׁל הַיְהוּדוֹת; לֹא רוֹאִים הִיכָן אֲנִי בְּעוֹלָם וְכוּ' וְהֵכֵל מְחַמַּת פֶּגַם הָאֲמוּנָה.³⁵

לְבָנוּ עַל אֱלֹהִים חֲשִׁכּוּ

לְבָנוּ, עַל דְּבָרִים אֵלּוּ חֲשִׁכּוּ

עֵינֵינוּ: עַל הַר צִיּוֹן

עֵינֵינוּ: עַל הַר הַבַּיִת

עַל הַר צִיּוֹן שָׁמַיִם שׁוֹעָלִים

לְקַבֵּל מִמּוֹהַר, כִּי שִׁיפְתַּח לָהֶם שַׁעֲרֵי הַחֲכֵמָה וְהַמְדַּע לְקַרְבָּם לְהֵשִׁים יְתַבְּרָן" (ליקוטי מוהר"ן ח"א, ס"ט).

34. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א כ"ז, ו': "זֶה - בְּחֵינַת בְּרִית, בְּחֵינַת (שְׁמוֹת ג): "זֶה לָךְ הָאוֹת".

35. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ס"ב שם מְבוֹאֵר שֶׁהַמִּילָה 'אלה' רומזת לפגם האמונה: "אֱלֹהִים

הִלְכוּ בוּ - המוֹחֶ³⁶,
מקום המחשבות
הקדושות, שומם;
אין בו מחשבות
קדושות³⁷. ולא
די בזה, אלא גם
'שועלים' מחשבות
רעות מהלכים בו.

אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם
תֵּשֵׁב פְּסָאָךְ לְדוֹר
וְדוֹר - אתה ה',
הרי נמצא תמיד,
וגם בתוקף גלותנו
ובמצב הקשה של
'ירידת הדורות'
אתה ממשיך להיות
אתנו. ויכולתך בלתי
מוגבלת. ואם כן-

לְמָה לִנְצַח
תִּשְׁפַּחְנוּ תַעֲזִיבֵנוּ
לְאַרְךָ יָמִים - עד
מתי נתבוסס בגלות,
שכוחים ועזובים³⁸.

שְׁשׂוּמִים שׁוֹעֲלִים הִלְכוּ
שְׁשׂוּמִים, וְשׁוֹעֲלִים מְהַלְכִים

בוּ: אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם
בוּ: הלא אתה ה' לא זנחת אותנו אף

תֵּשֵׁב פְּסָאָךְ לְדוֹר וְדוֹר:
עכשו, כי כִּס קדִשְׁךָ מאיר לנו לחיותנו בהעלם לדור דור:

לְמָה לִנְצַח תִּשְׁפַּחְנוּ
וְאִם כֵּן לְמָה לְעוֹלָם שׁוֹכֵחַ אַתָּה אוֹתְנוּ,

תַּעֲזִיבֵנוּ לְאַרְךָ יָמִים:
וְכָל כֵּךְ הַרְבֵּה יָמִים אֵינְךָ מְנַלֵּחַ מְלִכּוּתְךָ בְּגִלּוּי:

הַשִּׁיבֵנוּ³⁹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְלָכוּ אָנָּה ה' תִּתְחַזֵּר אוֹתְנוּ אֱלֹהֶיךָ

אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ עַל פְּגָם עֲבוּדָה זָרָה. כִּי אֶפְלוּ כְּשֵׁאִין עוֹבְדִין עֲבוּדָה זָרָה, יֵשׁ פְּגָם עֲבוּדָה זָרָה, כִּי קִלְקוּל הָאָמוּנָה הֵיא גַם כֵּן בְּחִינַת עֲבוּדָה זָרָה".

36. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א, פ"א שם מבואר שהר זה הדעת.

37. ציון - גימטריה יוסף שהוא בחינת ברית - קדושה.

38. ע"פ ליקוטי הלכות שבת ד', י"ז.

39. הַשִּׁיבֵנוּ - "שְׁנַזְכֵּה לְפַעַל עַל יְדֵי הַקִּינּוֹת בְּקִשְׁתַּת הַשִּׁיבֵנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁיָבָה וְכוּ', שְׁזָה עֶקֶר תְּכַלִּית אֲמִירַת הַקִּינּוֹת שְׁכַלְסָם כְּלוּלִים בְּמַגְלַת אֵיכָה שְׁאָמַר יְרֵמְיָה הַנְּבִיא בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ

וְנִשְׁוֵבָה⁴⁰ חֲדָשׁ יְמֵינוּ

וְנִחְזֹר, תִּחְזֹר לָנוּ בְּהִתְחַדְּשׁוּת נִפְלָא אֶת הָאוֹר שְׁכָפָר

בְּקֶדֶם: בִּי אִם מֵאִם

הָאִיר לָנוּ מִקֶּדֶם קֶצֶת: וְכִי אִם חֲטָאֲנוּ

מֵאִסְתָּנוּ קֶצֶת עָלֵינוּ

אִז הָיִיתָ צָרִיד לְהַרְבּוֹת קֶצֶף עַד מְאֹד כְּאֲשֶׁר

עַד מְאֹד: הַשְּׁיִבְנוּ יְהוָה

קֶצֶפֶת?: וְגַם הִלֵּא גַם עִתָּה אֶתָּה נֶעְלַם בִּינֵינוּ, וְלָכֵן ה' אֵל

אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁוֵבָה

תּוֹסִיף לְהִסְתִּיר פְּנֵיךָ מִפָּנֵינוּ, רַק תִּחְזֹר אוֹתָנוּ אֱלֹהֶיךָ לְגַמְרֵי,

חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקֶדֶם:

תִּתְחַדֵּשׁ יְמֵינוּ לְטוֹב כְּגַמִּים הַטּוֹבִים שְׁכָפָר הָיוּ לָנוּ:

חֲדָשׁ - תִּשְׁבִּיב
אוֹתָנוּ אֱלֹהֶיךָ, בְּכַךְ
שְׁתִּיתָ לָנוּ אֲרִיכוֹת
אֲפִיִּים וְסַבְלֹנוֹת לֹא
לְהוֹדֵק אִף פַּעַם,
רַק לְהִתְחַדֵּשׁ תְּמִיד,
וְלְחַדֵּשׁ יְמֵינוּ שֶׁעָבְרוּ
בְּחוֹשֶׁךְ.⁴¹

שְׁמֹסִים בְּסוֹף הַשְּׁיִבְנוּ וְכו' וְהֶעֱקַר שְׁנֵקָיִם שְׁפָכִי כַּמִּים לְבָבְךָ נִכַח פְּנֵי ה' עַד שְׁנַעֲוֹרֵר רַחֲמָיו
בְּכָל יוֹם וְיָשׁוּב אֵלֵינוּ וִירַחֲמֵנוּ וִינַחֲמֵנוּ וִישְׁמַחֲנוּ עַד שְׁנִזְכֶּה לְעַבְדּוֹ: תִּתְבַּרֵּךְ בְּשִׂמְחָה תְּמִיד"
(עלים לתרופה ע"ז).

40. וְנִשְׁוֵבָה - "וְזָה עֲקֵר הַתְּשׁוּבָה שְׁנִזְכֶּה אֲנַחְנוּ לְשׁוּב אֱלֹהֵינוּ: תִּתְבַּרֵּךְ עַל יְדֵי הַהִתְעוֹרָרוֹת שֶׁלָּנוּ
וְכו' כִּי בְּאֵמֶת כָּל צַעֲקוֹתָנוּ תִּתְבַּרֵּךְ שְׁצוֹעֵק אֵלֵינוּ שׁוּבֵנוּ אֵלֵינוּ, כִּי כֹּה נִתְּנָה זֶה בְּעֲצָמוֹ שְׁאֲנַחְנוּ
נִצְעֵק אֵלֵינוּ תְּמִיד, "הַשְּׁיִבְנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁוֵבָה"" (ליקוטי הלכות קריאת שמע הלכה ה', י').

41. "בְּפָרֵט אִם הִתְחִילוּ כְּפָר אֵיזָה פְּעָמִים וְנִפְלוּ מִזָּה וְכו', אִף עַל פִּי כֵן יִבְטְחוּ בְּחִסְדּוֹ הַגָּדוֹל
וְיִאֲרִיכוּ אַפְּסֵם וְרוּחָם עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם וְיִתְחַזְּקוּ בְּכָל פַּעַם לְהִתְחַל מֵעִתָּה מִחְדָּשׁ

הַיֵּט מִשָּׁמַיִם וְרָאָה
 תבִּיט מִשָּׁמַיִם וְתִרְאֶה,

מִזֵּבֶל קִדְשֶׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ
 תתגלה ממדור קִדְשֶׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ,

אֵיִה קִנְאַתְךָ
 וּגְבוּרַתְךָ – רבונו של עולם, אנחנו מתייסרים בגלות הנפש, ואתה הרי אבינו ואוהב אותנו! אם כן, איה הכעס שלך ועל הצרים לנו? שבא מאכפתיות ואהבה?⁴²

אֵיִה קִנְאַתְךָ וּגְבוּרַתְךָ
 איפה כֶּסֶף וּגְבוּרַתְךָ שֶׁבְעֵבֶר הֵייתָ עוֹשֶׂה לְגוֹיִם בְּרִאוֹתֶיךָ

הַמּוֹז מִעֵיךָ וְרַחֲמֶיךָ אֱלֹהֵי
 בְּעֵנֵי עַמֶּךָ, הַמְּנִית מַעֲיָד וְרַחֲמֶיךָ שֶׁנִּכְמְרוּ עָלַי בְּעֵבֶר עֲכָשׁוּ

הַתִּפְאַקוּ: כִּי אַתָּה אֲבִינוּ
 וְתִפְאַקוּ וְנַעֲצְרוּ מִמֶּנִּי: הֲרִי אַתָּה הַיְחִיד שֶׁמֵּרַחֵם עָלֵינוּ כָּאֵב,

כִּי אַתָּה אֲבִינוּ כִּי אֲבָרְהָם לֹא יָדְעָנוּ
 – אין לנו את מידת החסד ואהבת ה' שזה בחינת 'אברהם',

כִּי אֲבָרְהָם לֹא יָדְעָנוּ
 כִּי הָאֲבוֹת אֶפִּילוּ שִׁדְעוּ עַל הַגְּלוּיֹת

אולי יִזְכֶּה מַעֲתָה לְרַחֵם עַל עַצְמוֹ, לְעֹזֵב דְּרָכּוֹ וּמַחְשְׁבוֹתָיו שֶׁמִּקְדָּם וְלֹא יִהְיֶה זָקֵן וְחִלוּשׁ כִּחַ בְּעֵינָיו עַצְמוֹ לְעוֹלָם, כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּבַחֲיִנַת הַתְּחַדְּשׁוֹת הַחַיִּית בְּכָל עֵת שֶׁצָּרֶיךָ לְחַדֵּשׁ יָמָיו שֶׁעֲבָרוּ בַּחֲשָׁף. בְּבַחֲיִנַת ('אֵיכָה ה') הַשִּׁיבָנוּ ה' אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמִינוּ כְּקִדְּם" (ליקוטי הלכות תפילין ה', ח').

42. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ל"ב: "דע, שְׂכָאן בָּא הַרוּחַ קִנְאָה בְּשִׁבִיל אֲהֶבָה. כִּי אֵיִתָּא בְּזִהְרָה (וַיְחִי וַיָּדַע רְמוּהָ): 'כָּל רַחֲמֵימָתָא דְּלֹא קָשִׁיר עִמָּה קִנְאָה, לֹא רַחֲמֵימָתָא רַחֲמֵימָא' [כל אהבה שלא קשורה איתה קנאה, אינה אהבה], הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב: "כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֲהֶבָה, קָשָׁה כְּשִׂאוֹל קִנְאָה". כִּי הַקִּנְאָה מוֹרָה עַל אֲהֶבָה."

וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִכְיָרְנוּ

שְׁיַעֲבְרוּ עָלֵינוּ, אֲבָל הֵם לֹא הִתְפַּלְלוּ עָלֵינוּ,

אֶתְּהָ יְהוָה אָבִינוּ גֹאֲלֵנוּ

אֶתְּהָ ה' הֵייתָ לָנוּ לְאֵב בְּכָל הַגְּלוּיֹת בְּעָבֶר, גּוֹאֲלֵנוּ

מֵעֲזוֹלִים שְׂמֹךְ: לְמָה

תְּמִיד הָיָה הַשֵּׁם שְׂלֹךְ מִיּוֹחַד בְּשִׁמְנוּ: לְמָה מֵרַחֵק

תִּתְעַנּוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ

אֶתְּהָ אוֹתְנוּ מִדְּרָכֶיךָ, הֲלֹא בְיָדְךָ לְהַסִּיר יִצְרָנוּ

תִּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּדְאֶתְךָ

הַרַע, וְלָמָּה תִּקְשָׁה וְתַסִּיחַ לִבֵּנוּ מִלִּירָא מִמָּד,

שׁוֹב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ

תִּשׁוּב בְּזָכוֹת הַצְּדִיקִים שֶׁהֶעֱמַדְתָּ לְהַחְזִיק

שְׁבִטִי נַחֲלָתְךָ: לְמַצְעָר

שְׁבִטִי יִשְׂרָאֵל: לְזִמּוֹן מַעַט

יְרָשׁוּ עִם קַדְשֶׁךָ צְרִינוּ

יְרָשׁוּ עִם יִשְׂרָאֵל אֶת הָאָרֶץ, וְאַחֲרַי זֶה אוֹיְבֵנוּ

וְיִשְׂרָאֵל לֹא

יִכְיָרְנוּ - וְגַם אֵין

לָנוּ תוֹרָה וְאִמַּת

שׁוּה בַחֲנִיַּת יִשְׂרָאֵל.

וּלְכֵן תִּרְחַם עָלֵינוּ

רַק בְּגַלְל שְׂאֵתָה ה'

אֲבִינוּ וְגוֹאֲלֵנוּ.

לְמַצְעָר יְרָשׁוּ

עִם קַדְשֶׁךָ צְרִינוּ

בוֹסְסוּ מִקַּדְשֶׁךָ -

אֲכַן, מִשָּׁךְ זִמּוֹן מוֹעֵט

זְכִינוּ לְטַעוֹם אֶת טַעַם

הַקְּדוּשָׁה. אֲךָ מִיַּד

לְאַחַר מִכֵּן רִמְסָה

אוֹתְנוּ הַטּוֹמָאָה...

וְכָל אֶחָד מֵאֵתְנוּ הֵייתָ לוֹ תְּקוּפָה טוֹבָה, שְׁבָה זָכָה לְהַרְגִישׁ אֶת הַטַּעַם הַטּוֹב שֶׁל תוֹרָה וְעִבּוּדָתָהּ, אֲךָ לְאַחַר מִכֵּן 'צְרִינוּ בּוֹסְסוּ מִקַּדְשֶׁךָ'.

בּוֹסְסוּ מִקִּדְשֵׁךָ: וְעַתָּה

רָמְסוּ אֶת מִקִּדְשֵׁךָ: וְעַכְשָׁו לְמִרוֹת שְׁחָטְאָנוּ

יְהוָה אָבִינוּ אֶתָּה אֲנַחְנוּ

אֶתָּה אָבִינוּ, אֲנַחְנוּ

הַחֲמוּד וְאֶתָּה יִצְרָנוּ

כְּטִיט וְאֶתָּה, כְּיוֹצֵר,

אֶל תִּקְצַף יְהוָה

– אַנָּא ה', אֵל תִּבְכֶּס

עֲלֵינוּ [אֲשֶׁר מִבְּכֶסוֹ

שֶׁל ה' מִשְׁתַּלְּשֵׁל

הַיִּצֵר הָרַע שֶׁלָּנוּ] 43.

אֶל תִּקְצַף יְהוָה

עַד מָאֵד – אֵל

תִּבְכֶּס עֲלֵינוּ, גַּם אִם

אֲנוּ עַדִּיין שְׁקוּעִים

בְּתַאוּוֹת מִמּוֹן 44

רַח"ל [תַּאוּוֹה

שְׁגוּרֵמַת חֲרוֹן אַף].

וְאֵל לְעַד תִּזְכֹּר

עֲוֹן – כִּי כִשְׂאֵתָה

זוֹכֵר עוֹנוֹתֵינוּ,

גּוֹרֵמִים הַקִּיטְרוּגִים

שֶׁאֵינָנוּ יֹכֵלִים

לְעַבּוֹד אוֹתָךְ כְּרַאוּי.

וּמַעֲשֵׂה יָדָךְ בְּלָנוּ: אֵל

וּכְלָנוּ מַעֲשֵׂה יָדָךְ אִזְ אֵיךְ תִּשְׁחִית אוֹתָנוּ: אֵל

תִּקְצַף יְהוָה עַד מָאֵד

תִּרְבֶּה לְקִצּוֹף כָּל כָּף

וְאֵל לְעַד תִּזְכֹּר עֲוֹן הַן

וְלֹא לְעוֹלָם תִּזְכֹּר הַקְּעוּוֹנוֹת, הַרִי

הַבֵּט נָא עִמָּךְ בְּלָנוּ:

גְּלוּי לְפָנֶיךָ שְׁאַנְחָנוּ כְּלָנוּ עִמָּךְ:

43. כְּמוֹבָא בְּלִיקוּטֵי מוֹהֵר"ן ח"א, ע"ב שֶׁהַיִּצֵר הָרַע שֶׁל הָאָדָם מִשְׁתַּלְּשֵׁל מִהַדִּינִים שֶׁנוֹצְרוּ

ע"י חֲרוֹן אַפּוֹ שֶׁל ה' יִתְבַּרְךְ.

44. "וְכָל זְמַן שִׁישֵׁי עֲבוֹדָה זָרָה זֹאת שֶׁל מָמוֹן בְּעוֹלָם, חֲרוֹן אַף בְּעוֹלָם" לִיקוּטֵי מוֹהֵר"ן י"ג,

א' (אֵל תִּקְצַף יְהוָה עַד) מָאֵד – זֶה מָמוֹן כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים ו'): "וְכָל מָאֵדָךְ" (בְּרַכּוֹת נ"ד).

לִיקוּטֵי מוֹהֵר"ן כ"ג, ה'.

עָרִי קְדֻשָּׁה הָיוּ מִדְבָּר

ערי קדש מריבות הן כמדבר,

צִיּוֹן מִדְבָּר הִיְתָה

וגם ציון הייתה כמדבר,

יְרוּשָׁלַיִם שְׂמֵמָה: בַּיִת

ירושלים שוממת: בית

קְדֻשָּׁנוּ וְתַפְאֲרֵתֵנוּ

המקדש ותפארתנו שהתפארנו בו

אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ

אשר הללוך אבותינו

הָיָה לְשׁוֹרְפֵת אֵשׁ וְכָל

נהיה לשורפת אש, וכל

מִחֲמִדֵינוּ הָיָה לְחַרְבָּה:

המקומות האהובים שהיה לנו כלם נהפכו לחרבות:

ציון מדבר הייתה

- אני לא זוכה לשמור את העיניים, את המחשבה, וקדושת הברית שלי נחרבה כמדבר⁴⁵.

ירושלים שוממה -

האמונה שלנו הפכה לשוממה⁴⁶.

בית קדשנו

ותפארתנו - המח שלנו שהוא מקום הקדושה היה לשרפת אש - נשרף באש המידות והתאוות רעות⁴⁷.

וכל מחמדינו

היה לחרבה - כל הדברים הקדושים שכספנו וחמדנו אליהם, נחרבו.

45. ציון גימטריה יוסף (156) - קדושת הברית כנ"ל.

46. אמונה בחינת ... ירושלים ... כמו שפתוב עיר הצדק קריה נאמנה היא כנ"ל. (ליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ה, ח')

47. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ס"ז.

העל אלה תתאפק

העל תתאפק
אלה יהיה

– האם חורבן
האמונה⁴⁸ ועל
הקדושה⁴⁹ העלמת אור הצדיק⁵⁰
תתאפק!

וכי על דברים כאלה תאמץ לבך ה'

יהוה תחשה ותענינו

מלחם? ותחריש לאמות העולם ותענה אותנו גם עכשו

48. כמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"ב, ס"ב ש- "אלה" זה חטא העגל, שהוא פגם האמונה: "אלה אלקיך ישראל, הינו על פגם עבודה זרה. כי אפלו פשאינ עובדין עבודה זרה, יש פגם עבודה זרה, כי קלקול האמונה היא גם פן בחינת עבודה זרה".

49. וכן חטא העגל היה בחינת פגם הברית כמובא בליקוטי הלכות (נשיאת כפים א', א'): "טעו בעגל שהיה בחינת פגם הברית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין סג): לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר להם עריות בפרהסיא".

50. וכן בחטא העגל נעלם מהם אור הצדיק- שנדמה להם שמושה מת כמבואר בגמרא (שבת פט.). וכמו שהאריך רבי נתן בליקוטי הלכות (שלוחין ה', י'): "ועתה בוא וראה אתה המעין המסתפל בתורה בעין האמת, שמפרש כאן שכל טעותם היה בענין הנ"ל שלא השתדלו לחפש קדשת רבם משה פראוי עד שנפלו לטעות כזה על ידי הערב רב, שמאחר שאינם יודעים מה היה לו למשה, על כן רצו לעשות להם אלהים אחרים. ולא שיתו אל לבם האמת, כי, אדרבא, מאחר שמושה עשה להם טובות כאלה וגלה להם אלהותו. תברך בהתגלות נפלא ונורא כזה, בפרט בשעת מתן תורה. ואם עכשו נעלם מהם, אדרבא, זה לטובתם כדי שישתדלו לחפש ולבקש את קדשת הרוח הקדש שלו יותר ויותר עד שיתבררו ביותר ויותר כאשר היה באמת שמושה עלה למרום כדי לקבל שארי מצוות התורה, כדי לתקנם ולבררם בשלמות יותר ויותר, רק הם היו צריכים לעמד על עמדם ולצפות לשיועת ה' ולחפש ולבקש ולהתגעגע אחריו עד שהיה חוזר ונבא אליהם והיה מלמדם ומאיר בהם כל התורה. וכמו שעשה והושע שעמיד אצל החר והמתין שם על משה רבו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, והיה תולה עיניו למרום ומצפה רק שיחזר ויתגלה אליו, אבל בעוונותינו הרבים לא נזהרו בזה עד שנכשלו כל כך שמשם כל החרבנות וכל הגליות".

עַד מְאֹד: הַמָּאֵס
בְּגֵדִים כְּזֶה זְמַן מְרַבָּה?
וְכִי

הַמָּאֵס מְאֹסֶת אֶת
יְהוּדָה – רבונו של
עולם, האם מאסת
באמונה⁵¹ שלנו?
אִם בְּצִיּוֹן גְּעָלָה
נִפְשָׁךְ – האם תעבת
את קדושת הברית⁵²
שלנו?!

מְאֹסֶת אֶת יְהוּדָה אִם
מְאֹסֶת אֶת בֵּית יְהוּדָה?
וְכִי אֶת

בְּצִיּוֹן גְּעָלָה נִפְשָׁךְ
יִושְׁבֵי צִיּוֹן תִּעְבְּרָה
נִפְשָׁךְ?

מִדְּוַע הַבִּיתָנוּ וְאִין לָנוּ
וְאִם בְּדַעְתָּךְ לָשׁוּב אֶז מְדוּעַ הַבִּית אֹתָנוּ וְאִין לָנוּ

מִדְּוַע הַבִּיתָנוּ
– מדוע הכיתנו
בפגמים וירידות
וְאִין לָנוּ מְרַפָּא –
ואין לנו רפואה.
קִוְיָה לְשָׁלוֹם – אני
מקווה וכוסף לזכות
לשמירת הברית
[ברית שלום⁵³ וְאִין
טוֹב – ואעפ"כ אני
לא זוכה להתקדש
כראוי.

מְרַפָּא קִוְיָה לְשָׁלוֹם וְאִין
רְפוּאָה? מְקוּיִים אָנוּ לְשָׁלוֹם וְלֹא

טוֹב וְלַעֲת מְרַפָּא וְהִנֵּה
הִטְבַּלְנוּ, קוִיֵּנוּ לַעֲת סְלִיחַת עֲוֹנוֹת וְהִנֵּה הִתְעוֹרְרָה

בְּעַתָּה: יִדְעֵנוּ יְהוָה
פְּרַעְנוֹת בְּגִלְל הַחֲטָאִים: יוֹדְעִים אָנוּ הִי

51. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב ע"ז שם מבואר שיהודה הוא בחינת מלכות, ומלכות הוא בחינת אמונה כידוע תורה ל"ה, ט'.

52. ציון בגימטריא יוסף שענינו שמירת הברית, כידוע.

53. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ד, ז' שם מבואר ששלום הוא בחינת תיקון הברית.

רְשִׁיעֵנו עֲזוֹן אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטְאוּ לָךְ:

שְׁהַרְשָׁעוּנוּ, וְגַם מִפְּרִים אָנוּ בְּעוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ כִּי כָלְנוּ חָטְאוּ לְפָנֶיךָ:

אֵל תִּנְאֹץ לְמַעַן שְׁמֶךָ אֵל תִּנְבֵּל

וְעַם כָּל זֶה אֵל תִּבְזֶה אוֹתְנוּ שְׁלֵא יִתְחַלֵּל שְׁמֶךָ בֵּין הַגּוֹיִם, וְאַל תִּשְׁפִּיל אֶת

כְּסֵא כְבוֹדְךָ זְכוֹר אֵל תִּפְדֵּר

יִשְׂרָאֵל הַחֲקוּקִים בְּכֵסֵא הַכְּבוֹד, זְכוֹר בְּרִיתְךָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְאַל

בְּרִיתְךָ אֶתְנוּ:

תִּפְרָחוּ עִמָּנוּ:

כֹּה אָמַר יְהוָה קוֹל

כֹּה אָמַר ה': קוֹל בְּרַמָּה נִשְׁמָע הִנֵּה

נְהִי בְּכִי תִמְרוֹרִים רַחֵל מִבְּכָה עַל

בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהַנְחִים עַל בְּנֵיהָ

כִּי אֵינָנוּ - רַחֵל בְּשָׂמִי מְרוֹם נִשְׁמָע קוֹל, וְהוּא יִלְלֵת

- הַנֶּפֶשׁ הַיְהוּדִית מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ -

מַעֲשֵׂיהָ הַטּוֹבִים שְׂאִינָם⁵⁴.

תִּמְרוֹרִים רַחֵל מִבְּכָה

בְּכִי מֵר שְׂרַחֵל בּוֹכָה

54. "כִּי כְּשֶׁאָדָם נִתְרַחַק מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חֵס וְשָׁלוֹם, מִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנּוֹפֵל לְתַאֲוֹת רְעוּת וְעֵבְרוֹת חֵס וְשָׁלוֹם, אֲזִי הוּא בְּחֵינֵת רַחֵל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ וְכוּ', כִּי הַשְׂכִּינָה, שֶׁהוּא קִדְשֵׁת יִשְׂרָאֵל, נִקְרָאת רַחֵל כְּפִדּוּעַ, וְאֲזִי הִיא בְּבַחֲבֵינֵת כְּרַחֵל לִפְנֵי גַזְזִיָּה נְאֻלְמָה, דְּהֵינּוּ שְׂקֻדְשֵׁת

עַל בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם

עַל גְּלוֹת בְּנֵיהָ, מְסַרְבֵּת לְקַבֵּל תְּנַחוּמִים

עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינָנוּ: יְהוּזָה

עַל בְּנֵיהָ, כִּי אֵין אֶפְּלוּ אֶחָד שְׁלֹא גָלָה: ה'

מִמְרוֹם וְשָׂאג וּמִמְדוֹר

מִשָּׁמַיִם, שׂוֹאֵג, וּמִמְדוֹר

כִּי אֵינָנוּ – אֲנִי לֹא מוֹצֵא אֶת הַמְּקוֹם שְׁלִי בְּעוֹלָם. הַמְּקוֹם הָאֲמִיתִי שְׁלִי זֶה אֲצֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲצֵל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכו', וּבִינַתִּים אֲנִי נֶעֱוָר בְּעוֹלָם הַזֶּה.⁵⁵

הַנֶּפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל הִיא בֵּין הַקְּלָפוֹת וְסִטְרִין אַחֲרָיִן הַמְּעִיקִין וּמְצַרִּין לָהּ. וּמַגְדֵּל חֲלִישוּתָהּ עַל יְדֵי רַבֵּי עוֹנוּתֵיהָ הִיא כְּרַחֵל לִפְנֵי גְזֵיָהּ נְאֻלְמָה שֶׁהִן גּוֹזְזִין וְגוֹזְלִין אוֹתָהּ וְנוֹטְלִין מִמֶּנָּה הַיְהוּדָה וְתַפְאֵרְתָּהּ וְהִיא נְאֻלְמָה בֵּינֵיהֶם. וְאֵזִי הִיא בְּחִינַת שְׂכִינָה מֶה אוֹמֶרֶת קִלְנֵי מְרֹאשֵׁי קִלְנֵי מְדוּעֵי וְכו', כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּהּ. וְכִשְׁפָּזָה הֶרְחוֹק מְאֹד נִתְעוֹרֵר בְּעֵצָם רַחוּקוֹ וְאֵינוּ מֵיֵאֵשׁ עֲצָמוֹ בְּשׁוּם אֶפְסוֹ וּבּוֹכָה וְצוֹעֵק לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, זֶה בְּחִינַת קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי כִּי תִמְרוּרִים רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל בְּנֵיהָ, בְּגִין כִּי אֵינָנוּ, (כְּמוֹ שֶׁאֵיִתָּא בְּאֵהָר הַקְּדוֹשׁ), הֵינּוּ שְׂקֵדוֹשֵׁת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחִינַת רַחֵל, הִיא בּוֹכָה וּמְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ, הֵינּוּ עַל מַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁלָּהּ שֶׁאֲבָדָה עַל יְדֵי תַּאוּתֵיהָ הֶרְעוּת, כִּי הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים נִקְרָאִים בְּנִים, כִּי עֶקֶר תּוֹלְדוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים מַעֲשִׂים טוֹבִים. וְהִיא בּוֹכָה בְּמִרְיוֹת גְּדוֹל מְאֹד בְּבְחִינַת נְהִי כִּי תִמְרוּרִים עַד אֲשֶׁר קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע, כְּתַרְגוּמוֹ קֵל בְּרוּם שְׂמִיָּא אֲשֶׁתְּמַע [קוֹל בְּרוּם הַשָּׁמַיִם נִשְׁמַע] וְכו'. וּמַגְדֵּל כְּאֲבָה שֶׁהִיא רוֹאָה שֶׁזֶה זְמַן רַב אֲשֶׁר עֵדִין לֹא עָלְתָה אֲרוּכָה לְמַכְתָּהּ וְהִיא צוֹעֵקֶת וּבּוֹכָה זֶה זְמַן זְמַנִּים טוֹבִים וְעֵדִין הִיא רַחוּקָה מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כֹּל כֶּף. וְעַל כֵּן "מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינָנוּ", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּאֵהָר, בְּגִין כִּי אֵינָנוּ, הֵינּוּ שֶׁאוֹמֶרֶת בְּלִבָּהּ, אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְנַחֲמֵנוּ וְאֵנִי יוֹדַע כִּי אֵינָנוּ! כִּי אֵין הֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ עִמִּי עֵדִין, כִּי אֲנִי רַחוּק מֵהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד" (לִיקוּטֵי הַלְכוֹת פֶּסַח ט', י"ב).

55. "רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ, מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינָנוּ" שֶׁהִיא בּוֹכָה עַל צַרַת יִשְׂרָאֵל, הַמְּפָרָרִים בְּגוֹיִם וְאֵינָם עַל מְקוֹמָם". (לִיקוּטֵי מוהר"ן ח"ב, ס"ז).

קְדָשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ שָׂאג שְׂאֵג וְשָׂאג עַל
שְׂבָשְׂמִים מְרִים קוֹלוֹ, שְׂאֵג וּמִתְאַבֵּל עַל חֶרְבּוֹ

נְהוּ: וַיִּקְרָא אֲדָנִי יְהוָה [אלוהים]
בֵּיתוֹ: קוֹרָא ה' אֱלֹקִים

צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפָּד
צְבָאוֹת לָנוּ בְּזִמְנוֹ הַפְּרָעָנוּת, שְׂנֵבֶכָה וְנִעְשָׂה מִסְפָּד

וְלִקְרָחָה וְלַחֲגֹר שָׂק: עַל אֵלֶּה אָנִי
וְנִקְרִיחַ רֵאשֵׁנוּ וְנִגְבֹּשׁ שָׂק בְּתִשְׁבָּה: עַל זֶה אָנִי

בּוֹכָה עֵינֵי עֵינֵי יוֹדָה
בּוֹכָה וְעֵינֵי מְזִילוֹת

כִּי רַחֵק מִמּוֹנֵי
מִנְחָם מְשִׁיב
נִפְשֵׁי - הַצַּדִּיק
שֶׁמְשִׁיב אֶת נִפְשֵׁי
בְּדִיבּוּרֵי הַתְּחֻזָּוֹת
בְּשִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם
הַתְּרַחֵק מִמּוֹנֵי וְאֵינִי
מוֹצֵאוֹ, בַּעֲוֹנוֹתַי
הַרְבִּים⁵⁶.

מִים כִּי רַחֵק מִמּוֹנֵי
דְּמַעוֹת, כִּי הַתְּרַחֵק וְנִגְעַלְם מִמּוֹנֵי הַצַּדִּיק שֶׁהוּא

מִנְחָם מְשִׁיב נִפְשֵׁי הָיוּ
וְעַל יְדֵי זֶה אֶפְּלוּ מֵעַט מֵעֲשִׂי

56. "ועל ידי זה נעשין דבורים פשרים, להחיות ולהשיב את הנשמות הנפולות, כי יש נשמות שנפלו, שצריך להחיות ולהשיב אותם בכל מיני מטעמים, המשיבין את הנפש" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ה', ח').

בְּנֵי שׁוֹמְמִים כִּי גִבֵּר

הטובים הם שוממים ומבלבלים ע"י התגברות היצר

אוֹיֵב: הֵן אֶרְאֶלֶם צָעֲקוּ

הרע עלי: הלא מלאכי ישראל צעקו וספדו מספיק

חֲצָה מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם מִדְּ

בחצות, ומלאכיהם שבשרו תמיד שלום כבר בכו במר

היו בני שוממים
כי גבר אויב – גם
המצוות⁵⁷ שאני זוכה
לקיים, הם שוממים
ומרוקנים מתוכן
אמיתי, בלי לב ובלי
התלהבות וכו'. וכל
זאת מחמת התגברות
האויב, שהוא היצר
הרע.

יְבַכְּיוּן:

על החרבון, ומחמת כן כבר אנו ראויים לגאולה:

ואח"כ תאמר חמש הקינות:

קינה א' חיבר הרב מוהר"ר משה אלשיך וצלה"ה:

הַקָּבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּלָכֶם,

התאספו ותשמעו דברי בלככם, בני ישראל,

קָרְעוּ לְבַבְכֶם וְאַל בַּגְּדֵיכֶם, כִּי

רצוני הוא שתקראו את לבכם בתשובה ואין רצוני בקריעת בגדיכם בלבד, הרי

בְּפִשְׁעֵיכֶם שִׁלַּחַת אִמְוָכֶם, וְתָנוּ

מחמת הפשעים שלכם התפזרה כנסת ישראל,

57. הינו שקדשות הנפש של ישראל שהיא בחינת רחל, היא בוכה ומבכה על בניה, הינו על מעשים טובים שקלה שאבדה על ידי תאוותיה הרעות, כי המעשים טובים נקראים בנים, כי עקר תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים (ליקוטי הלכות פסח ט', י"ב).

כבוד ליהוה אלהיכם:

כבדו את ה' והפגועו לפניו:

מי האיש החפץ חיים

איפה האיש שרוצה להכניס דעת ללבו,

וחך: אבל יטעם לו, אוהב

וחכו מטעים ומבדיל לו בין מר למתוק, וממשיך האהבה

ימים לדאות טוב ולבקר

שבדעת לגמים כדי לראות אור הצדיקים ולדרוש מצוות

בהיכלו, והאלהים יראה

ה' בהיכלו, אך הלא האלקים מביט

לו לשכון באהלו מבלי

באדם זה שפא לשכון בהיכל ה' מבלי שה'

לו, אשד לא עמל בו

ממצא שם, מחמת שהאדם הזה לא עמל

ולא גדלו:

ולא גדל כבוד ה' באמת:

והאלהים יראה
לו לשכון באהלו
מבלי לו - איך ה'
שותק כשהוא רואה
שבמח שלי, שהוא
אוהל הקדושה
שוכנים מחשבות
טומאה?!

אַתָּה הַלֵּךְ הוֹדֵךְ תִּרְקִיעַ

שׂוֹאֵל הַמְּקוֹנֵן : לְאִיפֹה הֵלֵךְ אֲהוֹבֶךָ, הַתְּכִלִּי

עֲמוּ לְשִׁחָקִים, אֲנֹכִי

לְעֹלוֹת אֲחֵרָיו הַשְּׂמִימָה? הִנֵּה אֲנִי

חֲטָאתִי וְהוּא אֲסוּר

חֲטָאתִי וְגֵרְמַתִּי שָׁה' כְּבִכּוֹל קָשׁוּר

בְּזָקִים וְעַל זֹאת סִפְדוּ

בְּשִׁלְשָׁלוֹת מְלֵחוֹשִׁיעַ אוֹתִי, וְעַל כֹּל זֹאת תַּעֲשׂוּ מִסְפֵּד

וְעַל זֹאת סִפְדוּ –
עַל הָאֲמוּנָה⁵⁸ שְׁלִי
שֶׁנֶּחֱרַבָה, אֲנִי סוֹפֵד
וְצוּעַק, כּוֹאֵב וּמִיִּלְל.

וְהִילִילוּ בָאוּ וְלִינוּ

וּתְגַלְּלוּ, תִּתְאַסְפוּ לָלוּן וְאֶפִּילוּ בְּשִׁנְתְּכֶם

בְּשִׁקִּים, בְּרַחוּבוֹת

תִּלְבְּשׂוּ שִׁקִּים לְתִשׁוּבָה, בְּרַחוּבוֹת הָעִיר

וּבְשִׁשְׁקִים:

וּבְשִׁשְׁקִים:

שְׂכִינָה מָה אוֹמֶרֶת

שְׂכִינָה עֲצָמָה מָה אוֹמֶרֶת :

שְׂכִינָה אוֹמֶרֶת מִרְאִשֵׁי – הַשְּׂכִינָה
בּוֹכָה וּמִצְטַעֶרֶת עֲלַי
שׂאִין לִי רֹאשׁ וְקֹדוֹשׁ
וּמִתּוֹקָן.

58. "זאת היא בְּחִינַת מְלָכוּת כְּפִידוּעַ, בְּחִינַת אֲמוּנָה שֶׁהִיא יְסוּד כֹּל הַתּוֹרָה" (ליקוטי הלכות גילוח ג', ח').

הַגְדֹּלָה - אין לי
הכרה בגדולת ה',
אין לי אהבת ה', ואין
בי מידת החסד⁶⁰.

קִלְנִי מֵרֵאשִׁי⁵⁹, הַגְדֹּלָה
ראשי כְּבֹד עָלַי, הַגְדוּלָה

וְהַגְבוּרָה - אני לא
זוכה לפחד מה' ואני
לא מצליח להתגבר
על היצר הרע.

וְהַגְבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת
וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַגְבוּרָה

וְהַתְּפָאֶרֶת - אני
לא מרגיש שה' אוהב
אותי ומתפאר בי.

עָבְרוּ רֵאשִׁי, וְהַנִּצָּח
סָרוּ מֵעַל רֵאשִׁי. הַעֲצוֹת הָאֲמִתּוֹת שֶׁעַל יָדָם זֹכִים

וְהַנִּצָּח - אני לא
מצליח לנצח את
היצר הרע.

וְהַהוֹד אֵין מִי שְׂיִדְרָשׁם
לְחַיִּים נְצַחִים אֵין מִי שְׂיִדְרָשׁם

וְהַהוֹד - אני לא
מרגיש שיש לי חן
בעיני ה', ונאבד לי
החן בעיני ה'.

לְנַפְשִׁי, וְהַתְּזַנַּח מִשָּׁלוֹם
לְנַפְשִׁי, וְהַתְּזַנַּח מִשָּׁלוֹם

וְהַתְּזַנַּח מִשָּׁלוֹם
- נפשי עוזבה
ומרוחקת כ"כ
מקדושת הברית⁶¹.

נַפְשִׁי:

וּמְרַחֶקֶת מִשָּׁלוֹם:

59. "כי לפעמים, חס ושלום, יש שנתרחק אחד מהשם יתברך, ואזי אֲדַרְבָּא, הַשְׂכִּינָה
צוּעֵקֶת: "קִלְנִי מֵרֵאשִׁי, קִלְנִי מֵזְרוּעֵי" (סנהדרין מ"ו). הֵינּוּ שֶׁצִּעֲקָתָהּ, שֶׁנִּתְקַלְקַל וְנִפְגַּם
בְּחִינַת הַהֲתַפְּאֳרוֹת שֶׁאֵינּוּ יָכוֹל לְהַתְּפָאֵר בָּהֶם". (מ' ח"ב).

60. כמובא בזוהר הקדוש (חלק ג' דף ש"ב). שהגדולה היא מידת החסד.

61. כמובא בליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ד, ז' שברית נקראת שלום. (מובן שהכוונה שהשכינה
מקוננת שהמוחין וההו' ספירות לא מאירים בה ולפי"ז פירשנו כנ"ל וכל אחד יפרש לפי
השגתו בהו' מידות).

עַל זֹאת אֶסְפְּדָה
ועל זה אֶסְפְּדָה

וְאֵילִיָּלָה, אֶסְלְדָה
וְאֵילִל אֶתְכֹנֹךְ

בְּחִילָה, קוֹלִי בַּחֲזֵלָה,
בְּמַחְלָה וּרְעָדָה, וְאָרִים קוֹלִי בַּיּוֹלָדָה,

מֵעֵי מֵעֵי אוֹחִילָה,
אֶצְעַק עַל כָּאֵב מֵעֵי מִצְעַר הַפְּרַעַנִיּוֹת, וְאֶהְיֶה מְלֵא מַחְלָה.

לְמֵעַנְכֶם שְׁלַחְתִּי בְּבִלָּה,
בְּעִבּוּר הַיּוֹת אֶתְכֶם בְּגָלוֹת נְשַׁלַּחְתִּי לְבָבֶל,

וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה:
וְעַתָּה אֲנִי שְׂרוּיָה בֵּינֵיכֶם בְּגָלוֹת:

וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה –
הַמַּלְכוּת דְּקְדוּשָׁה –
הַנִּקְרָאת 'אֲנִי' נִפְלָה
לְגָלוֹת, וְנִהְפְּכָה אֶצְלִי
לְאֲנוּכִיּוֹת וְגֵאוּהָ⁶².

עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִטּוּ אֵלַי וְחַטָּאתֵיכֶם,
עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְחַטָּאתֵיכֶם גָּרְמוּ לָכֶם אֶת זֶה,

62. "הִינּוּ בְּחֵינֵת מְלָכוּת, בְּחֵינֵת אֲנִי, הִיא בְּגָלוֹת בְּתוֹךְ מְלָכוּת הַרְשָׁעָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יְחֻזְקָאל א'): "וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה". וְכִשְׁהִיא רוֹצָה לְצַאת, אֲזִי מִתְאַחֶזֶת בָּהּ מְלָכוּת הַרְשָׁעָה הִינּוּ גְדֻלוֹת, שֶׁגְדֻלוֹת הִיא מִמְלָכוּת הַרְשָׁעָה, שֶׁרוֹצָה לְהִתְגַּדֵּל וְלִמְלֹךְ" (לִיקוּטֵי מוה"ר"ן ח"ב, פ"ד).

הַגִּלְתִּי אֶתְכֶם לְיִסְדָּה אֶתְכֶם, וְהַגִּלְתִּי
 אֶתְכֶם בְּכַדֵּי לָשָׁר אֶתְכֶם,

וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם, וַיִּשְׁלַחַנִי
 וְה' נִתְמַלֵּא חֲמָה עָלַי בְּגִלְלָכֶם, אֲבָל הוּא שָׁלַח אֶת הַצַּדִּיק

אֱלֹהִים לְפָנֶיכֶם:

לפניכם כדי להכניע הקלפה והסטי"א שבגלות:

בְּבֵית יִשְׂרָאֵל רָאִיתִי שִׁעְרוֹדִיהָ,
 בָּעַם יִשְׂרָאֵל רָאִיתִי דָבָר מְגוֹנָה וּמְאוּס,

אֵין אִישׁ שֵׁם עַל לֵב שְׁלֵמָה
 שאין שום אדם ששם אל לבו להבין מרירות צרתם, אשר למה הפשרים באמת

אֶהְיֶה בְּעוֹטְיָהּ, בְּקִיד נָטוּי וּבְגִידָהּ
 שהשכינה אצלם, דומים באבלים, שכלם מתרחקים מהם כאילו הם קיר מט לפול,

הִדְחִינָהּ, הַמְדַבֵּר הַיּוֹתִי לְיִשְׂרָאֵל
 וכי עד הנה הייתי לישראל כמדבֵּר

אִם אֶרְץ מֵאֲפִלְיָה:

וכאֲרָץ אֲפִלְיָה שְׁלֵא מְצָאוּ בִּי דֵי סְפוּק?

יִדְעֵנוּ יְהוָה רְשָׁעֵנוּ וְעִזּוֹן אֲבוֹתֵינוּ,

אָמְנָם יוֹדְעִים אָנוּ ה' שֶׁהֲרָשָׁעֵנוּ וְגַם מִכִּירִים בְּעִוְנוֹת אֲבוֹתֵינוּ,

הֲנֵנוּ אֶתְאָנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,

אֵד הֲנֵנוּ בָּאֵנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה ה' אֱלֹהֵינוּ,

שׁוֹב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ וְסַלַּחַת

תִּשׁוּב תְּשׁוּבָה לְמַעַן הַצַּדִּיקִים וְתִסְלַח

לְעִוְנוֹנוּ, תִּשׁוּב תִּרְחַמֵּנוּ וְתִכְבֹּשׁ

לְעִוְנוֹתֵינוּ, תִּשׁוּב לְרַחֵם עָלֵינוּ כְּפַעַם וְתִתְפַּשׁ בְּחִזְקָה

עִוְנוֹתֵינוּ:

בְּעִוְנוֹתֵינוּ שְׁלֹא נַעֲנֵשׁ עֲלֵיהֶם:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶהְבֶּתִי אֶתְכֶם, כָּל

וַיֹּאמֶר ה': אָמְנָם אֶהְבֶּתִי אֶתְכֶם, כָּל

וְשָׁעִי וְכָל חִפְצֵי אֲשׁוּב לְרַחֲמֵכֶם,

וְשׁוּעָתִי וְכָל רְצוֹנִי הוּא שְׁאֲשׁוּב לְרַחֵם עֲלֵיכֶם,

שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֵלֵיכֶם, אֲנֹכִי

תִּצְעָקוּ בְּתַפִּילָה תָּמִיד שְׁאֲשׁוּב אֶתְכֶם וְאֲז אֲשׁוּב אֵלֵיכֶם, וְאֲז תִּפְלְלוּ בִּי

אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא
 מִנְחָמָכֶם – כל
 הנחמה שלי היא, שה'
 אומר לי "אנכי" – ה'
 פה איתך תמיד⁶³.

אֲנֹכִי הוּא מִנְחָמָכֶם:
 ואני בעצמי יהיה נחמתכם ונתהפך הכל לטובה:

אִמְרוּ לְבַת צִיּוֹן כֹּה אָמַר אֲדוֹנָיָהּ,
 תאמרו לירושלים פך אמר אדוני,

תַּחַת הַיּוֹתֵךְ עֲזוּבָה וּבְעָלוֹךְ בְּנִיָּהּ,
 במקום שהיית עזובה וישבו אותך בנית,

וּבְמִשׁוֹשׁ חֲתָן עַל כֹּלָּה וְשׂוֹשֵׁי
 וכשמתחתן על כלת פך ששמי

עָלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ, וְהָיִיתְ עֵטָרָת
 אותך אלוהיך, ונד ה' תסמוך ויתחזק עטרת

תַּפְאֵרַת בֵּיד יְהוָה וְצִנִּיף מְלוּכָה
 התפארת שלך ואת מצנפת מלכותך:

בְּכֶךָ אֱלֹהֶיךָ:

63. "כי על ידי בחינת אנכי שיזכר האדם בכל מקום שהוא תבת אנכי, הינו אנכי ה', פי השם יתברך נמצא בכל מקום ואזי בכל מקום שהוא יכול להתקרב להשם יתברך" (ליקוטי הלכות, חנוכה ו', ז').

קינה זו חברה החכם השלם מורי ורבי איש האלקי' מוהר"ר חיים הכהן מן ארם
צובה זלה"ה, ושמו חתום בראשי הבתים:

קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע בְּיַלְלָהּ, קוֹל נְהִי

קוֹל שֶׁל קָנָה

הִנֵּה בְּשָׁמִי מָרוֹם נִשְׁמָע קוֹל יַלְלָהּ

מִצִּיּוֹן הַמְהַלְלָהּ:

הַמְהַלְלָתָּ.

מִירוּשָׁלַיִם

חֲשִׁבְתִּי יָמִים הָיִיתִי

אֲנִי חוֹשֵׁב עַל יָמֵי הַטּוֹבִים שֶׁהָיָה לִי שְׂרָרָה

חֲשִׁבְתִּי יָמִים הָיִיתִי גְבֻרָת - אֲנִי

נֹזֵכֵר בִּימֵי שֶׁהָיִיתִי 'גְּבֻרָת', מִשְׁלַתִּי בִּיצְרֵי הָרֶעַ. בְּיַד יְהוָה עֲטָרַת תְּפָאֲרַת - חֵיתִי מִתּוֹךְ הָרִגְשָׁה שֶׁה' מִתְּפָאֵר בִּי.

גְּבֻרָת, בְּיַד יְהוָה עֲטָרַת

וְשִׁלְטוֹן, וְה' חִזַּק אוֹתִי שֶׁאֲהִיָּה עֲטָרָה

וְעַתָּה אֲנִי שְׂחָרְחַרְתָּ - וְעַכְשִׁיו אֲנִי בַעֲצוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה מִחַמַּת שְׁחֹרָת מַעֲשֵׂי.

תְּפָאֲרַת, וְעַתָּה אֲנִי

שְׂמֵתְפָאֲרִים בָּהּ, וְעַכְשָׁו מַעֲשֵׂי שְׁחֹרָתִים

שְׂחָרְחַרְתָּ, טַבְעֵתִי

בְּיוֹתֵר, טַבְעֵתִי בְּטִיט הַיּוֹן שֶׁהֵם בְּגִדֵי הַצּוֹאִים מִחֻטָּאִי,

טַבְעֵתִי בְּבוֹר בְּיוֹן מְצוּלָה - וְאֲנִי טוֹבֵעַ בְּתַאוּת מִמוֹן⁶⁴, הַדּוּמָה לְבִיצָה דְּבִיקָה שֶׁאֵינִי מְצַלִּיחַ לְצֵאת מִמֶּנָּה⁶⁵.

בְּבוֹר בְּיוֹן מְצוּלָה:

שְׁעִיזוּ אֶפִּילוֹ כְּשֶׁאֲנִי מִתְּעוֹרֵר לְשׁוּב מִתְּגַבְרִים לְהַפְלִגִי.

64. כמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"א כ"ג, ב' ש"בור" מרמז על תאוות ממון.

65. מלבי"ם תהלים ס"ט, ג'; "הטיט שתחת רגליו הוא יון מצולה, שהוא יון טיט נדבק שקשה להוציא רגליו משם".

קֹזֶל בְּרָמָה נִשְׁמָע בִּילָלָה,
קֹזֶל גָּהִי מִצִּיּוֹן הַמְהַלְלָה:

אֲזִי

הִיִּיתִי

רַעִיָה

וְאֶחֻבָּה

יְחִידָה

יְחִידָה

וּכְבוֹד עֲלִיּוֹן אֲנִי
נִקְרָאתִי - בְּכֹל
מַעֲשֵׂי וּמַחֲשֹׁבוֹתַי
חֲשַׁבְתִּי רַק עַל
כְּבוֹד ה'.

עֲלִיּוֹן

הַעֲלִיּוֹן

וּכְבוֹד

שֶׁל ה'

הִיִּיתִי,

אֲז,

אֲנִי

וְעַכְשָׁו

נִקְרָאתִי,

נִקְרָאתִי,

אֲנִי

אֲנִי

וְעַתָּה לְתַחֲתִיּוֹת
יְרֵדְתִי - וְעַכְשָׁו
יְרֵדְתִי לְשֹׁאֵל
תַּחֲתִיּוֹת.

לְתַחֲתִיּוֹת יְרֵדְתִי, וְדוֹדִי

וְאֶחֻבִּי

נִרְדְּתִי,

לְעֵמֶק הַשְּׁפָלוֹת

וְרַעִי לְרוֹם עֲלָה:

וְרַעִי לְגַבְהַ עֲלָה וְהִתְרַחַק מִמֶּנִּי.

קֹזֶל בְּרָמָה נִשְׁמָע בִּילָלָה,
קֹזֶל גָּהִי מִצִּיּוֹן הַמְהַלְלָה:

וְרַעִיּוֹתִי,

וּמְכַרְוֹתִי,

בְּתוֹלוֹתִי

מִשְׁמֹשׁוֹתִי

יּוֹדְעֵי

אוֹהֲבֵי

יְחַד

יְחַד

בְּכֹוּ נָא עִמּוֹי כִּי רַבּוֹת

אֶתִּי תִבְכוּ כִּי מְרַבִּים

אֲנַחֲוֹתַי, אֵין נוֹטָה עוֹד

אֲנַחֲוֹתַי, וְאֵין מִי שְׁיִמְתַּח עוֹד

אֶהְלִי וּמְקִים יִרְיעוֹתַי,

אֶת אֶהְלִי וּמִי שְׁיִקִּים אֶת הַיִּרְיעוֹת,

אֵין נוֹטָה עוֹד
אֶהְלִי וּמְקִים
יִרְיעוֹתַי – אֵין מִי
שִׁיקִים לִי אֶת הַמַּחַ,
שְׁהוּא מַחִיצָה פְרוּסָה
בְּפְנֵי תַאוּוֹת נִיאוּף⁶⁶.

כִּי דֹדִי מִנִּי נָסַע

כִּי אֶהוּבִי מִמֶּנִּי עָקַר נָסַע

וְנִגְלָה:

וְיִצָּא לְגָלוּת.

קוֹל בְּדַמָּה נִשְׁמָע בִּילָלָה,

קוֹל נְהִי מִצִּיּוֹן הַמְהַלָּלָה:

מִמְרוֹם הַשְּׁלֵכְתִי בְּרַב מִגְנָה,

מְרוֹם הַרְקִיעַ הַשְּׁלֵכְתִי בְּשֶׁבֶר לֵב מְרַבָּה,

⁶⁶ "כִּי יֵשׁ שְׁלֵשָׁה מִחוּץ, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד הוּא בְּחִינַת מַחְצָה פְרוּסָה בְּפְנֵי זֹאת הַתַּאֲוָה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ח', ב').

שֶׁלַח אֵשׁ בְּעֶצְמוֹתַי וַיִּרְדְּנָה
שֶׁלַח אֵשׁ בְּעֶצְמוֹתַי וַיִּרְדְּנָה
ה' יתברך שלח אש
התאוות והמידות
הרעות⁶⁷ בנשמת⁶⁸
ושבר אותה⁶⁹.

וַיִּרְדְּנָה, וַיִּצְאֵתִי בַגּוֹלָה
וַיִּשְׁבְּרֵם בְּרִדוּי וַיִּסּוּרִים, וַיִּצְאֵתִי
לְגִלוֹת

בְּדָד בְּאַלְמֵנָה, הַגְּלָה
בְּדָד בְּאַלְמֵנָה בְּלֹא בַעַל,
יחידה לבדי כְּאִשָּׁה בְּלֹא בַעַל,
בית

יְהוּדָה הַגְּלָה שְׁלוֹמִים
יְהוּדָה הַגְּלָה שְׁלוֹמִים
פְּלָה - האמונה⁷⁰
שלי נאבדה בגלות,
ובעקבותיה נפלה
בגלות כל עבודת ה'
שלי⁷¹.

יְהוּדָה הַגְּלָת שְׁלוֹמִים
יְהוּדָה הַגְּלָתָה
עֵבוֹר שִׁילוּס עֲוֹנוֹס

פְּלָה:
שְׁכַלְסָם גְּלוּ בָהּ.

קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע בִּילָלָה,
קוֹל נְהִי מְצִיּוֹן הַמְּהַלְלָה:

67. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ס"ז.

68. כמבואר בליקוטי מוהר"ן כ"ב, ה' ש"עצם" היא הנשמה; "עצמי היא הנשמה, שהיא עצם האדם, כי עקר עצמיית האדם, מה שנקרא אצל האדם אני, הוא הנשמה, שהיא עצם הקים לעד".

69. רש"י איכה א', י"ג: וַיִּרְדְּנָה - "וישבר אותה ע"י רידי ויסורין".

70. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ע"ז שם מבואר שיהודה הוא בחינת מלכות ומלכות כידוע היא בחינת אמונה כמובא בליקוטי מוהר"ן ח"א, ל"ה ועוד מקומות.

71. כמובא בליקוטי מוהר"ן כ"ג, ג' ח"א "נאמונה, כי עליה עומדים כל המדות, כמו שכתוב (מכות כ"ד): "בא תבקיך והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה".

הַיּוֹתִי כְּכֹלָה בְּתוֹךְ

דְּוָמָה הַיּוֹתִי

לְכֹלָה

אֶפְרַיִם, וְעַנְּנוּ יוֹמָם עַל

חַפְתּוֹ בֵּית־מִיָּק, וְעַנְּנוּ לְצַל שָׁרָה בְּיוֹם עַל

מִכּוֹן הַר צִיּוֹן, הַשְּׁלֵכְתִּי

מִקִּדְשׁ הַר צִיּוֹן, וְעַכְשָׁיו הַשְּׁלֵכְתִּי

לְחֹיֵץ כְּעַנְּנִי וְאֶבְיוֹן, בְּגִדֵי

לְחֹיֵץ כְּעַנְּנִי וְכֶאֱבִיּוֹן, אֶת בְּגִדֵי

לְקַח צָר וְאֲנִי אֲמַלְלָהּ:

לְקַח הָאוֹיֵב וְאֲנִי כְּרוּתָהּ וְחָרוּבָהּ.

וְעַנְּנוּ יוֹמָם עַל
מִכּוֹן הַר צִיּוֹן –

ע"י שׁוֹכְנֵי לְקְדוּשַׁת
הַמַּחֲשֵׁבָה⁷², זְכִיתִי
לְכַבּוֹד⁷³ ה' יִתְבַרֵּךְ⁷⁴.

בְּגִדֵי לְקַח צָר
– הַבְּגָדִים שֶׁל

הַנְּשֵׂמָה הֵם הַהֲשֵׁגוֹת
הַקְּדוּשׁוֹת (וְהַמְקִיפִים)
שֶׁהָאָדָם מַשִּׁיג וְעַתָּה,
לְקַח הַצָּר הַצּוֹרֵר,
הַיִּצָּר הָרַע, אֶת
בְּגִדֵי מַעַל נִשְׁמַתִּי
וְנִשְׁאֲרַתִּי עָרוֹם
מִהֲשֵׁגוֹת אֱלֻקוֹת⁷⁵.

בְּגִדֵי – הָאוֹיֵב לְקַח
לִי אֶת הַהֲרַגְשָׁה

שֶׁה' יִתְבַרֵּךְ מִכְּבֹד⁷⁶
וְאוֹהֵב אוֹתִי⁷⁷. וְלִכֵּן
וְאֲנִי אֲמַלְלָהּ – אֵין

לִי כַח לְעַבּוֹד אֶת ה' יִתְבַרֵּךְ.

72. הר ציון מרמז על קדושת המחשבה כי הר זה דעת (ליקוטי מוהר"ן ח"א, פ"א) וציון בגימטריא יוסף שמהותו שמירת הברית כידוע.

73. ענן מרמז על כבוד כמו שכתוב (שמות ט"ז): "כבוד ה' נראה בענן".

74. וכמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"א י"א, ג' שע"י שמירת הברית זוכים לכבוד ה' יתברך.

75. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א, כ"א.

76. ע"פ ליקוטי מוהר"ן תורה ח"א ב', ו' כ"ט, ג' וצ"ד שרבי יוחנן קרא לבגדיו "מכבד" (בבא קמא צא: שבת קיג.).

77. הלכות אפוטרופוס הלכה א', ב' "כִּי יֵשׁ מִי שֶׁמְקַבֵּל הַכְּבוֹד מִהַשִּׁי"ת בְּעֶצְמוֹ, בְּבַחֲנֵינָת כְּבוֹד אֱלֻקִּים, שֶׁהַשִּׁי"ת בְּעֶצְמוֹ נוֹתֵן לוֹ הַכְּבוֹד".

קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע בִּילָלָה,
קוֹל גְּהִי מִצִּיּוֹן הַמְהַלְלָה:

בְּהֵנִי וְזִקְנֵי טְבָחוֹ
אוֹיְבֵי – הַיֵּצֵר
הָרַע שָׁחַט לִי אֶת
הָאֱהָבָה⁷⁸ הַקְּדוּשָׁה
וְאֶת אֹר הַצְּדִיק⁷⁹.

בְּהֵנִי וְזִקְנֵי טְבָחוֹ אוֹיְבֵי,

אֶת כְּהֵנִי וְזִקְנֵי שְׁחָטוּ אוֹיְבֵי,

מִחֲזִיקִים בְּבְרִיתִי זֶרַע

וְאֶת הָאוֹחֲזִים בְּתוֹרָתִי שְׁכַרְתִּי עָלֶיהָ בְּרִית אֶתְכֶם צֶאֱצְאֵי

בְּנֵי הַיִּקְרִים
וּבַחֲוָרֵי. הַלְכוּ
בְּשָׁבִי – מַעֲשֵׂי
הַטּוֹבִים וְהַמּוֹבַחֲרִים,
נִפְלוּ בְּשָׁבִי שֶׁל
הַסְטֵרָא אַחֲרָא⁸⁰.

אוֹהֲבֵי, בְּנֵי הַיִּקְרִים

הַגְּבוֹרֹת. בְּנֵי צִיּוֹן הַיִּקְרִים

וּבַחֲוָרֵי, הַלְכוּ בְּשָׁבִי

וּבַחֲוָרֵי הַלְכוּ בְּשָׁבִי,

וְעוֹלְלֵי בְּגוֹלָה –
בְּפַנִּימִיּוֹת, הַכוֹנְנָה
הִיא עַל הַטִּיפּוֹת
הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁנִּפְלוּ
לְשָׁבִי בֵּין הַקְּלִיפּוֹת.

וְעוֹלְלֵי בְּגוֹלָה:

וּילְדֵי הַרְפִּים בְּגָלוֹת.

קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע בִּילָלָה,
קוֹל גְּהִי מִצִּיּוֹן הַמְהַלְלָה:

78. כמובא בליקוטי מוהר"ן ח"א, ל"ד, ז': "כְּהֵנִים - הֵינּוּ אֱהָבָה הַקְּדוּשָׁה".

79. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א כ"ז, ג' שזקן מרמז על הצדיק, זקן - זה קנה חכמה.

80. כמובא בפירושו רש"י (בראשית ו, ט') שְׁעַקֵּר תוֹלְדוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים מַעֲשִׂים טוֹבִים.

הן כל אלה אין הורש

כל זה קורה לי ואין מי שיתבע להציל

לנפשי, אמלאה החרבה

נפשי, עיי חרבו האמות אתמלא,

ואל עמים ארים ראשי,

ועל דוד אל העמים ארים ראשי בלא בשה,

ואויבי אמר לא תקראי

ואויבי אמר לי שלא אקרא

עוד אישי, כי נפלת

לח' באהבה "אשי", כי עכשו נפלת

לפני בני עולה:

לפני בני רשעה.

הן כל אלה - נחרבה לי האמונה וקדושת הברית ונעלם ממני אור הצדיק⁸¹.

אין הורש לנפשי - ולאף אחד לא אכפת ממני.

ואויבי אמר לא תקראי עוד אישי - היצר הרע לא נותן לי להרגיש שה' יתברך הוא אבי וקרובי ועדיין עימי כי נפלת לפני בני עולה - כי נפלת ביד היצר הרע.

81. כמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"ב, ס"ב ש- "אלה" זה חטא העגל, שהוא פגם האמונה: "אלה אלקיך ישראל, הינו על פגם עבודה זרה. כי אפלו פשאין עובדין עבודה זרה, יש פגם עבודה זרה, כי קלקול האמונה היא גם כן בחינת עבודה זרה".

וכן חטא העגל היה בחינת פגם הברית כמובא בליקוטי הלכות (נשיאת כפים א', א'): "טעו בעגל שהיה בחינת פגם הברית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין סג): לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר להם עריות בפרהסיא".

וכן בחטא העגל נעלם מהם אור הצדיק- שנדמה להם שמשה מת כמבואר בגמרא (שבת פט.) וכמו שהאריך רבי נתן בליקוטי הלכות (שלוחין ה', ל'): "ועתה בוא וראה אתה המעיין המסתכל בתורה בעין האמת, שמפרש כאן שכל טעונתם היה בענין הנ"ל שלא השתדלו לחפש קדשת רבם משה נראוי עד שנפלו לטעונת פזה על ידי הערב רב, שמאחר שאינם

תיקון חצות • כתוב עלי

קֹזֶל בְּרָמָה נְשָׁמַע בִּילְלָהּ,

קֹזֶל גְּהִי מִצִּיּוֹן הַמְהַלְלָהּ:

נָא אֲבִי הַרְחֵמוֹן תְּשׁוּב

אָנָּה ה' הָאֵב הַרְחֵמוֹן תִּחְזֹר

לְצִיּוֹן, עֵינַי בְּעֵינַי גִּדְּאָה

לְשָׁבוֹן בִּירוּשָׁלַיִם, וְעֵינַינִי יִשָּׂר בְּעֵינֶיךָ וּבִיטוּ

וְהַפִּיט הַזֶּה יִהְיֶה
עֲלִיּוֹן – וְהַמַּח שְׁלִי
יִהְיֶה טָהוֹר וְקָדוֹשׁ.

בְּבִנְיָן אֶפְרַיִם, וְהַבַּיִת

בְּשֵׁתַבְּנָה בֵּיהֶמ"ק. וְהַבַּיִת

הַזֶּה יִהְיֶה עֲלִיּוֹן, וְאִז

הַשְּׁלִישִׁי יִהְיֶה עֲלִיּוֹן וְחָשׁוּב, וְאִז

גְּאוּלַיִם יִפְצְחוּ צְהֵלָה:

יִשְׂרָאֵל הַנְּגָאֵלִים יִפְתְּחוּ פִּיהֶם בְּהַרְמַת קוֹל שְׁמִיחָה:

וְהַבַּיִת הַזֶּה יִהְיֶה עֲלִיּוֹן, וְאִז גְּאוּלַיִם יִפְצְחוּ צְהֵלָה:

יודעים מה היה לו למשה, על כן רצו לעשות להם אלהים אחרים. ולא שתנו אל לבם האמת, כי, אדרבא, מאחר שמשה עשה להם טובות פאלה וגלה להם אלהותו. יתברך בהתגלות נפלא ונורא כזה, בפרט בשעת מתן תורה. ואם עכשו נעלם מהם, אדרבא, זה לטובתם כדי שישתדלו לחפש ולבקש את קדשת הרוח הקדש שלו יותר ויותר עד שיתבררו ביותר ויותר כאשר היה באמת שמשה עלה למרום כדי לקבל שארי מצוות התורה, כדי לתקנם ולבררם בשלמות יותר ויותר, רק הם היו צריכים לעמוד על עמדם ולצפות לישועת ה'

קינה זו הובאה מירושלים תוב"ב. בניגון שומרון קול תתן.

"איכה נחרב האולם" וכו'. "עד אן יצעק בשבי" וכו'. "עד אן" וכו'. "בן אמתך" וכו'. ורמז עלי כמה אני צריך לצעק זאת לפניו יתברך, ותפס לדוגמא אידם הם מעוררים הלב ואמר אותם בנגון חצות בקול נעים עמוק מאד". (שיחות הר"ן רס"ח:)

עַד מָתַי! יְהוָה בְּיוֹם זֶה

עד מתי ה' נקונן ביום זה

לְעִמּוֹתֶךָ, בְּמִדְ תִּילֵל

לנכחך ולפניך, ובמרירות קלו

עֲדַתְךָ, עַל בַּיִת תִּפְלִתֶךָ

עמך, על בית המקדש שהוא מקום התפילה

אֲשׁוּד שׁוֹרְפוֹ צְרִיךְ. וְהָרְגוּ

ששרפו אויבך, והרגו את

בְּנֵי בְרִיתֶךָ, אֱלֹהִים בְּאוּ

בני העם שכרת בריתך עמם. אלוקים התגברו

גוֹיִם בְּנַחֲלֶתְךָ:

הסטרא אמרא להסתיר כבודך.

על בית תפלתך אשר שרפו

צריך - היצר הרע והסטרא אחרו שרפו לי את הבית שהיא התפילה, וגורמים לי לזלזל בה, ולהתרחק ממנה⁸².

ולחפש ולבקש ולהתנגע אחריו עד שהיה חוזר ונבא אליהם והיה מלמדם ומאיר בהם כל התורה. וכמו שעשה יהושע שעמד אצל ההר והמתין שם על משה רבו, כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה, והיה תולה עיניו למרום ומצפה רק שיחזר ויתגלה אליו, אבל בעוונותינו הרבים לא נזהרו בזה עד שנכלשו כל כף שמשם כל החרבנות וכל הגליות."

82. "כי התפלה היא גבוהה מאד, ובני אדם מזלזלין בה. וכשעומדים להתפלל, חפצים

עַד מָתַי! יְהוָה תִּשָּׁבַח

עד מתי ה' שׁוֹכַח אֶתְּךָ אֵת

וְשׁוֹמְמוֹת הַיְכָלְךָ
– השממה שממלאה
את מוחי, שעסוק
בשטויות והבלים.

שִׂאוֹן קַמְיָהּ, וְשׁוֹמְמוֹת

הַמַּיִת וְרַעַשׂ הַקָּמִים נִגְדָדָה, וְאֵת הַשְּׁמָמָה

הַיְכָלְךָ, וּנְפוּצוֹת

וְהַעֲזוּבָה שְׁבַחֲכִיכֶךָ וּפְזוּר

וּנְפוּצוֹת לְאֶמְךָ
– והמחשבות
והרצונות שלי
התפזרו, עד
שנשלכתי לארבע
רוחות העולם, ואין
לי מקום⁸³.

לְאֶמְךָ, הַלְּחוּצִים עָלֶיךָ,

עַמָּךְ, הַדְּחוּקִים לְמַעַנְךָ, וּבְשָׁבִיל

הַהֲרוּגִים עַל שְׁמֶךָ⁸⁴,

לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ סוֹבְלִים יְסוּרִים וּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ מִמָּשׁ:

לְפָטוֹר הַתְּפִלָּה מֵעֲלִיָּהֶם, כְּמֵאֲמַר רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה (בְּרֻכּוֹת ו:): "כָּרַם זֶלַת לִבְנֵי אָדָם" 'אלו דְּבָרִים הָעוֹמְדִין בְּרֹאמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּבְנֵי אָדָם מְזַלְזְלִין בָּהֶם' וכו' וְעַל יְדֵי הַנְּבוּאָה נִגְאָלַת הַתְּפִלָּה מִן הַגְּלוּת". (ליקוטי מוהר"ן ח"ב א', ח').

83. 'וְלַחֲשֹׁב עִם עַצְמוֹ הֵיכָן הוּא בְּעוֹלָם, וְלַהֲיָכֵן נִתְפָּצֵר דַּעְתּוֹ וּמִחַשְׁבֵּתוֹ וּרְצוֹנוֹ, וְלַהֲיָכֵן נִשְׁלָף וְנִתְעָה עַל יְדֵי מַעֲשָׂיו וּמַחֲשָׁבוֹתָיו, עַד שֶׁעַל פִּי רַב רֹאֶה בְּעַצְמוֹ שֶׁאֵין לוֹ מְקוֹם וְרוּחַ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם' (ליקוטי הלכות ברכות השחר ה', פ"ז).

84. הַלְּחוּצִים עָלֶיךָ הַהֲרוּגִים עַל שְׁמֶךָ – "אלו הַרוּצִים לְהִיּוֹת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים וְלִכְנֹס בְּעַבּוּדַת ה' וְאֵזִי יֵשׁ לָהֶם בְּלְבוּלִים גְּדוּלִים וּמְנִיעוֹת גְּדוּלוֹת וְאֵינָם יְכוּלִים לְתַת עֲצָה לְנַפְשָׁם אִיךָ לַעֲשׂוֹת מַחֲמַת גִּדְל הַבְּלְבוּלִים וְהַמְנִיעוֹת שֵׁיִשׁ לָהֶם, וְכָל מַה שֶׁרוּצִים לַעֲשׂוֹת בְּעַבּוּדַת ה' קָשָׁה לָהֶם לַעֲשׂוֹת כְּרָאוּי, דַּע שֶׁזֶּה בְּעַצְמוֹ שֶׁהֵם מְתִיגְעִים וְלֹהוּטִים לַעֲשׂוֹת אֵיזָה עַבּוּדָה אוֹ לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ בְּאֵיזָה קְדוּשָׁה, אִף עַל פִּי שֶׁאֵינָם יְכוּלִים לְגַמּוֹר כְּרָאוּי, זֶה בְּעַצְמוֹ שֶׁהֵם מְתִיגְעִים וְלֹהוּטִים אַחֵר זֶה הוּא בְּחִינַת קְרִבְנוּת בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים מ"ד, כ"ג): "כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ"

עַד מָתִי! עֲשֵׂנָהּ בְּתַפְּלֵת

עד מתי כועס אתה למאוס תפילת

עִמָּה, אֲשֶׁר יַחְגֹּז לְפָנֶיהָ

עמדה, אשר יצפצפו וייללו לפניך

עַל חֲרַבֵּן בֵּיתְךָ, אֱלֹהִים

על חרבון ביתך. אלוקים

בָּאוּ גֹזִים בְּנַחֲלָתְךָ:

התגברו הסטרא אחרא להסתיר כבודך.

עַד מָתִי! יְהוּזָה אֲשֶׁכְּבָהּ

עד מתי ה' אני אשכבה

בֵּין שְׂפָתַיִם, וּבֵין תַּנּוּר

בתוך הסט"א שאינם מניחים לי לצאת, ובין תנור

עד מתי יהוזה
אשכבה בין
שפתים - אני ממתין
כל כך הרבה ומצפה
מתי אזכה להיכנס
לגבול הקדושה,
ובינתיים אני עדיין
שוכב מבחוץ, עד
מתי!?

עד מתי ... בין
תנור וכירים - עד
מתי אהיה מונח
בתאוות אכילה,
ועד מתי אהיה מונח

בכזה צמצום וקטנות, בלי למצוא רווחה?! ומחמת כן שורה עלי כזו העלמה

כל היום נחשבנו פצאן טבחה", ואיתא בתקונים (כ"ט) שצה בחינת תפלה שהיא בחינת קרבנות. היינו פשרוצים להתפלל ואין מניחין אותן, ומבלבלין אותן בכמה מיני בלבולים, והוא צריך לכמה יגיעות בשעת התפלה, ואזי אפילו אם אינו זוכה להתפלל פראוי, אף על פי כן היגיעה בעצמה שמגיע עצמו בכל כחו ומוסר נפשו להתפלל פראוי, זה בעצמו הוא בחינת קרבנות בחינת "פי עליך הרגנו" וכו', וכמו כן בכל העבודות והקדושות שאדם רוצה לקדש עצמו, אף על פי שאינו זוכה חס ושלום לקדש עצמו פראוי, אף על פי כן היגיעה בעצמה והיסורין והבלבולים שיש לו מזה, מחמת שרוצה וחסך לקדש עצמו רק שאין

וַיִּכְהוּ לִי עֵינַיִם –
 ונעלם ממני ה"מאור
 עיניים" – האור של
 הקדושה...⁸⁵

לִי לֹהֲטִים
 וְשָׂאֲפוּ עָרֵב וּבָקָר
 וְצֹהָרִים – היצר
 הרע שואף כל היום
 לרדוף ולשרוף אותי.

וּבִירִים, וַיִּכְהוּ לִי עֵינַיִם,
 שָׁם יִחְשְׁכוּ עֵינַי מְרֹב בְּכִי,
 וּבִירִים

לֹהֲטִים לִי, וְשָׂאֲפוּ
 וְעַד מָתִי אֲנָשִׁים שְׁפִיחָם לֹהֵט וְשׂוֹרֵף בּוֹלְעִים אוֹתִי

עָרֵב וּבָקָר וְצֹהָרִים,
 בְּדַבָּרִם עָלַי רַע בְּמִשְׁדָּךְ כָּל הַיּוֹם.

עַד מָתִי אֲשַׁתּוֹמֵם
 עַל חֲרָבֵן פְּעָמַיִם
 – כמה עוד אוכל
 לשתוק⁸⁶ על כך
 שנחרבו לי האמונה
 והקדושה!?

עַד מָתִי! אֲשַׁתּוֹמֵם
 עַד מָתִי אֲתִהַה בְּתַמְהוֹן

עַל חֲרָבֵן פְּעָמַיִם, עַד
 עַל חֲרָבֵן בִּי הַמְקַדְּשׁוֹת, עַד

עַד מָתִי לֹא
 תִרְחַם אֶת
 יְרוּשָׁלַיִם – עד מתי
 לא תרחם על היראת
 שמיים שלי!⁸⁷

מָתִי! לֹא תִרְחַם אֶת
 עַל תִּרְחַם לֹא מָתִי

יְרוּשָׁלַיִם, עַד מָתִי!
 יְרוּשָׁלַיִם: עַד מָתִי

מניחין אותו, זה בעצמו הוא בְּחִינַת קְרִבְנוֹת בְּחִינַת "כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם נִחַשְׁבְּנוּ כְּצֹאן טְבֻחָה" (שיחות הר"ן י"ב).

85. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ס"ז.

86. ע"פ רש"י ישעיה ס"ג, ה' "ואשתומם ואין סומך" – לשון שתיקה.

87. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, א' שם מבואר שירושלים היא 'יראת שמיים השלמה'.

יִהְיֶה בְּצַר שְׂאֵרִית צֶאֱן

יִצְפָּצְפוּ וַיִּלְלוּ בְּצָרְתָם שְׂאֵרִית הַצֶּאֱן

מִדְּעֵיתֶךָ, אֱלֹהִים בָּאוּ

שְׂאֵתָה רוּעָה אוֹתָם. אֱלֹקִים הַתְּגַבְּרוּ

יִהְיֶה בְּצַר שְׂאֵרִית צֶאֱן מִדְּעֵיתֶךָ

– עד מתי יקראו אליך מתוך הקושי שארית צאן הפלטה, שמתאמצים להחזיק עצמם בעבודת ה'.

גוֹיִם בְּנַחֲלֶתְךָ:

הַסְטֵרָא אַחְרָא לְהַסְתִּיר כְּבוֹדְךָ.

עַד מִתִּיּוֹ יְהוָה רְשָׁעִים

עַד מִתִּיּוֹ, ה', הַרְשָׁעִים

וַיַּעֲלֶזוּ, אֲשֶׁר אָכַל

וַיִּשְׁמְחוּ וַיִּשְׂבּוּ בְשִׁלְוָה, אַחְרֵי שֶׁפָּלוּ וְהִשְׁמִידוּ

אֶת יַעֲקֹב וּבְכָל עֵת

אֶת עַם יִשְׂרָאֵל וְגַם עֲתָה כָּל הַיּוֹם

וּבִזּוּי, אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶת

הַס בּוֹזְזִים אוֹתָם, אֲנִי בְקִשְׁתִּי הִיא

עַד מִתִּיּוֹ יְהוָה רְשָׁעִים יַעֲלֶזוּ –

עד מתי היצר הרע והסטרא אחרא ישמחו על זה שהם מנצחים אותי?⁸⁸

אֲשֶׁר אָכַל אֶת

יַעֲקֹב – היצר הרע התפשט עלי כ"ב, עד שאכל אותי לגמרי, ונהפכתי

להיות חלק ממנו⁸⁹, וּבְכָל עֵת יְבִזּוּ – וגם את המעט טוב שנשאר לי, הסטרא אחרא גונבת לי.

אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶת שְׁלוֹמָם – אני רודף אחרי התאוות בגלל שאני חושב

88. ע"פ תהלים מ"א, י"ב "בזאת ידעתי כי חפצתי בי – כי לא יריע אויבי עלי".

89. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א, קכ"ט.

למצוא שם מעט
 חיות, והם ימרטו
 ויגזו – ובאמת אין
 בכל התאוות כלום,
 והם רק גורמות צער
 ומרירות, והם גוזזים
 ונוטלים ממני החיות
 מעבודת ה'90.

שְׁלוֹמָם וְהֵם יִמְרְטוּ

שְׁיִהְיֶה לָהֶם שְׁלוֹם, וְתַחַת זֶה הֵם תּוֹלְשִׁים שְׁעָרוֹתַי

וַיִּגְזוּ, בְּחֶרְפָּה הֵכּוּ לְחַיֵּי

וְגוֹזִים אוֹתָם, וּבְדַבְרֵי חֶרְפָּתְךָ לִי זֶה כָּאֵילוּ הֵכּוּ לְחַיֵּי

וּבְשׂוֹפְתֵי שׂוֹא נְלוֹזוּ,

וּבְדַבְרֵי שְׁקָר מַעֲוֹתִים דְּרַכֵּיכֶם.

עַד מָתֵי יְהוּזָה רְשָׁעִים יַעֲלוּזוּ, עַד

עַד מָתֵי ה' הָרְשָׁעִים יִשְׁמְחוּ וַיָּשׁוּבוּ בְּשִׁלּוֹה, עַד

אֵן יִצְעַק בְּשִׁבִי עֲבָדְךָ (פְּלוֹנִי בֵן

אֵימַתִּי יִצְעַק בְּשִׁבִי עֲבָדְךָ בֵן

פְּלוֹנִית) אֲמַתְךָ אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹזִים

שְׁפָחְתְּךָ אֱלֹהִים הַתִּגְבְּרוּ הַסְטָרָא אַחֲרָא

בְּנַחֲלַתְךָ:

לְהַסְתִּיר כְּבוֹדְךָ.

90. ע"פ שיחות הר"ן ו': "היצר הרע מרמה כל העולם, והכל רצים אחריו, ומרמה לכל אחד ואחד, עד שנדמה לכל אחד ואחד כאלו יש בידו מה שהוא חפץ, כל אחד כפי שטותו ותאוותו, ואחר כך בסוף הוא פותח את ידו ואין בה כלום, כי אין מי שימלא תאוותו אצלו. גם נדמו כל התאוות של העולם, כמו עמודי אור הנכנסין בבית מן אור החמה, כנראה בחוש שהם נדמין לעמודים מחמת הזריחה של החמה, וכאילו רוצים לתפוס אותן העמודי אור, שתופסים וחוטפים ואין בתוך היד כלום, כך הם כל התאוות של עולם הזה".

תיקון חצות • כתוב עלי

קינה רביעית קינה זו ר"ת שלה שם אדנ"י:

בְּהִיכְלָךְ שְׁמִיר וְשִׁית,
בְּהִיכְלָךְ ה' שְׁמִיר וְשִׁית,
גְּדִלִים קוֹצִים מִשְׁמֹן,

בְּהִיכְלָךְ שְׁמִיר וְשִׁית – במח שלי גדלים קוצים ודרדרים המחשבות ותאוות רעות.⁹¹

הִנֵּה זֹאת תִּזְרָת
הִנֵּה תִזְרָת צוֹרֵת

הִנֵּה זֹאת תִּזְרָת הַבַּיִת – ריבונו של עולם! הביטה וראה, האם כך צריך להיראות המח שלי?

הַבַּיִת:
הַבַּיִת מ"ק!?

אֵיכָה וְנַחֲרֵס הָאוֹלָם,
אֵיכָה וְנַחֲרֵס הָאוֹלָם,
אֵיךְ זֶה שְׁנַחֲרַב

אֵיכָה וְנַחֲרֵס הָאוֹלָם – איך קרה הדבר הזה, שנחרב אצלי קדושת המח, ונהרסה קדושת הברית?⁹²

וְנַחֲרֵס וְיִחְלוּ כּוֹכְבֵּים,
וְנַחֲרֵס וְיִחְלוּ כּוֹכְבֵּים,
וְנַחֲרֵס וְיִחְלוּ כּוֹכְבֵּים

וְנַחֲרֵס וְיִחְלוּ כּוֹכְבֵּים – נחלש אצלי הכח לקרב רחוקים, ולהאיר הארת כבוד ה' בעולם, ונעלם ממני כל האור והחיות בעבודת ה'.⁹³

וְיִחְלוּ כּוֹכְבֵּים וְהָלָם,
וְיִחְלוּ כּוֹכְבֵּים וְהָלָם,
וְיִחְלוּ כּוֹכְבֵּים וְהָלָם

91. "וּמִתְקָרָא מִן הַקּוֹצִים שֶׁהוּא בְּחִינַת צוּמַח". "צוּמַח הִנְנוּ.. תְּאוּוֹת רְעוּת". (ליקוט מוהר"ן ח"א ד', ח').

92. כמובא בליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ד, ג' שספירת היסוד שהיא כנגד יוסף הצדיק מהותה שמירת הברית.

93. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א י"ד, י"ב: "...בְּחִינַת (דניאל י"ב, ג'): 'מְצַדִּיקֵי הַרְבִּים פְּכוּכֵים',

וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן מִן הַבַּיִת – וַיֵּצֵא מִמִּנְיֵי
הָאֱהָבָה הַקְּדוּשָׁה,
וְנִתְּהַפְּכָה לְאֵהָבוֹת
בְּפִלּוֹת⁹⁴.

וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן מִן הַבַּיִת:
וַיֵּצֵאוּ הַכֹּהֲנִים מִבְּיַמֵּימֵינוּ.

בְּהִיבְלָךְ שָׁמִיר וְשִׁית, הִנֵּה זֹאת
תּוֹרַת הַבַּיִת:

דִּירַת קֹדֶשׁ אֲשֶׁר בְּנִיתָ, לְהִנְחִיל
דִּירַת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בְּנִיתָ, לְתֵת נְחִלָּה

לְעַם זֶה קִנִּיתָ, אֹוִי! כִּי לְאֹוִיבִים
לְעַם יִשְׂרָאֵל שְׁיִצְרָתָם, אֹוִי, כִּי אֶת הָאֹוִיבִים

צִוִּיתָ, יבֹאוּ וּפְנֹו אֶת הַבַּיִת:
צִוִּיתָ שְׁבִיבֹאוּ וְיִפְנֹו אֶת הַבַּיִתֵּנוּ.

בְּהִיבְלָךְ שָׁמִיר וְשִׁית, הִנֵּה זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת:

נְחַשְׁבוּ כָּל מְאֹוֲרֵיהָ, סִגְרוּ כָּל
נְחַשְׁבוּ כָּל מְאֹוֲרֵי דִירָה זֶה, וְנִסְגְּרוּ כָּל

דְּהִינֵנו שְׁהֵם מְצַדִּיקֵי הַרְבִּים, וְעוֹשִׂין בְּעַלֵי תְּשׁוּבָה וְגֵרִים, שְׁעַל יְדֵי זֶה מְאִיר הַכְּבוֹד וְחוֹזֵר
לְשִׁרְשׁוֹ שְׁהוּא הִירָאָה כִּנ"ל.

94. כְּמוֹבָא בְּלִיקוּטֵי מוֹהֵר"ן ח"א, ל"ד, ז': "כְּהִנְיִם – הִנְיִנו אֶהְבָּה הַקְּדוּשָׁה".

שְׁעָרֶיךָ, עַד כִּי אֲמַרוּ כָּל רוֹאֵיהָ,
 שְׁעָרֶיךָ, עד שְׁאֲמְרוּ כָּל רוֹאֵיהָ,

בְּנִגְעַ נְרָאָה לִי בַּבַּיִת:
 שְׁנִדְמָה שְׁצָרַעַת נְרָאָתָה בַּבַּיִת זֶה.

בְּהִיבַלְךָ שָׁמַיִד וְשִׁית, הִנֵּה זֹאת תּוֹרַת הַבַּיִת:

יְהוֹה שׁוֹב מִחֶרֶן אַפָּךְ וַחֲמַתְךָ,
 ה' אָנָּה שׁוֹב מִחֶרֶן אַפָּךְ וַחֲמַתְךָ, וְכַעֲסֶךָ,

וְזָכַר דְּבַר נְבוֹאָתְךָ, לְבִשׁוֹר נָא
 וְתִזְכֹּר אֶת דְּבַר נְבוֹאָתְךָ, לְבִשׁוֹר נָא

לְעֵדְתְךָ, גָּדוֹל יְהוִה כְּבוֹד הַבַּיִת:
 לְעֵמֶדְךָ, שְׁגֹדוֹל יְהוִה כְּבוֹד הַבַּיִת הַשְּׁלִישִׁי.

לְבִשׁוֹר נָא לְעֵדְתְךָ, גָּדוֹל יְהוִה כְּבוֹד הַבַּיִת:

קינה זו מובאת בספר "מורה באצבע" סימן ב' להחיד"א ז"ל

כְּמוֹ שֶׁנִּשְׁתַּחֲוֶה הַתְּעוֹרְרוֹת מֵאֲדָם לְחֶבְרוֹ, כְּגוֹן כְּשֶׁרוֹאִין שְׂאֵחָד אוֹמֵר בְּקִשְׁוֹת וּסְלִיחוֹת בְּהַתְּעוֹרְרוֹת בְּלֵב גִּשְׁפָּר, אֲזַי חֶבְרוּ מִתְּעוֹרֵר מִמֶּנּוּ גַם כֵּן, כִּי מִתְּעוֹרֵד מִחֶבְרוֹ וּמִתְּחִיל לְהַסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ, וְנִתְעוֹרֵר גַּם כֵּן, וּמִתְּחִיל לֹאמֵר גַּם כֵּן בְּקִשְׁוֹת בְּהַתְּעוֹרְרוֹת הַלֵּב, כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ אֶצְלֵ הָאָדָם עַצְמוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת מִנֵּה וּבֵה, שְׂמִתְעוֹרֵר

מתוך דברי עצמו, דהינו שאומר בקשות ותחנונות בהתעוררות וצוּעֵק וי לי. ובתוך כך נתעורר מזה ומתחיל להסתפל על עצמו היכן אני, ומי צועק כך, הלא וי לי, לי ממש, ומתחיל שנית לצעק וי לי, לי דיקא. ואף שבתחלה נדמה לו כאלו גם כן אומר באמת פראוי, עם כל זה אחר כך רואין ההפּרש בין קדם לאחר כך והבן. (ליקוטי מוהר"ן ח"א תורה ע"ר)

אוי לי! – אני אשם בכל זה, ועלי לדאוג לתיקוני⁹⁵.

גלות השכינה – המלכות (השכינה) נהפכה אצלי לגאווה.

שׁרפּת התורה – אני אשם שלומדים תורה שלא לשמה

הריגת הצדיקים – אני אשם בהעלמת אור הצדיק בכל העולם

אוי לי! על גלות.

השכינה. אוי לי! על

חרבן בית המקדש.

אוי לי! על שרפת

התורה. אוי לי! על

הריגת הצדיקים. אוי

לי! על חלול שמו הגדול

95. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א ה', א': "כי צריך כל אדם לומר. כל העולם לא נברא אלא בשבילי (סנהדרין לז), נמצא כשֶׁהעולם נברא בשבילי צריך אני לראות ולעין בכל עת בתיקון העולם ולמלאות חסרון העולם".

וְתוֹרַתוֹ הַקְּדוֹשָׁה. אֱוִי לִי! כִּי גִבֹר
 אֱוִיב. אֱוִי לִי! עַל תְּנוּקוֹת שֶׁל בַּיִת
 רֶבֶן שֶׁבָטְלוּ. אֱוִי לִי! עַל צַעַד כָּל
 הָעוֹלָמוֹת. אֱוִי לִי! עַל צַעַד הָאָבוֹת
 הַקְּדוֹשִׁים וְהָאֲמֹהוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת.
 אֱוִי לִי! עַל צַעַד הַנְּבִיאִים
 וְהַחֲסִידִים וְהַצְּדִיקִים אֲשֶׁר בֵּין
 יַעֲדָן. אֱוִי לִי! עַל צַעֲדוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ,

עֲוֹנוֹתֵינוּ הֵטוּ אֵלֶּה וּפְשָׁעֵינוּ הֶאֱרִיכוּ

הֶאֱרִיכוּ

וּפְשָׁעֵינוּ

גָּרְמוּ אֵלֶּה לָנוּ,

עֲוֹנוֹתֵינוּ

קִצְּנוּ וְחָטְאֵתֵינוּ מִנְּעוּ הַטּוֹב מִמֶּנּוּ.

מֵאִיתָנוּ.

הַטּוֹב

עֲכָבוּ

וְחָטְאֵינוּ,

אֶת קֶץ גְּאוֹלָתֵנוּ,

אֹזִי לָהֶם לְבָנִים שְׁגָלוּ מֵעַל שְׁלַחַן
 אֲבִיהֶם. זֶה כַּמָּה אַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים
 רַבִּים וְרָעִים. וְכָל הַזֶּזַר שֶׁלֹּא נִבְנָה
 בַּיִת הַמְּקֹדֵשׁ בְּיָמָיו כָּאֵלֹהֵי נְחֹרֶב
 בְּיָמָיו.

קינה חמישית:

עַל הַיְכָלִי – הַמּוֹחַ
 שְׁלִי נְחֹרֶב וְאֵינְנו
 כְּרֹאוֹי.

עַל הַיְכָלִי אֲבָכָה יוֹמָם
 עַל הַיְכָלִי אֲבָכָה בַּיּוֹם

וְלִתְפֹאֲרַת צִיּוֹן
 עִיר הַמְּהַלְלָה –
 וְנֶאֱבַד מִמֶּנִּי הַיּוֹפִי
 שֶׁל קְדוּשַׁת הַבְּרִית⁹⁶,
 שֶׁעַל יְדוֹ זוֹכִים לַחַן
 שֶׁל הָאֱמוּנָה⁹⁷.

וְלִילָהּ, וְלִתְפֹאֲרַת צִיּוֹן
 וְעַל תְּפֹאֲרַת צִיּוֹן, וּבְלִילָהּ

עִיר הַמְּהַלְלָה:
 הָעִיר הַמְּהַלְלָת.

96. "ציון" גימטריא "יוסף", שהוא קדושת הברית.

97. 'עיר המהוללה' הוא ירושלים, שהיא האמונה. ליקו"מ ל"ה, וח"ב, א'.

בְּכִי תָמִיד עַל הַחֲרָבִין

אֲבָכָה תָמִיד עַל חֲרָבִין בֵּיהֶמ"ק שְׁחָרַב

פְּעָמִים, אֶרֶץ צְבִי

פְּעָמִים, וְעַל חֲרָבִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

וִירוּשָׁלַיִם, וְעַל עֲמָה

וִירוּשָׁלַיִם, וְעַל עַם יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר הָלְכוּ בַגּוֹלָה:

אֲשֶׁר הָלְכוּ לַגְּלוּת.

וְלִתְפָאֶרֶת צִיּוֹן עִיר הַמְהֻלָּלָה:

בֵּית תְּפָאֶרְתִּי שֵׁם אוֹיֵב

אֶת בֵּית תְּפָאֶרְתִּי שֵׁם הָאוֹיֵב

לְשִׁמָּה, הוֹשִׁיבֵנִי בְיָדֵי

לְשִׁמָּה, וְהוֹשִׁיב אוֹתִי בְיָדֵי

בֵּית תְּפָאֶרְתִּי שֵׁם אוֹיֵב לְשִׁמָּה

– מַחֲמַת עוֹנוֹתַי, הַשִּׁי"ת אֵינּוּ יָכוֹל לְהַתְּפָאֵר בִּי⁹⁹.

הוֹשִׁיבֵנִי – הַסְּטָרָה אַחֲרָה הוֹשִׁיבָה אוֹתִי

98. צבי מרמז על ספירת היסוד שהוא שמירת הברית כמובא בזוהר חלק ג' ס"ח.

99. ירושלים זה בחינת האמונה כמובא בליקוטי מוהר"ן תורה ל"ה וכמובא לעיל שחורבן האמונה הוא חורבן ירושלים.

100. "כי לפעמים, חס ושלום, יש שנתרחק אחד מהשם ונתברך, ואזי אדרבא, השכינה

בידי - קליפות -
 נביות - ישמעאל
 ושמה - ועשו.
 קליפת ישמעאל
 היא פגם החסד
 דקדושה, דהיינו
 שסומך רק על
 חסדי ה' ולא עושה
 כלום. וקליפת עשיו
 הוא פגם הגבורה
 דקדושה, שמחמת
 הפגמים הרבים
 ומריבוי הדינים הוא
 מיואש¹⁰¹.

נְבִיּוֹת וְשִׁמְעָה, עַל זֹאת
 וְעֵשָׂו, וְעַל זֶה

אֲבָבָה תָּמִיד בְּקוֹל
 אֲבָבָה תָּמִיד בְּקוֹל

וְלֵלָה:
 וְלֵלָה.

וְלִתְפֹאֲרַת צִיּוֹן עִיר הַמְהַלְלָה:

צוּעָקַת: 'קִלְנִי מֵרֵאשִׁי, קִלְנִי מִזְרוּעֵי' (סְנֵהֲדָרִין מ"ו). הֵינּוּ שְׂצַעְקָתָה, שְׁנֵתְקַלְקַל וְנִפְגַּם
 בְּחֵינַת הַהֲתַפְאָרוֹת שְׂאִינּוּ יָכוֹל לְהֲתַפְאֵר בָּהֶם". לִיקוּטֵי מוהר"ן ח"ב מ'.

101. "ועל כן אברהם שהיתה עקר מדתו חסד וצדקה... על כן יצא ממנו פסלת שהוא
 ישמעאל וכו', כי בודאי אי אפשר לילך בדרך צדקה וחסד חנם לבד, שאם כן לא יעשה
 כלום חס ושלום. ומי שיצא לסמוך רק על חסדו ויפרק על לגמרי חס ושלום, זה בחינת
 קליפת ישמעאל... וכן יצחק שהיה מדתו דין ומשפט... על כן יצא ממנו פסלת שהוא
 עשו, שהיה אדמוני שנמשך מתקף הדין וכו', אבל גם לילך בדרך משפט לבד גם כן הוא
 פגם גדול, כי אין העולם מתקיים על פי הדין לבד כנ"ל, וכמו ששכיח הרבה שפמה וכמה
 נפלו ונתרחקו מה'. יתברר על ידי רבוי המשפט והדין יותר מדאי, שהחמירו על עצמן
 הרבה עד שאומרים בלבם שאפס תקנותם מחמת רבוי עונותיהם וקלקולם ופגמיהם
 העצומים והרבים פחול ימים. ואם כי אמת שפגמו וקלקלו הרבה, אף על פי כן הם
 צריכין לבטח בחסדי ה' וצדקתו וברחמי שאינם פלים לעולם, שעדין עדין יש תקוה
 בכל פעם בכל יום ובכל עת ובכל שעה כל ימי חייו אפלו אם הוא פמו שהוא כי חסדי
 ה' לא תמנו וכו'. נמצא שפגם אלו הנופלים מחמת רבוי המשפט והדין כנ"ל זה נמשך
 מבחינת קליפת עשו".

סַפְּדֵי תוֹרָה כִּי חָלְלָה

תורה עשי מספד כי נחללה

תִּפְאַרְתָּהּ, נִפְלָה גִּזְרָהּ

תפארתה, נפל גזרה וקבודת

מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּיתְךָ, עַל

מיום שחרב הבית ששכנת בו, ועל

זֹאת אִשָּׁא קִינָה עַל

זה ארים קול קנה על

אֶהְלִיבָה - מלכות
ירושלים - האמונה¹⁰²,
נפלה ונתקלקלה
אצלי.

אֶהְלִיבָה וְאֶהְלָה:

חָרַבְנוּ יְרוּשָׁלַיִם וְשׁוּמְרוֹן.

וְאֶהְלָה - שומרון
- נתקלקל אצלי
קדושת הברית¹⁰³.

וְלִתְפֹאֲרַת צִיּוֹן עֵיד הַמְהֻלָּלָה:

חִזְקֵי עַמִּי מִיַּחַד אֲבִנָּה דְבִירְכֶם,

תתחזקי עמי כי במהירות אבנה בגן בית מקדשכם,

נָקֵם אֱלֹהֵי שָׁבוּתְכֶם, וְאָשִׁיב אֶת שְׁבוּתְכֶם,

בנקמה אתעטף בלבוש ואחזיר את גליותיכם,

102. ירושלים זה בחינת האמונה כמובא בליקוטי מוהר"ן תורה ל"ה וכמובא לעיל שחורבן האמונה הוא חורבן ירושלים.

103. א. שומרון הוא בנחלת יוסף ב. המלך הראשון של מלכות ישראל שעיר הבירה שלה

תוֹרָה הַיְכָלִי אֲשֶׁכֶן כְּבַתְחִלָּה, כִּי

בְּתוֹרָה הַיְכָלִי אֲשֶׁכֶן כָּמוֹ בְּעֵבֶר, כִּי

מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּתְהִלָּה, כְּדַבְּתִיב

מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה לְעַמִּים וּתְהִלָּה, כָּמוֹ שֶׁכְּתוּב

כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְהוָה

כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה לְעַמִּים וּדְבַר ה'

מִירוּשָׁלַיִם:

יִוָּרָה מְשִׁיחַ מִירוּשָׁלַיִם.

עוֹרָה נָא יְמִינְךָ רַמְהָ, וּלְזַעֲזוּמָה קְרָא

עוֹרָר נָא אֶת יְמִינְךָ הַרְמָה לְהוֹשִׁיעֵנוּ, וַיִּשְׁרָאֵל אֲשֶׁר כָּעֶסֶת עָלֵיהֶם תִּנְחַם

נְחַמָּה, וַיֹּאמֶר לְעַם דְּלָה וַעֲגוּמָה,

אוֹתָם וַיִּקְרָאוּ מְנַחֲמִים, וַנֹּאמֶר לְאַמָּה הַיִּשְׂרָאֵלִית הַכְּחוּשָׁה מֵעַנְמַת נֶפֶשׁ:

עֲנִיָּה סַעְרָה – אֲנִי

מוֹנַחִים תַּחַת הַרוּחַ אֶת הַנְּדָמִית לְעַנְיָה טְרוּפָה מִסַּעֲרַת צְרוּתֵיךָ, רַחֲמֵי עֲלֵיךָ:

חַיִּים שֶׁל הַסְטְרָא

אַחֲרָא¹⁰⁴.

הוא שומרון היה מזרע יוסף. ג. עמרי אביו של אחאב שהקים את שומרון היה מזרע יוסף.

104. "ועל כן נקראים ישראלים (ישעיהו נ"ד) "ענני סערה", כי הם עכשו תחת ממשלת עשו

איש שעיר, בחינת רוח סערה הנ"ל". ליקוטי מוהר"ן ח"א ח', ג'.

עֹזְרָה נָא חֲשׂוֹף זְרוּעָה,

עֹזְרָה נָא וְגִלָּה כַּח זְרוּעָה,

וַיִּגְלָה נָא קִיז יִשְׁעָה,

וַיִּתְגַּלָּה וַיִּשְׁעֶתָּד בְּסוּף יְמֵי הַגָּלוּת,

וַיֹּאמֶר לְשֵׁה נְאֻלְמָה,

וַיֹּאמֶר לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל הַמְשׁוּלָה לְשֵׁה אֶלְמָת נְטִלַת הַדְּבֹר,

שֶׁה נְאֻלְמָה –

שְׁנַלְקָח מֵעַמְּנוּ

הַדְּיֹבֹר דְּקְדוּשָׁה. וְגַם

כַּשְׁגִּזְלוּ מֵעַמְּנוּ כָל

הַכּוֹחוֹת דְּקְדוּשָׁה, לֹא

יִכּוּלְנוּ לִפְתּוֹחַ פִּינוּ

וּלְצַעֲוֹק עַל כַּרְ105.

עֲנִיָּה סְעֶרָה רַחֲמָה:

אַתָּה הַנְּדָמִית לְעַנְיָה טְרוּפָה מְסַעֲרַת צְרוּתָךְ, רַחֲמָתִי עָלֶיךָ.

עֹזְרָה נָא יְמִינָה הָאֵל, וּפְדָה

עֹזְרָה נָא אֶתְּהָ ה' אֶת יְמִינָה, וּפְדָה מֵהַגָּלוּת

בְּרַחֲמֶיךָ יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמֶר לְעַם דַּל

בְּרַחֲמֶיךָ אֶת יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמֶר לְעַם יִשְׂרָאֵל הַנִּמְשָׁל לְעַנִּי

הַשׁוֹאֵל, וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל:

הַמְּבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן, וּבָא לְצִיּוֹן מְלֻדָּה הַמְּשִׁיחַ הַגּוֹאֵל.

105. ע"פ ישעיה נ"ג, ז' "וְכִרְחַל לִפְנֵי גִזְזִיָּה נְאֻלְמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּינוּ". ובמלבי"ם שם "גם בעת

שֶׁלְקָחוּ הָעַבְדִּים כֶּסֶפָם וּבְגִדֵיהֶם עִם יְלִדֵיהֶם הַרְכִּים, מִכָּל מְקוֹם 'וְלֹא יִפְתַּח פִּינוּ'."

עֹזְרָה נָא יְמִינֶךָ עֲלִיזוֹן, וּבְנֵה
 אֶתְּהָ הָעֲלִיזוֹן עַל כָּל תְּעוּרָר נָא יַד יְמִינֶךָ, וּבְנֵה

בְּרַחֲמֶיךָ אֶת צִיּוֹן, וַיֹּאמֶר לְעַם דָּל
 בְּרַחֲמֶיךָ אֶת עִיר צִיּוֹן, וַיֹּאמֶר לְעַם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עַם דָּל

וַאֲבִיוֹן, כִּי נַחֵם יְהוָה צִיּוֹן, כְּדַבַּתִּיב
 וַאֲבִיוֹן, כִּי נַחֵם ה' אֶת עִיר צִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב

כִּי נַחֵם יְהוָה צִיּוֹן, נַחֵם כָּל חֲרֻבֹתֶיהָ
 ה' יְנַחֵם אֶת עִיר צִיּוֹן, וַיְנַחֵם כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַחֲרֻבוֹת,

וַיֵּשֶׁב מִדְּבָרָה בְּעֵדֶן וְעַרְבַתָּהּ כְּגֹן
 וְהוּא שֵׁם אֶת הַמְּדַבֵּר שֶׁלֹּהַ כְּמוֹ עֵדֶן וְהַעֲרַבָה שֶׁלֹּהַ (אֵף הוּא לְשׁוֹן מְדַבֵּר) כְּגֹן

יְהוָה שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה וּמִצָּא בָהּ
 ה', שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יְהִיָּה בָּהּ

תּוֹדָה וְקוֹל זְמֵרָה:
 הוֹדָאָה עַל הַנְּסִים וְקוֹל שִׁירָה.

אחר כך תתעורר לקום ותאמר פסוקים אלו:

הַתְּנַעֲרֵי מֵעַפָּר קוֹמֵי שְׁבִי
 תְּקַבְּלִי כֹחַ לְהַתְּנַעֵר מִהַגְּלוּת עַיִל הַצַּדִּיק שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ הַמוֹשֵׁךְ כְּעַפָּר, וְתִקְוֵמִי

יְרוּשָׁלַיִם הַתְּפִתְחִי מוֹסְרֵי צִיּוֹן:

מירידתך עד עפר, והוא יפתח המוסרות והקשרים שכל המכריח קושר אותך בהם

שְׁבִיָּה בַּת צִיּוֹן: עַל חוֹמֹתֶיךָ:

עדת ציון השבייה: על עסקי חרבן חומותך:

יְרוּשָׁלַיִם הַפְּקֹדֵתִי שְׁמֵרִים¹⁰⁶ כָּל

ירושלים מניתי את אבלי ציון כשומרים כל

הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה תִּמְיֵד לֹא יִחַשׁוּ:

היום והלילה להתאבל לפני תמיד, לא ישתקו,

הַמְּזַכְּרִים אֶת יְהוָה אֵל דְּמֵי לֶבָם:

ומבקש אני מכם המזכירים לה' שבינה ירושלים שלא תשתקו מלבקש:

וְאַל תִּתְּנוּ דְּמֵי לוֹ עַד יִכּוֹנֵן וְעַד

ואל תתנו לה' לשתוק מלבנותה עד שיכונן ועד

106. הפקדתי שמרים - "התלמידים שהם בבחינת שומרים הנ"ל שעוסקים בתורה

ותפלה כנ"ל גם הם עדן לא זכו למצאו פראוי, כי צריכין לזה חפוש אחר חפוש, אפלו

ועל כן הם בבחינת שמרים לבקר שמרים לבקר שהם רק עומדים על משמרתם בתקף

והתחזקות גדול ועצום מאד, ושומרים וממתנים לישועת ה' עד שימצאו אותו פראוי.

כי המתין נקרא "שומר", כמו שפתיב, "ואביו שמר את הדבר". כי צריכין לזהר בשעת

ההמתנה לבלי להסיח דעתו מן התקנה כמו השומר שצריך לזהר שלא להסיח דעתו מן

השמירה, כמו כן המתין ומצפה לישועת ה' נקרא שומר, כי צריך להמתין ולא יסיח דעתו

מן התקנה כל ימי חייו עד ישקוף יגרא ה' משמים." (ליקוטי הלכות שלוחין ה', ט"ז).

וְשֵׁים אֶת יְרוּשָׁלַיִם
שְׁשִׁים אֶת יְרוּשָׁלַיִם

תִּהְיֶה בְּאֶרֶץ: נְשֶׁבַע
על כְּנֶה וּבִסְסָה שְׁתִּהְיֶה פֶּאֶר לְכָל הָאָרֶץ: נְשֶׁבַע

יְהוּה בְּיָמֵינוּ וּבְזָרוּעַ
ה' בְּכַח יָמֵינוּ וּבְזָרוּעַ

אם אֶתְּן אֶת
דְּגַנְךָ עוֹד מֵאֲכָל
לְאִיבֶיךָ, וְאִם
יִשְׁתּוּ בְנֵי נֹכַר
תִּירוּשָׁךְ - הַשִּׁי"ת
מבטיח שהסטרא
אחרא לא יהיה
להם יניקה מהתורה
(אוכל) והתפילה
(שתיה) שלנו¹⁰⁷.

עִזּוּ אִם אֶתְּן אֶת דְּגַנְךָ
חֲזָקוּ שְׁלֵא אֶתְּן אֶת דְּגַנְךָ

עוֹד מֵאֲכָל לְאִיבֶיךָ
עוֹד מֵאֲכָל לְאִיבֶיךָ שְׁגֻלּוֹךְ,

וְאִם יִשְׁתּוּ בְנֵי נֹכַר
וְלֹא יִשְׁתּוּ עַמִּים זָרִים

תִּירוּשָׁךְ אֲשֶׁר יִגְעֶת
אֶת יִגְעֶת שֶׁהַתִּגְעֶת

בוֹ: כִּי מֵאֲסָפֶיךָ יֵאָכְלוּ
עָלְיוֹ: אֶלֶּא מִכְּנִיסֵי הַדָּגָן לְבֵית הֵם שְׂאִיכְלוּהוּ,

107. ליקוטי הלכות העושה שליח לגבות חובו הלכה ג', ל"א תורה שְׁהוּא בְּחִינַת אֲכִילָה. וְשִׁתִּית הֵינּוּ הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה.

וְהִלְלוּ אֶת יְהוָה וּמִקְבְּצֵי וְשִׁתְּחוּ
 ויהללו את ה' על השפעת הטובה, ומקבצי הזין הם ושתוהו

בְּחֲצֹת קִדְשֵׁי:

בְּחֲצֹת בְּתִיָּהם שְׁבִירוֹשְׁלַיִם עִיר הַקִּדְשׁ:

הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וּשְׁמָע פִּקְח עֵינֶיךָ
 הטה ה' אָזְנְךָ ושמע תפילתי, פתח עיניך

וְרָאָה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר יְרוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר שָׁמַד נִקְרָא עָלֶיהָ
 וראה שוממותינו; והעיר ירושלים אשר שמד נקרא עליה

שְׁמֹךְ עָלֶיךָ כִּי לֹא עַל צְדָקֹתֵינוּ
 ועתה נתחלל שמך, כי לא על צדקותינו וזכויותנו

אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי
 אַנְחָנוּ מִבְּקָשִׁים תַּחֲנוּנֵינוּ מִלְּפָנֶיךָ, אֲלֵא רַק

עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים: אֲדָנִי שְׁמָעָה
 על בשחון רחמיך הרבים: ה' שמע אל תפילתי,

אֲדָנִי סִלַּח לְחַטָּאתֵינוּ, ה' תִּקְשֵׁב אֲזַנְךָ לְצַעֲקֹתֵינוּ, וְעֲשֵׂה
 ה' סלח לחטאתינו, ה' תקשיב אזנך לצעקותינו, ועשה

אֵל תֵּאָחֵד לְמַעַנְךָ
 אֵת בְּקִשׁוֹתֵינוּ, עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ

אֱלֹהֵי כִי שְׂמֵךְ נִקְרָא
 אֱלֹהֵי כִי שְׂמֵךְ נִקְרָא

עַל עִירְךָ וְעַל עַמְּךָ:
 עַל עִירְךָ - עִיר אֱלֹהִים - וְעַל עַמְּךָ - אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

אֲתָה תִקּוּם תִּרְחַם
 צִיּוֹן - רִיבוֹנוּ שֶׁל
 עוֹלָם! רַחֵם נָא עַל
 קְדוּשַׁת הַבְּרִית שְׁלִי,
 כִּי עַתָּה לְחַנּוּנָה כִּי
 בָּא מוֹעֵד - כִּי כִבֵּר
 הִגִּיעַ הַזְּמַן לְגֵאוּל
 אֲוֹתֵי¹⁰⁸.

אֲתָה תִקּוּם תִּרְחַם
 אֲתָה בָּא נָא לְהַקִּים בְּרַחֲמֶיךָ

צִיּוֹן כִּי עַתָּה לְחַנּוּנָה
 אֵת צִיּוֹן, כִּי הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתַּחֲוֶן אוֹתָהּ,

כִּי בָּא מוֹעֵד: כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֵת
 וְאָכְבוּ כִּבְרַת הִגִּיעַ זְמַן הַגְּאוּלָּה: כִּי עֲבָדֶיךָ יִשְׂרָאֵל רוֹצִים אֵת

אֲבֹנֵיהָ וְאֵת עַפְרָה יְחֻנְנוּ: בּוֹנֵה
 אֲבֹנֵי צִיּוֹן, וְעַפְרָה נִשְׂאָה מִן בְּעִינֵיהֶם: כִּי הִי הוּא הַבּוֹנֵה

יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִבְנֵם:
 לְעֵתִיד אֵת יְרוּשָׁלַיִם, וְאֵת יִשְׂרָאֵל הַנִּדְחִים בְּגָלוּת יִקְבֹּץ אוֹתָם.

108. ציון גימטריא יוסף, והוא מרמז על קדושת הברית.

תיקון לאה

תיקון לאה אומרים גם בימים שאין אומרים תחנון אפילו בשבת ויו"ט ור"ח רק שאין אומרים וידוי ולא למנצח יענך ולא למנצח מזמור לדוד בבוא וגו':

כשתאמר "שאו שערים" תכוון שעתה הקב"ה בא אל הצדיקים שבגן עדן (שער הכוונות דרושי תיקון חצות דרוש א') כדי ללמד זכות על עם ישראל ולהשתעשע עם הנקודות טובות שלהם (ליקוטי הלכות עירובי תחומין ו', י"ב)

לְדָוִד מְזִמֹּר לַיהוָה

זָמַר וְשָׁבַח שְׁחַבֵּר דָּוִד הַמֶּלֶךְ: ה' עֶקֶר הַתְּגִלּוֹת מַלְכוּתוֹ

הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ, תֵּבֵל

וּכְבוֹדוֹ הִיא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְבִיהֶמ"ק, אָבֵל הִיא

וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל

גַּם בְּשָׂאֵר אֶרְצוֹת וּבְיוֹשְׁבֵי בָהֶם: כִּי ה' הוּא שְׁבִי

לַיהוָה הָאָרֶץ
וּמְלוֹאָהָ - כְּשֵׁאֲנִי
זוּכָה לְקַשֵּׁר אֶת כָּל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלַי לֵה'
יִתְבָּרֵךְ, גַּם כְּשֶׁהוֹלֵךְ
לִי 'שְׁלֵא כְּסֹדֵר',
אֲזִי אֲנִי זוּכָה שְׁכַל
הַדְּבָרִים מְקַבְּלִים
אֲצִלִּי שְׁלֵמוֹת
וּמִתְמַלְאִים בַּחַיּוֹת,
וְהַכֵּל חוֹזֵר לַהַיּוֹת
'כְּסֹדֵר'¹.

1. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, פ"ב: "חנה... שלא כסדר. וְחָנָה הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת... וְזֶה שְׂאֵנִי רוֹאִים, שְׁלֵפְעֵמִים הוֹלֵךְ לְהֶאָדָם שְׁלֵא כְּסֹדֵר, כִּי שְׁלֵמוֹת שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים אֵינֻ אֶלָּא כְּשֶׁהֵם מְיוֹחָדִים וּמְקוֹשְׁרִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַשְּׁלֵמוֹת וְהַמְלוּי הִיא הַחַיּוֹת. כִּי אֵיבֵר שְׁנִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ הַחַיּוֹת, אֲזִי נִקְרָא חֶסֶד. נִמְצָא זֹאת הַבְּחִינָה מַלְכוּת - חָנָה כְּשֶׁהִיא מְקַשֶּׁרֶת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי יֵשׁ לָהּ שְׁלֵמוֹת. וְזֶהוּ (תְּהִלִּים כ"ד): "לֵה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ" - כְּשֶׁהָאָרֶץ, הֵינּוּ בְּחִינַת חָנָה מַלְכוּת מְקַשֶּׁרֶת לֵה', אֲזִי הוּא בְּמֵלֵאוּ וּבְשְׁלֵמוֹת... וְאֲזִי נִחְזֵר חָנָה וְנַעֲשֶׂה כְּסֹדֵר".

ימים יסדה, ועל נהרות

ז' ימים יסד את ארץ ישראל, ובין ד' נהרות

יבוננה: מי יעלה בהר

כונן אותה: אבל מי הוא שיזכה להכלל בכבודו ותפוד

מי יעלה בהר יְהוָה - זכני לעלות בהר ה', לזכות להיות קדוש וטהור ומי יקום במקום קדשו ואח"כ להחזיק מעמד - 'לקום' במקום קדשו ולא ליפול משם.

יהוה, ומי יקום במקום

ששורה בביהמ"ק, ומי הוא האדם שיזכה עתה לעמוד

קדשו: נקי כפים ובר

שם: הלא לזה זוכה רק הצדיק האמיתי שנקי מהתאוות

נקי כפים ובר לבב... לשוא - זכני להיות נקי מכל התאוות ומכל הדמים העכורים, ועי"ז אזכה להנצל מכל מיני שוא ושקר, ואזכה לאמת הברורה והשלמה.²

לבב אשר לא נשא

ישומר הברית, ולא רודף אחר הכבוד

לשוא נפשי, ולא נשבע

ולקח אותו לעצמו, וקיים שבועתו

למרמה: ישא ברכה

לקיים כל התורה: יקח תוספת טובה

2. "כי האמת הברור, בחינת אמת לאמתו אין זוכה כי אם מי שהוא בחינת נקי כפים באמת, שהוא נקי מכל התאוות, בפרט מתאוה הפלליית לגמרי שאין לו שום עכירת הדמים, ורק הוא זוכה לאמת לאמתו... "נקי כפים ובר לבב" דיקא, כי דיקא כשהוא נקי כפים, הוא דיקא זוכה לבחינת בר לבב אשר לא נשא לשוא וכו', שהוא נצל משוא ושקר וזוכה לאמת לאמתו, ורק הוא זוכה לעלות בהר ה' ולקום במקום קדשו" (ליקוטי הלכות ריבית ה', ל"ד).

מֵאֵת יְהוָה, וְצַדִּיקָה

וישועה

מה',

מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה

וזוֹכִים לָזֶה

מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעָתוֹ:

הַזֹּר הַזֹּרְשׁוֹ, מִבְּקִשׁוֹ

הַבָּאִים אֵלָיו הַמְחַפְּשִׁים אַחֲרַי ה' וְהָאֶרֶת

מִבְּקִשֵׁי פָּנֶיךָ
יַעֲקֹב סֵלָה – זְכַנִּי
לְבַקֵּשׁ אֶת הָאֲמִת
שֶׁלךָ לְעוֹלָם.³

פָּנֶיךָ יַעֲקֹב סֵלָה:

פָּנָיו לְעוֹלָם, שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל:

שִׂאוּ שְׁעָרֵיכֶם רְאִישֵׁיכֶם

תִּזְקְפוּ שְׁעָרֵי הַדַּעַת אֶת רִאשֵׁיכֶם

שָׂאוּ שְׁעָרֵיכֶם
רְאִישֵׁיכֶם וְהִנְשִׂאוּ
פְתָחֵי עוֹלָם –
אֲנִי קוֹרֵא לְשַׁעְרֵי
הַקְּדוּשָׁה שִׁיפְתַּחוּ,
שֶׁאוּכַל לְהַכְנִס בָּהֶם
וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד
– וְאִזְכֹּר לְהַגְדִּיל
כְּבוֹד ה'.

וְהִנְשִׂאוּ פְתָחֵי עוֹלָם,

וְתִתְרוֹמְמוּ בְּיוֹתֵר פְּתָחֵי דַעַת הָאֲנָשִׁים, וְתִכְנַס הַשְּׂגָת

וְהַמְקַטְרְגִים מִקְטְרְגִים
עֲלֵי: מִי זֶה מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד – הֲרִי אֵין
אֶתָּה רֵאשִׁי לְקְרוֹא
לְה' מֶלֶךְ הַכְּבוֹד,
כִּיּוֹן שֶׁלֹּא כְּבֹדָת
אוֹתוֹ כְּרֵאוֹי, וְאֲנִי

וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד: מִי

וַיְדִיעַת אֱלֹקוֹתָו וְכְבוֹדוֹ וְתִבְרָדוֹ: וְהִסְטִי"א שׁוֹאֵלֶת אֵיךְ

זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה

תִּגְלַח כְּבוֹדוֹ יְת' אַחֲרַי שֶׁהִסְתַּרְנוּהוּ מִכָּל הָעוֹלָם וְאֲנִי

3. "פָּנָיו, זֶה בְּחִינַת הָאֲמִת, שֶׁהוּא בְּחִינַת פָּנִים, בְּחִינַת (תְּהִלִּים כ"ד): "מִבְּקִשֵׁי פָּנֶיךָ יַעֲקֹב סֵלָה", בְּחִינַת (מִיכָה ז): "תִּתֵּן אֲמִת לְיַעֲקֹב" (לִיקוּטֵי מוהר"ן ח"א ס"ו, ג').

עונה: יהוה עזוז וגבור, יהוה גבור מלחמה – ה' הוא עזוז וגבור לנצח את כל הקטרוגים, ע"י הצדיקים שמוצאים בי נקודות טובות ומעוררים את הריח הטוב שבי.

ושוב אני קורא אל פתחי הקדושה: שאו שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וישאו פְתָחֵי עוֹלָם – ואף שכבר נפילתי כמה פעמים, ונרדמתי, אני רוצה להתחיל שוב, ויבא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד להגדיל מעתה את כבוד ה'.

והמקטרגים מתגברים לקטרג עוד יותר, ושואלים: מי הוא זה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד הרי אינך ראוי לכבוד את ה', מאחר שכבר התרחקת ממנו ע"י

מעשיך הרעים, ואני מתעקש להשיב: יהוה צבאות הוא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סְלָה – ה' יתברך לעולם יהיה מלך הכבוד, ותמיד אוכל לכבדו ולהגדיל שמו, כי יש צדיקים גדולים כאלו שתמיד מוצאים בי נקודות טובות, ומלמדים עלי זכות⁴.

עֲזוּז וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר

מְשִׁיבֵי: ע"י התפילה בבחינת דין של הצדיק יתגבר הש"י

מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים

לְהוֹצִיא נַפְשׁוֹתֵינוּ מֵהַסְּטִ"א וְיִתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ ית': וְעַל כֵּן שְׁעָרֵי

רְאשֵׁיכֶם וְשִׂאוּ פְתָחֵי

דַּעַת הָאֲנָשִׁים תִּפְתָּחוּ וְתִתְרוֹמְמוּ, כִּי עֲזָרְנוּ הַשְּׁמַיִת

עוֹלָם, וַיָּבֵא מֶלֶךְ:

לְהוֹצִיא נַפְשׁוֹתֵינוּ מֵהַסְּטִ"א, וְעַיִן יִתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ ית'

הַכְּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ:

מֵאֵד לְעֵין כָּל: וְאֵעַפ"י שֶׁהַסְּטִ"א מִתְגַּבֶּרֶת בְּסִפְיוֹת

הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת,

אֵיפֹה כְּבוֹדוֹ ית', אֲבָל ה' בְּנִדְאֵי וְגִמּוֹר אֶת שְׁלוֹ

הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סְלָה:

וְיִתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ לְעֵין כָּל לְנֶחֱח:

4. "וְכָל זֶה מְדַבֵּר מֵהַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׁנָה, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים פְּסוּקִים אֵלּוּ בְּתִקּוּן חֲצוֹת, דְּהֵינּוּ שְׂמִיבְקָשִׁים שִׁיחֵיו נִפְתָּחוּ הַפְּתָחִים וְהַשְּׁעָרִים שֶׁל הַבַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁעָרֵי קִדְשָׁה שִׁיכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְכַסּוֹת בָּהֶם לְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת וַיָּבֵא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.

לְמִנְצַח מִשְׁכּוֹל לְבָנֵי לְמִנְצַח - אני
 שְׁבוּדָאֵי מִנְצַח אֵת
 הַיֵּצֵר הָרַע ע"י
 תַּפְלָתִי, הוֹלֵךְ לוֹמֵר
 מִזְמוֹר זֶה⁵.

וְזֶהוּ בְּחִינַת מִי זָה מְלַךְ הַכְּבוֹד וְכוּ'. וְהַמְקָרָא הֵזָה תְּמוּנָה מְאֹד, מִה זָה שְׂאֵלֶת מִי זָה מְלַךְ הַכְּבוֹד וְכוּ'. עַד שֶׁהֶצְרַךְ לְהִשִּׁיב ה' עֲזָז וְגִבּוֹר וְכוּ', וְכִי אֵין אֲנִי יוֹדְעִין שְׁמֵלְךָ הַכְּבוֹד הוּא ה' יִתְבַּרַךְ? אַךְ הַעֲנִין הוּא עַל פִּי הַנ"ל, כִּי עֵקֶר הַתְּגַלּוּת כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ הוּא עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל וְכִפִּי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כֵּן נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ. וְכִשְׂאִין יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִים אוֹתוֹ חֶסֶת וְשְׁלוֹם, נִתְעַלַּם כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ מִהָעוֹלָם. וְעַל כֵּן תַּכְּף שְׁמִתְחִיל לְצַעֲקַת וְלִהְתַּפְּלֵל שְׂאוֹ שְׁעָרִים רְאֵשִׁיכֶם וְכוּ' וְיָבֵא מְלַךְ הַכְּבוֹד וְכוּ', דְּהֵינּוּ שְׂיִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ עַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֲזִי תַכְּף נִתְעוֹרֵר שְׂאֵלֶת הַמְקַטְרְגִים וְאוֹמְרִים: "מִי זָה מְלַךְ הַכְּבוֹד?!", הֵינּוּ, שְׁחַס וְשְׁלוֹם, אֵין רְאוּי לְקִירוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּשֵׁם מְלַךְ הַכְּבוֹד, מֵאַחַר שֶׁיִּשְׂרָאֵל אֵין מַעֲשֵׂיהֶם עוֹלִים יְפָה וְאֵין מְגֻדְלִים כְּבוֹדוֹ כְּרָאוּי וְכַ"ל. וְאַזִּי מְשִׁיבִים לָהֶם מִיָּד: "ה' עֲזָז וְגִבּוֹר ה' גְּבוֹר מְלַחְמָה". הֵינּוּ, שֶׁה' יִתְבַּרַךְ עֲזָז וְגִבּוֹר וְכוּ' וְיִגְמֹר אֶת שְׁלוֹ בְּנֵדָאֵי, וְכָל עֲזָז וְגִבּוֹרְתוֹ וּמְלַחְמָתוֹ הוּא לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל הַקְּטְרוּגִים שֶׁעַל יִשְׂרָאֵל. וְהוּא גְבוֹר מְלַחְמָה לְנִצְחָם תְּמִיד עַל יְדֵי גְדֻלַּת הַכַּחַשׁ גְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים שְׂיִגְעוּ וְטָרְחוּ בְּעִבּוּדָתָם כֹּל כֶּף בְּמִסִּירַת נֶפֶשׁ כְּזֶה עַד שְׂיִכּוֹלִים לְמִצָּא הַנְּקוּדוֹת טוֹבוֹת בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֲפִלוּ כְּשֵׁהֶם בְּדִיּוּטָא הַתַּחְתּוֹנָה מְאֹד חֶסֶת וְשְׁלוֹם, וְעַל כֵּן שְׂיָךְ לְקִירוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ תְּמִיד בְּשֵׁם מְלַךְ הַכְּבוֹד, כִּי הוּא עֲזָז וְגִבּוֹר וְכוּ' לְנִצְחָה הַקְּטְרוּגִים וְלְגַלּוֹת הַטּוֹב שֶׁבִישְׂרָאֵל שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ וְכַ"ל. וְזֶהוּ גַם כֵּן בְּחִינַת קוֹל הַשְּׁנִי שְׂאוֹ שְׁעָרִים שְׂמִדְבַר גַּם כֵּן מֵזָה, כִּי צְרִיכִין לְעוֹרֵר הַטּוֹב שֶׁבִישְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ, צְרִיכִים לְעוֹרְרוֹ פַּעַם אַחַר פַּעַם כְּדֵי לְעוֹרְרָם בְּכָל פַּעַם מִהִשְׁנָה שְׂמִתְגַּבְּרַת מְאֹד עַל כָּל אֶחָד כְּדִידַע. וְעֵקֶר הַהִתְעוֹרְרוֹת מִהִשְׁנָה בְּגִשְׂמִיּוֹת שְׁלֵא יִישַׁן הַרְבֵּה יוֹתֵר מְדָאֵי וּבְרוּחֵינִיּוֹת שְׁלֵא יִפֵּל בְּדַעְתּוֹ וְלֹא יִתְאַשׁ עֲצָמוֹ לְעוֹלָם - הָעֵיקָר הוּא עַל יְדֵי הַנְּקוּדוֹת טוֹבוֹת שְׂמוּצָאִין בְּכָל פַּעַם כַּ"ל. וְזֶהוּ שְׂמִסְיָם: "ה' צְבָאוֹת הוּא מְלַךְ הַכְּבוֹד סְלָה". דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא יִתְבַּרַךְ, הוּא מְלַךְ הַכְּבוֹד יִצַּח סְלָה וְעַד, כִּי לְעוֹלָם יָדוּ עַל הָעֲלִיּוֹנָה וְיִגְמֹר אֶת שְׁלוֹ תְּמִיד, כִּי כְּבָר הֵיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים כְּאֵלוּ שְׂיִכּוֹלוּ לְמִצּוֹא הַטּוֹב שֶׁבְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וּלְלַמֵּד זְכוֹת עֲלֵיהֶם תְּמִיד, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְגַּלָּה כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ, וְעַל כֵּן 'ה' צְבָאוֹת הוּא מְלַךְ הַכְּבוֹד סְלָה וְכַ"ל" (לִיקוּטֵי הַלְכוֹת, עִירוּבֵי תַחֲמוּיִן ו', י"ב).

5. "דָּוִד אָמַר לְמִנְצַח זֶה עַל עֲצָמוֹ כְּמִנְשָׂא וּמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ וְאוֹמֵר 'לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד',

קֹרַח: בְּאֵיל תֵּעָרַג עַל

לְגֵאוּלָה, שְׁחִבְרוּהוּ בְּנֵי קֹרַח: כְּמוֹ אֵיל שְׁמָרִים

בְּזֶן נַפְשֵׁי תֵעָרַג
אֵלֶיךָ - כָּךְ,

במרירות וכאב,
נפשי תצעק אליך,
כשאני יורד בגלות
של שבעים תאוות
ומידות רעות⁶.

אֶפְיָקִי מַיִם, בֵּן נַפְשֵׁי

קוּלוֹ לִיד מְקוֹם הַמַּיִם שֶׁהִ' יִתֵּן מַיִם, כִּדְ נַפְשִׁי יְכוּלָה

תֵּעָרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:

רַק לְהָרִים קוּל בְּלִי דְבוּר אֵלֶיךָ ה':

צְמֵאָה נַפְשֵׁי
לְאֱלֹהִים - עַל אִף

שאני לומד ומתפלל
ועובד את ה' יתברך,
אין לי חיות וסיפוק
בזה, ואני נשאר
צמא⁷.

צְמֵאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים

נַפְשִׁי תָמִיד בְּצִמְאוֹן בְּלֵא רְגִיזָה, לְהִ' הַתְּקִיף

לְאֵל חִי מְתִי אָבוּא

חַחִי וְחַסְקִים, אָבֵל מְתִי אֲזַכָּה שְׁיִהְיָה בְּלֵא צִמְאוֹן

הִינֵנו לְדוֹד שְׁמַנְצָח כֹּל הַמְּלַחְמוֹת עַל יְדֵי דְבוּרוֹ אוֹמְרֵי עֲתָה זֶה הַמְּזֻמּוֹר, וְכֵן צָרִיךְ כָּל אָדָם
אֶפְלוּ בְּמִדְרָגְתוֹ הַשְּׂפֵלָה לִידַע וּלְהֶאֱמִין שֶׁבּוֹדָאֵי הוּא מְנַצֵּחַ הַרְבֵּה עַל יְדֵי כָּל דְבוּר וְדְבוּר שֶׁל
שִׂיחָה וְהַתְּבוּדוֹת וְכוּ' שֶׁאוֹמְרֵי, כִּי זֶהוּ נֶצְחוֹן נֶצְחֵי שֶׁנִּשְׁאָר לְעוֹלָמִי עַד וּלְנֶצַח נֶצְחִים, וְאִם
יְהִי חֶזֶק בְּזֶה שֶׁעַד שֶׁתֵּצֵא נַפְשׁוֹ מִפֶּשׁוּ יַעֲסֵק בְּזֶה יְהִי אִיךְ שְׁיִהְיָה וַיַּעֲבֵר עָלָיו מָה בּוֹדָאֵי
נֶצַח הַמְּלַחְמָה בְּחֶסֶדוֹ הַגְּדוֹל" (עלים לתרופה ד' ראה תקצ"ב).

6. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א ל"ו, א' ובסוף התורה הביא זה הפסוק לעניין זה.

7. "כִּי יֵשׁ בְּחִינַת: "צְמֵאָה נַפְשִׁי", דְּהִינּוּ כְּמוֹ מִי שֶׁהוּא צָמֵא מְאֹד, שֶׁשׂוֹתָה אֶפְלוּ מַיִם
הַרְעִים. כְּמוֹ כֵּן גַּם בְּעִבּוּדֵי הַבוֹרָא יִתְּבַרְךָ, יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם תָּמִיד בְּבְחִינַת צִמְאוֹן, וְלוֹמְדִים
וְעוֹבְדִים עֲבוֹדָתוֹ תָּמִיד. וְהֵם תָּמִיד בְּבְחִינַת צִמְאוֹן, כִּי נַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקת תָּמִיד לְעִבּוּדֵי הַשֵּׁם
יִתְּבַרְךָ, אֵךְ שֶׁהוּא בְּלֵא זְמַן וְשִׁכְל. כִּי 'לְפַעְמַיִם בְּטוּלָה שֶׁל תּוֹרָה הִיא קִיּוּמָה' (מְנַחוֹת צ"ט),
כְּמָה שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים קי"ט): "עֵת לַעֲשׂוֹת לַה' הַפְּרוּ תוֹרַתְךָ..." וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק: "צְמֵאָה
נַפְשִׁי לְאֱלֹקִים לְאֵל חִי", זֶה בְּחִינַת צִמְאוֹן כְּפֹל. (ליקוטי מוהר"ן ח"א, ע"ו).

וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים:

אַלֵּא אַרְאֶה מִמֶּשׁ פְּנֵי ה', וְאִזְו יִהְיֶה בְּגִבּוּל וּבְמִדָּה:

מְתֵי אָבוֹא וְאַרְאֶה
פְּנֵי אֱלֹהִים – מְתֵי
אֹכְבָה שִׁיחִיה לִי חִיּוֹת
וּסִיפּוֹק [שׁוּזָה בַחֲיִנַּת
רֵאִיָּה] בַּעֲבוּדַת ה',
וְלֹא אֵחִיָּה עוֹד בַּמַּצֵּב
שֶׁל צִימָאוֹן⁸.

חֵיִתָּה לִי דְמַעְתֵּי לֶחֶם

חֵיִו לִי דְמַעוֹתַי בְּתַמִּידוֹת כְּמוֹ לֶחֶם

זוּמִם וְלִילָה, בְּאִמּוֹר אֱלֹי

גַּם בַּיּוֹם וְגַם בַּלַּיְלָה, כִּי אֲזִיבִי אֲזִמְרִים לִי

כָּל הַיּוֹם אֵיָּה אֱלֹהֶיךָ:

כָּל הַיּוֹם אֵיפָה אֶלּוֹקֶיךָ שְׂיוֹצִיָּאָד מִהַגְּלוּת:

אֵלֶּה אֲזַכָּרָה וְאֶשְׁכַּח עָלַי נַפְשִׁי

אֵת זֶה זֹכֶרֶת וּמִשְׁתַּכַּחַת עָלַי נַפְשִׁי,

כִּי אֶעֱבֹד בַּסֶּף אֲדִידִם עַד בַּיִת

בְּזַכְרֵי הַלִּיכָתִי בְּרַגְלִים בֵּין גְּדוּדֵי אֲדָם, וְהִלַּכְתִּי בְּנַחַת עַד בַּיִת

אֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן

הַמְקַדֵּשׁ, לְקוֹל הַבְּקִשָּׁה וְהַשְּׁבַח שֶׁל הַהַמּוֹן

חֲזַנְגָּ: מַה תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וְתַהֲמוּ

הַמְּרַקֵּד: מַה אֶת שׁוֹחָה וּמִתְכַּוֶּפֶת נַפְשִׁי וְהוֹמָה

⁸. "מְתֵי אָבוֹא" וְלֹא יֵחֵא בְּבַחֲיִנַּת צִמָּאוֹן. "וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים", וְאַרְאֶה דִּיקָא, דְּהֵינּוּ שְׂאֵזְכָּה
שְׁתַּהֲיָה הָעֲבוּדָה בְּבַחֲיִנַּת רֵאִיָּה... וְאֵינּוּ בְּבַחֲיִנַּת צִמָּאוֹן כַּ"ל" (לִיקוּטֵי מוֹהַר"ן, ש"ם).

עָלַי, הוֹחִילִי לֵאלֹהִים, כִּי עוֹד אֹדְנֵנוּ

עלי, תמתיני ותקוי להי כי עוד אודה לו

יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהֵי, עָלַי נַפְשִׁי

על ישועותיו הבאות מלפניו: אלוקי נפשי

תִּשְׁתַּחֲוֶה עַל כֵּן אֶזְכְּרֶךָּ מֵאֶרֶץ

מתאוננת מתי נזכה לגאולה השלמה, מאחר שאזכרך מארצות עוג וסיחון שכבשם

יִרְדֶּה וְחֶרְמוֹנִים, מִיַּהַר מִצְעָר:

והכניעם משה בכחו הגדול, בזכות קבלת התורה שהיתה בהר סיני הנמוך:

תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא

תהום אל תהום קורא - צרות הנפש רודפות ומפילות

לְקוֹל צְנוּרִיהָ, כָּל

להשפף עלי כמים בצנורות וכל מיני

מִשְׁבָּרֶיהָ וְגִלְיָהָ עָלַי

צרות ותלאות עוברים עלינו בלי שעור ולא נגמר

עֲבְרוּ: יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה

התקוין עדין: אצמין כי בעת הגאולה יפקד ה'

חֶסֶדְךָ וּבְלִילָהּ שִׁירָהּ

חסדו לנו, ועייז גם עתה בגלות אשר ואודה לו

עַמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי:

ואתפלל על הגאולה, ותפילתי היא חיותי:

אוֹמְרָה לְאֵל סְלֵעֵי לְמָהּ

ובכח האמונה אצעק לאל חזקי למה

שְׂבַחְתָּנִי?! לְמָה קִדְדָּ

שבחת אותי, למה חשוד ומושחר

אֱלֹהֶיךָ בְּלַחֲץ אוֹיֵב?!:

אלהך מדחק האויב:

בְּרִצָּח בְּעֲצֻמוֹתַי

ברצח ממש קד עצור בעצמותי

חֲרַפְוֵנִי צוֹרְדֵי, בְּאִמְרָם

חרפת צורדי, שאומרים

אֱלֹהֵי כָּל הַיּוֹם אֵינָהּ

לי כל היום איפה

אוֹמְרָה לְאֵל סְלֵעֵי

שבחתני?! - ריבוננו של עולם! אתה הרי החזק שלי, ואם כן למה שבחת אותי?!

לְמָה קִדְדָּ אֱלֹהֶיךָ בְּלַחֲץ אוֹיֵב - למה אהיה בעצבות ומרה שחורה, מרוב הלחץ והעינויים של היצר הרע.

אֱלֹהֶיךָ: מַה תִּשְׁתַּחֲוֶה וְתִשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וּמַה

אֱלֹהֶיךָ שְׂיֻצִיאָךָ מֵהַגְּלוּת: מַה אֶת מִתְכַּוְּפֶת וְשׁוֹחָה נַפְשִׁי וּמַה אֶת

תַּהְמִי עָלַי הַזְּחִילִי לְאֱלֹהִים בִּי

הַזְּמַה עָלַי, כִּי עֲדִין יֵשׁ לִי תַקְוָה לְחַלוּת לֵה', כִּי הוּא בְּרַחֲמָיו שְׁלַח לָנוּ צְדִיקִים בְּעָלֵי

עוֹד אֹדְדֵנוּ, וְשׁוֹעֵת פְּנֵי וְאֱלֹהֵי:

כֹּחַ שְׂיִגְמְרוּ הַתְּקוּן, וְנוֹדָה לוֹ עַל יְשׁוּעוֹתָיו שֶׁהוּא אֹר פְּנֵי וְאֱלֹקֵי:

שְׂפִטְנֵי אֱלֹהִים

וְרִיבָה רִיבֵי - רְבוּנוּ

שֶׁל עוֹלָם! בְּבַקְשָׁה

מִמֶּךָ, תִּרְיַב אֶת רִיבֵי,

וְתִנְצַח אֶת מִלְחַמְתִּי

עִם הַיֵּצֵר הָרַע

וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא.

מְגוּזֵי לֹא חָסִיד -

תְּצִילֵנִי מִפְּגַם הַחֹסֵד,

מִקְלִיפַת יִשְׁמַעְאֵל

שְׂפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה

תְּשִׁפֹּט מִשְׂפָּטֵי ה' לְנִקּוּם

רִיבֵי מְגוּזֵי לֹא חָסִיד,

נִקְמָתִי מִהַעֲמִים שֶׁהֵם לֹא זְכָאִים,

מֵאִישׁ מִדְּמָה וְעוֹלָה

וְאִף מִהַנּוֹכְלִים וְהַשְׁקֵרְנִים

מֵאִישׁ מִדְּמָה

וְעוֹלָה תְּפַלְטֵנִי -

וְתִצְלֵנִי מִפְּגַם הַדִּין,

מֵאִישׁ מִרְמָה וְעוֹלָה

שֶׁהוּא קְלִיפַת עֲשׂוֹ

הָרָשָׁע.

תְּפַלְטֵנִי: כִּי אֶתָּה אֱלֹהֵי

תְּצִיל אֹתִי מִמָּה: כִּי אֶתָּה הָיִיתָ בְּעֵבֶר אֱלֹקֵי

מֵעוֹזֵי לְמָה זְנַחְתָּנִי

חֲזָקִי, וְלָמָּה עָזַבְתָּ אוֹתִי בְּגְלוּתִי,

לְמָה קָדַד אֶת־הַלֵּךְ:

לְמָה חָשׂוּד וּמוֹשָׁחַר אֵלֶיךָ

בְּלַחֲץ אֹיִבִי: שְׁלַח

בְּדוֹחֵק אֹיִבִי: אֲנִי תִשְׁלַח

אֹזְרָהּ וְאַמְתָּךְ הַמָּה

וְתֹאִיר לִי אֶת הָאֲמֶת שֶׁהוּא יִהְיֶה

שְׁלַח וְאַמְתָּךְ - שְׁלַח וְתֹאִיר לִי אֶת אֹרֶךְ הָאֲמֶת שֶׁלְךָ, וְתִצְלִנִי מִהָאֲמֶת הַשְּׁקֵרִית?

יִנְחֹנֵנִי, יְבִיאֹנֵנִי אֶל הַדַּר

מוֹרָה דְרָכֵי לַעֲבוֹר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַבְּלוּלִים

קְדֹשֶׁךָ וְאֶל מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ:

וְהַסְפִּיקוֹתַי, וְלִבּוֹא לַעֲבוֹדָתְךָ וְלִמְקַדְשֶׁךָ:

וְאַבּוֹאָה אֶל מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל אֵל

וְאֶשׁוּב אֶל מִזְבַּח ה' לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת כְּבַתְּחִילָה, אֶל הַקַּב"ה

שְׂמִיחַת גִּילִי וְאוֹדֶךָ בְּכִנּוֹר אֱלֹהִים

שֶׁהוּא מְשַׂמַּח אוֹתִי בְּגִילָה וְרִנָּה, וְאוֹדָה לְךָ בְּכִנּוֹר עַל שֶׁהֲצַלַּת אוֹתִי, הַאֵלּוּקִים

אֱלֹהֵי: מַה תִּשְׁתַּוְּחָחִי נַפְשִׁי וּמַה

שְׁלִי תִמְיֵד לֹא זִנְחָת אוֹתִי: מַה אֶת שׂוֹחָה וּמִתְכַּוֶּפֶת נַפְשִׁי וּמַה

תַּהֲמִי עָלַי, הִזְחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי

אַתָּה הוֹמָה עָלַי, כִּי עָדוֹן יֵשׁ לִי תִקְוָה לְחַלּוֹת לְחַי, כִּי הוּא בְּרַחֲמָיו שׁוֹלַח

עוֹד אֹדְנִי, יְשׁוּעוֹת פָּנַי וְאֱלֹהֵי:

לְנוּ צְדִיקִים בְּעָלֵי כַח שְׂגִמְרוּ הַתְּקוּן, וְנִדְּחָה לוֹ עַל יְשׁוּעוֹתַי שֶׁהוּא אֹר פָּנַי וְאַלּוֹקֵי:

בימים שאין אומרים בהם תחנון אין אומרים מזמור "יענד":

לְמַנְצִיחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעֲנֶה יְהוָה

נְתוּן לְבַנֵּי לְוֵי הַמְּנַצְחִין בְּמִקְדָּשׁ, זָמַר שְׁחַבֵּר דָּוִד: יִקְבַּל תְּפִילָתְךָ ה'

בְּיוֹם צָרָה, יִשְׁגָּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי

בְּיוֹם צָרָה, יִחַזֵּק אוֹתְךָ ה' אֱלֹקֵי

יַעֲקֹב: וְשַׁלַּח עֲזָרְךָ מִקְדָּשׁ, וּמִצִּיּוֹן

יַעֲקֹב אֲבִינוּ: יִשְׁלַח הָעֶזֶר שְׁלוֹ לְךָ מִהֵיכַל קִדְשׁוֹ וּמִירוּשָׁלַיִם

יִסְעָדְךָ: יִזְכֹּר כָּל מִנְחָתֶיךָ, וְעוֹלֹתֶיךָ

יִשְׁלַח לְתַמּוּדָּךָ בָּד: יִזְכֹּר וְיָרִיחַ כָּל תְּפִילוֹתֶיךָ בְּמִלְחָמָה, וּכְאִילוֹ הַקְּרַבְתָּ עוֹלוֹת

יְדִשְׁנֶה סֶלְה: יִתֵּן לְךָ כָּל־בְּבֻכָּה, וְכָל־

כֹּן יִהְיֶה מְדַשֵּׁן עֲנֵג מִתְּפִילוֹתֶיךָ לְעוֹלָם: יִתֵּן לְךָ אוֹיְבֶיךָ תַּחֲתֶיךָ כְּרֻצוֹנְךָ, וְכָל־

עֲצָתְךָ יִמְלֵא: גִּרְנָנָה בִישׁוּעָתְךָ

עֲצוֹתֶיךָ לְנַצַּח יִקְרָם: גִּרְנוּ כְּלָנוּ כְּשִׁיּוֹשִׁיעַ לְךָ

וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל, יְמִילֵא יְהוָה
 וְעֵתָה בְּשֵׁם אֱלֹקֵינוּ נָרִים דָּגַל לְמַלְחָמָה, תִּקְבֵּל מֵה' יְשׁוּעָתוֹ

כָּל מְשַׁאֲלוֹתֶיךָ: עֲתָה יַדְעֵתִי בִּי
 כְּרַצוֹנְךָ, וְלַמְרוֹת זֹאת הַכֹּל יִהְיֶה לְטוֹבֶתְךָ: וְזוֹהִי רִנָּתֵנוּ שֶׁעֲתָה יוֹדְעִים אָנּוּ

הַזְשִׁיעַ יְהוָה מְשִׁיחוֹ, יַעֲנֶהוּ מְשִׁמִּי
 שְׁמוֹשִׁיעַ ה' לְמַלְךְ הַמְּשׁוּחַ לוֹ, וּמִקְבֵּל תְּפִילָתוֹ מְשִׁמִּי

קְדָשׁוֹ, בְּגִבּוֹרוֹת יֵשַׁע
 קְדָשׁוֹ לְהוֹשִׁיעוֹ בְּגִבּוֹרוֹת יְד

בְּגִבּוֹרוֹת יֵשַׁע
 יְמִינוֹ – אֲנִי מֵאֲמִין
 בְּאֵמֶת, שְׁבֵתוֹךְ כֹּל
 הַמַּעֲבָרִים, הַרְיָחוּקִים
 וְהַדִּינִים שְׁעוֹבֵרִים
 עָלַי, מְלוּבֵשׁ בָּהֶם
 חֲסָדִים וְהַתְּקַרְבוֹת,
 שְׁדַרְכֶם אֵתָּה מִקְרַב
 אוֹתִי אֵלַיךְ¹⁰.

יְמִינוֹ: אֱלֹה בְּרָכָב וְאֱלֹה
 יְמִינוֹ: יֵשׁ אֲמוֹת הַבּוֹטְחִים בְּרָכָב בְּרָזָל שְׁלֵהֶם

בְּסוֹסִים, וְאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם
 וְיֵשׁ הַבּוֹטְחִים בְּסוֹסֵיהֶם, אָבַל אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם

10. "וְזוֹהִי בְּחִינַת "אֲבָרְהָם הוֹלִיד אֶת יֶצְחָק", כִּי אֲבָרְהָם הוּא בְּחִינַת חֶסֶד, וְיֶצְחָק הוּא בְּחִינַת גְּבוּרָה, בְּחִינַת פֶּחַד יֶצְחָק. הֵינּוּ, שְׁעָה הַדִּין הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת יֶצְחָק, הוּא נוֹלָד וְנִמְשָׁךְ מֵאֲבָרְהָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד. כִּי בְּאֵמֶת בְּזֶה הַדִּין מְלַבֵּשׁ חֶסֶד גְּדוֹל, כִּי הוּא לְטוֹבֶתוֹ, בְּחִינַת "אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב ה' יִכִּיחַ" כֵּן"ל. וְזוֹהִי בְּחִינַת "בְּגִבּוֹרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ", שֶׁבִּתְנוּף הַגְּבוּרוֹת וְהַדִּינִים מְלַבֵּשׁ בָּהֶם יֵשַׁע יְמִינוֹ, בְּחִינַת חֶסֶד. כִּי זֶה הַדִּין נִמְשָׁךְ מִחֶסֶד, בְּחִינַת "אֲבָרְהָם הוֹלִיד אֶת יֶצְחָק" כֵּן"ל. וְזוֹהִי בְּחִינַת "כִּי גִבַר עָלֵינוּ חֶסֶדוֹ", שֶׁהַגְּבוּרוֹת הֵם חֶסֶדִים בְּאֵמֶת כֵּן"ל, כְּדִי שְׂתִתְקַרֵּב עַל יְדֵי זֶה יוֹתֵר לְהִשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ כֵּן"ל" (לִיקוּטֵי מוהר"ו ח"א, ע"ד).

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר: הֵמָּה פָּרְעוֹ
ה' אֱלֹקֵינוּ נִקְטִיר וְנִתְפַּלֵּל:
וּמָזָה שָׁהִם פּוֹרְעִים

וְנִפְּלוּ וְאֲנַחְנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדַד:
וְנוֹפְלִים לָפְנֵינוּ וְאֲנַחְנוּ קָמִים וּמִתְנַבְּרִים יוֹדְעִים אָנּוּ יְשׁוּעַת ה' לְמִשִּׁיחוֹ:

יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם
כָּד ה' תוֹשִׁיעַ בְּכָל עֵת, וְאַתָּה הַמֶּלֶךְ תִּקְבַּל תְּפִילוֹתֵינוּ בּוֹ בְיוֹם

קְרֵאֵנוּ:
שְׁנַקְרָא אֱלִיד:

לְמִנְצַח בְּנִגִּינֹת מְזֻמּוֹד
נִתְּנוּ לִבֵּנוּ לְוֵי הַמְּנַצְחִין בְּמִקְדָּשׁ בְּנִגִּינָה מְזֻמּוֹר

שִׁיר: אֱלֹהִים יַחֲנֵנוּ
וְשִׁיר: ה' יָחוּן אוֹתָנוּ

וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פָּנָיו אֶתָּנוּ
וַיְבָרְכֵנוּ, יְרָאָה לָנוּ פָּנִים מְאִירוֹת וְשׁוֹחֲקוֹת

סְלָה: לְדַעַת בְּאֶרֶץ
לְעוֹלָם: לְהוֹדִיעַ בְּעוֹלָם

לְדַעַת בְּאֶרֶץ
יְרָפָךְ - רְבוּנוּ שֶׁל
עוֹלָם! אֲפִילוֹ שְׁאֵנִי
מוֹנַח בְּאַרְצוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, זְכַנִּי
לְדַעַת אֶת הַדֶּרֶךְ אֵיךְ
לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ¹¹.

11. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א, ו' וחי מוהר"ן, רצ"ב.

בְּכָל יְשׁוּעָתְךָ – אֵפִילוּ גוֹיִם
 וְלִכְּל גּוֹיִם תּוֹדִיעַ, שְׁדַרְכֶּךָ לְהִיטִיב לְעַמֶּךָ,

יְשׁוּעָתְךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים
 אֶת יְשׁוּעָתְךָ לְעַמֶּךָ: וְאֵז יוֹדוּ לְךָ עַמִּים

אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים
 אֱלֹהִים, יוֹדוּ לְךָ הָעַמִּים

כָּלֵם: יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ
 כָּלֵם: יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ

לְאֲמִים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים
 הָאֲמוֹת, כִּי אַתָּה תִשְׁפֹּט אֶת כָּל הָעַמִּים

מִיֹּשֵׁר וְלְאֲמִים בְּאֶרֶץ
 בְּיֹשֶׁר, וְאֶת הָאֲמוֹת בְּאֶרֶץ

מיני תאוות ומידות רעות השייכות לגויים, אף על פי כן אין אני מתייאש, ומבקש ומצפה תמיד לישועתך.

כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיֹּשֵׁר – אני מאמין, שכל מה שאתה עושה איתי זה במשפט ויושר, ורק באופן זה אני יכול וצריך לעבוד אותך¹².

12. "יבזה טועים רב בני אדם שכל אחד אומר אם היה לו פרנסה היה עובד ה'." ואם פן לפי דבריו הקדוש ברוך הוא בא, חס ושלום, בטרוניא ועלילה עמו שהוא רוצה שיעבד וינעסק בתורה אף על פי שאינו יכול מחמת דחק הפרנסה ואם פן הרי הוא מהרהר אחר משפטיו של ה' יתברך כאלו, חס ושלום, הוא יתברך מעות המשפט נגדו. וזה הפגם גדול ביותר... על פן צריך כל החפץ באמת לחוס על עצמו שיזהר מאד מלומר כדברים האלה רק ידע ויאמין שבחירתו תלויה דיקא באפן זה, שה' יתברך מתנהג עמו. ויאמין שהכל לטובתו ויהיה רגיל לומר כל מה דעבד רחמנא לטב עבד, ונודאי יש דרך שדיקא

תְּנַחֵם סֵלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים

תְּנַחֵג בְּהַשְׁקֵט וּבְטִחַ לְעוֹלָם: יוֹדוּ לָךְ כָּל הָעַמִּים הִי

יוֹדוּךָ עַמִּים בְּלִים: אֶרֶץ נְתַנָּה

וַיְבֹאוּ גַם הֵם כְּלָם לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְעַלּוֹת אֶל הַקְּדוֹשָׁה: כְּמוֹ הָאֶרֶץ שֶׁתַּתֵּן

יְבוּלָה יְבַרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ:

יְבוּלָה לְעֵלוֹת מְדוּמָם לְצוּמָם כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹוֹן לְעַבֵּב בְּרַפְתִּי אֱלֹהֵינוּ לָנוּ:

יְבַרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָאוּ

וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ – זְכַנִּי וְלָכֵן יִפְחָדוּ

וְהָאֶרֶצִּיּוֹת וְהָאֶלֹהִים, וְאִזּוֹ יְבַרְכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ,

אוֹתוֹ כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ:

מִמֶּנּוּ כָּל קְצוֹת הָאֶרֶץ בְּרֹאוֹתֵם שֶׁמְשִׁיב גְּמוּל כְּרֹאוּי:

עַל יְדֵי זֶה הַדִּחְקוֹת וְהַיִּסוּרִים וְהַבְּבוּלִים יִתְקַרֵּב לֵה' יִתְבַּרֵּךְ. אֲבָל זֶה שֶׁאֹמֵר הָאָדָם אִם הִיָּה כִּף הַיִּתִּי עוֹסֵק בַּתּוֹרָה וְכו', אֵין זֶה עֲצָה כָּלָל וְהוּא פּוֹגֵם בְּזֶה הַרְבֵּה בְּחִינַת פְּגַם הַמְשַׁפֵּט כִּנ"ל, כִּי כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִמְּקוֹם שֶׁהוּא שָׁם אֵת ה' יִתְבַּרֵּךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב, "וּבְקִשְׁתֶּם מִשָּׁם אֵת ה' אֱלֹהֵיךָ וּמִצְאֲתָ וְכו'", "מִשָּׁם" דִּיקָא מִמְּקוֹם שֶׁאֵתָה שָׁם מְכַל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכַמוּבָא בְּשֵׁם הַבַּעַל שֶׁם טוֹב זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָהּ" (ליקוטי הלכות ראש חודש ו', י"א).

13. "וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ, הֵינּוּ יִרְאָה, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְבַּטַּל הַגּוֹף לְגַמְרִי, עַל יְדֵי דְבַנְיֵי תּוֹרָה וְתַפְלָה כִּנ"ל. וְזֶהוּ כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ, הֵינּוּ שֶׁכָּל הָאֶרֶצִּיּוֹת אֶפְסֵי וְאֵין, כִּי נִתְבַּטְּלוּ לְגַמְרִי" (ליקוטי מוהר"ן ח"א, ע"ה).

הִלְלוּהָ אֹדָה יְהוָה בְּכָל לֵבב בְּסוּד

הללו את ה', ואף אני אודה לה' בכל פגנות לבי, בעצת

יְשָׁרִים וְעֵדָה: גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה

ישרי הלב ונתר העם: למרות שגדולים ובחכמה מעשי ה',

דְּרוֹשִׁים לְכָל חַפְצֵיהֶם: הוֹד וְהָדָר

אבל נמצאים הם לכל החפצים להתבונן בהם: הוד והדר השמים והארץ

פָּעֵלוּ וְצַדִּיקְתּוֹ עֲמֻדַת לְעֵד: זְכוֹר

מעשי גדי, וצדקתו מתקיימת לעולם: את השבתות והחגים קבע להזכיר

עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתַי חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה:

נפלאותי שעשה במצרים, וזה כי הוא חנון ורצח שזכר ונשוב אליו:

טָרַף נָתַן לִירְאָיו –

זכני לאכול בקדושה

ובטהרה, ועל ידי

זה אזכה להכניע

ולטרוף את כל

הקליפות והסטרא

אחרא¹⁴.

אֶת חֲמוֹן נָתַן לִירְאָיו,

כי זוכר

לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: כַּח

לעולם בריתו עם אברהם: כח

14. "זה בחינת (תהלים קי"א): "טרף נתן ליראיו", בחינת אכילה בכשרות, שעל ידי זה מכניעין וטורפין אותן, הינו את הקלפות והכסילות" (ליקוטי מוהר"ן ח"א, י"ז).

פָּחַ מַעֲשָׂיו הַגִּיד
 לְעַמּוֹ לְתַתּ לָהֶם
 נַחֲלַת גּוֹיִם – ע"י
 שאני יודע ומאמין
 שה' יתברך ברא את
 העולם והכל שלו
 ובכל מקום נעלמת
 התורה, ע"י זה יש
 לי כח לכבוש את כל
 המקומות ברוחניות
 השייכים לסטרא
 אחרא¹⁵.

מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לְתַתּ
 וגבורתו הודיע לעמו, כְּשֶׁנָּתַן

לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: מַעֲשָׂיו
 לָהֶם אֶת נַחֲלַת זֵי הָעַמִּים: וְדָבַר זֶה הָיָה לְאַמַּת

יָדָיו אָמַת וּמִשְׁפָּט
 שְׁבוּעָתוֹ לְאַבְרָהָם וּבְמִשְׁפָּט, כִּי הָיוּ הָעַמִּים חוֹטְאִים,

נְאֻמִּים כָּל פְּקוּדָיו:
 כִּי נְאֻמִּים בְּלֹא עוֹל כָּל מַצּוּתָיו:

סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִים
 ובסמיכה עזה הם עומדים לעולמי עולמים, כִּי עֲשׂוּיִים הֵם

בְּאֵמַת וַיִּשָּׂר: פְּדוּת שְׁלַח לְעַמּוֹ
 בְּאֵמַת וּבִדְרֹךְ יִשָּׂר: פְּדוּת שְׁלַח לְעַמּוֹ,

צָוָה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוּשָׁה וְנוֹרָא
 וצוה שִׁינְזָרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ לְהִיּוֹת קְדוּשִׁים, כִּי הוּא קְדוּשָׁה וְנוֹרָא

שְׁמוֹ: רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה
 והבדילם מפל עם: עֶקֶר הַחֲכָמָה הוּא אֵיךְ לִירְאֵה אֶת ה',

15. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ע"ח.

שֹׁכֵל טוֹב לְכֹל עֲשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ

שְׂיִהֶה שְׁכָל נִקְנָה כְּשִׁיעָשׂוּ הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים, וְרַק אֲזו

עֲמִידַת לְעַד:

הָאָדָם יִשְׂאֵר מִהֶלֶל לְעוֹלָם:

נֹזֵעַ תְּנוּעַ אֶרֶץ בְּשִׁכּוֹר וְהַתְנוּדָה

תְּנוּעַ וְתַנּוּדָה הָאֶרֶץ כְּשִׁכּוֹר, וְתַנּוּדָה

בְּמִלּוֹנָה וְכִבְד עָלֶיהָ בְּשִׁעָה

כְּסֻפַּת קִנִּים שְׂנֵעָה בְרוּחַ, וְיִכְבַּד עַל הָאֶרֶץ הַפְּשֵׁעַ שֶׁל הָאֲמוֹת שֶׁחָצְרוּ לְיִשְׂרָאֵל,

וְנִפְלָה וְלֹא תִסְיַף קוּם: וְהָיָה בַיּוֹם

וְיִפְלוּ בְלֹא תִקְוָמָה: וְיִהְיֶה בְיָמֵנו

הַהוּא יִפְקַד יְהוָה עַל צְבֹא הַמָּרוֹם

הַהוּא יִצְנֶה ה' לְהַשְׁפִּיל שָׂרֵי הָאֲמוֹת

בְּמָרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל

שְׂבַשְׂמִים, וְאַחֲרֵי זֶה יִפְרַע מִמַּלְכֵי הָאֲמוֹת

הָאֲדָמָה:

שְׂבַאֲדָמָה:

בימים שאין אומרים תחנון אין אומרים מזמור זה:

לְמַנְצַח מְזֻמֹּר לְדָוִד: בְּבוֹא אֱלֹהִים

נתן לבני לוי המנצחין במקדש, זמר שחבר דוד: לאחר שבא אליו

נָתַן הַנְּבִיא בְּאֶשֶׁר בָּא אֶל בֵּית

נתן הנביא להזכירו על שבא על בית

שִׁבְעָה: חֲנִי אֱלֹהִים כְּחֶסֶדְךָ כְּרֹב

שבע אשת אורנה החתי: תחוס עלי ה' כפי החסד הנס ש'ך, וכפי רבוי

רַחֲמֶיךָ מִיַּחַד פְּשָׁעָי: הָרַב בְּבִסְנֵי

רחמיך בראותך שפלותי תמחק המרד שלי במעשי: הרבה מאד תכבס אותי

מִעֲוֹנָי וּמִחַטָּאתַי טַהַרְנֵנִי: כִּי

מעוות מחשבותי, וממעשי הרעים תטהר אותי: כי

פְּשָׁעֵי אָנִי אֲדַע וְחַטָּאתַי נִגְדֵי

בפשעי אני מכיר ולא כופר בהם, וחטאתי עומדת לפני ודואג אני

תַּמִּיד: לָךְ לְבַדְּךָ חַטָּאתַי וְהֲרַע

תמיד עליה: לך בלבד חטאתי בחטאי, והרע שעשיתי הוא פגע

בְּעֵינַיִךָ עֲשִׂיתִי, לְמַעַן תִּצְדַּק

בעיניך עשיתי, לשלח לי בשביל שתהיה צודק באמרך שהנהגתך

בְּדַבְרֶךָ, תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ: הֵן בְּעֵזֶן

היא נושא עוון, ויהיה זכאי וצודק משפּטֶךָ: שהרי זוהמת הנחש נמשכה עלי עיי אבי ואמי

חֹלְלֵתִי, וּבַחֲטָא יַחֲמֵתֵנִי אִמִּי: הֵן

כָּבֵר כְּשֶׁנִּבְרַאתִי, וּמָגָה נִמְשָׁךְ כָּל הַסְּבָרוֹת וְהַחֲכָמוֹת וְהַמְּנִיעוֹת שְׁמַרְחִיקוֹת אוֹתִי מִמֶּךָ:

אִמֶּת חֲפֵצַת בְּטָחוֹת וּבְסִתָּם חֲכָמָה

הרי רק אמת אפה חפץ שיהיה בכליותי כשמתודה אני לפניך, ועייז בשינה את המוחין

תּוֹדִיעֵנִי: תַּחֲטִּאֵנִי בְּאִזּוֹב

והנשמה שלי תתקן ותחדש: תסיר חטאי כטמא מת שנטהר עיי האזוב,

וְאַטְהַר, תִּכְבֶּסֵּנִי וּמִשְׁלַג אֶלְבִּיִן:

ועייז אהיה טהור, תכבס אותי מחטאי ואהיה לבן יותר משלג:

תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן

תשמיע לי ששלושה - זכני

וְשִׁמְחָה תִּגְלָנָה עֲצָמוֹת

ושמחה, ואז ישמחו עצמותי, שנתפשט השמחה גדולה ועצומה עד בכל אברי¹⁶.

דְּבִיתָ: הַסִּתָּר פְּנִיךָ

שנכתתו כשכעסת עלי: תסתיר את פניך

16. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א, קע"ח.

מִחֲטָאֵי, וְכָל עֲוֹנוֹתַי

מִחֲטָאֵי שְׁלֵא יִקְטָרְגוּ עָלַי עוֹד, וְאֵת כָּל עֲוֹנוֹתַי

לב טהור ברא לי
אלהים ורוח נכון
חדש בקרבי - זכני
להתלהב ולבעור
אליך וכך אטהר את
לבי מכל הטומאות,
שנעשו ממדה שבער
והתלהב לבי
לעבירות, ועי"ז אזכה
לדיבורים חדשים
בכל פעם בתפילה
והתבודדות, שהם
בחינת רוח הקודש¹⁷.

מִיָּחָה: לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי

תְּמַחָה: לֵב טָהוֹר תִּבְרָא וּתְחַדֵּשׁ בִּי

אֱלֹהִים וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ

ה' שְׁלֵא אֶפְשֵׁל עוֹד, וְרוּחַ יִשְׁרָה בִּי רְאֵתָהּ תְּחַדֵּשׁ

בְּקִרְבִּי: אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי

בְּתוֹכִי: אֵל תִּשְׁלִיךְ אוֹתִי

מִלְּפָנֶיךָ, וְרוּחַ קָדְשְׁךָ

מִלְּפָנֶיךָ כְּאֵדָם שְׁנוּא, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁחִיָה לִי תַמִּיד

17. "לב טהור ברא לי וכו'. כי מה ש'מדברים בינו לבין קונו, הוא בחינת רוח הקודש. וכן כל אחד לפי בחינתו הוא בחינת רוח הקודש, כמו שכתוב (תהלים כ"ז): "לך אמר לבי", כמו שפרש רש"י: "לך - בשבילך ובשליחותך", "אמר לי לבי". שכל הדברים שהלב אומר, הם דברי השם יתברך ממש, והוא בחינת רוח הקודש. וצריך לחדש תמיד, לבקש בכל פעם בתחנונים ודברי רצונים חדשים. ולזכות לזה, צריך טהרת הלב. וטהרת הלב הוא, על ידי שמתלהב ובעור לבו להשם יתברך, על ידי זה נטהר הלב. כי נגד שנתלהב ונבער לעברה או לתאוה רעה, חס ושלוש, שמזה נטמא לבו, נגד זה צריך שיתלהב ויבער לבו להשם יתברך, ועל ידי זה יטהר לבו, כמו שכתוב (במדבר ל"א): "כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש". וכשיש לו טהרת הלב, אזי אזכה לדבר בכל פעם דבורים חדשים, שהוא בחינת רוח הקודש: וזהו לב טהור ברא לי אלקים, אזי ורוח נכון חדש בקרבי, שיזכה לחדש דבורים חדשים, שהם בחינת רוח הקודש" (ליקוטי מוהר"ן ח"א, קנ"ו).

אַל תִּקַּח מִמֶּנִּי: הַשִּׁיבָה

אַל תִּקַּח מִמֶּנִּי: תְּשִׁיב

לִי שִׁשׁוֹן וְשִׁעָרָה

לִי אֵת רוּחַ קִדְשְׁךָ שֶׁהִיא שִׁשׁוֹן וְשִׁעָרָה נִשְׁמָתִי,

וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי:

וּבְרוּחַ הַנְּדִיבִים וְהַקְצִינִים תִּסְמְךָ אוֹתִי:

אַלְמֹדָה פִּשְׁעִים דְּרַכֶּיךָ,

אַלְמֹד עִם הַפִּשְׁעִים לְלַקֵּת בְּדַרְכֵי הַרְחֻמְנוֹת כְּשֶׁלֶשׁ עָשָׂר

וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יִשׁוּבוּ:

מִדֹּת רְחֻמְנוּתֶיךָ, וְעִיזוּ כָּל הַחַטָּאִים יִשׁוּבוּ אֵלֶיךָ וְיִתְכַפְּרוּ:

הַצִּילֵנִי מִדְּמִים אֱלֹהִים

תִּצְלֵל אוֹתִי שְׁלֵא יִשְׁפֹּךְ דָּמִי כְּגִמּוּל עַל עֲוֹנוֹתַי, הִ' הַשׁוֹפֵט,

אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי תִּתְּנֵנִי

וְאַזְ תִּקְרָא אֱלֹהֵי יִשׁוּעָתִי, וְאַזְ תִּתְּנֵנִי

הַשִּׁיבָה לִי שִׁשׁוֹן
וְשִׁעָרָה – תַּחֲזִיר לִי
אֶת הַשְּׂמֵחָה, שֶׁהִיא
הַיְשׁוּעָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה
הַקְדוּשָׁה¹⁸.

וְרוּחַ
תִּסְמְכֵנִי – וּזְכֵנִי
לְהַרְבוֹת בְּנִתְיַנֵּת
צְדָקָה, שֶׁעַל יְדֵה
מְקַרְרִים חֲמִימוֹת
תְּאוֹת מִמּוֹן¹⁹.

הַצִּילֵנִי מִדְּמִים
– הַצִּילֵנִי! מִהַדְּמִים
הַעֲבוּרִים שְׁלִי,
שֶׁמֵּהֵם מְגִיעִים כָּל
הַתְּאוֹת וְהַמִּידוֹת
רַעוֹת שֶׁמִּמְרֹרֹת אֶת
חַיִּי.

אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי –
אֱלֹהֵי יִשׁוּעָתִי, שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ
שֶׁרַק אֶתְּהָ הוּא
הַיְשׁוּעָה שְׁלִי.

18. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ח"א, כ"ד שם מבואר שבעצם מהות נשמת ישראל היא השמחה, ונמצא שהיא 'נלקחה' ממני, וע"כ אני מבקש שיחזור אלי.

19. "שִׁשְׁבֵּר תְּאוֹת מִמּוֹן, וְשִׁבְרֵתָהּ הוּא עַל יְדֵי צְדָקָה... 'רוּחָא' זֶה בְּחִינַת צְדָקָה, שֶׁהוּא רוּחַ נְדִיבָה, עַל יְדוּ מְקַרְרֵין חֲמִימוֹת תְּאוֹת מִמּוֹן". (ליקוטי מוהר"ן ח"א י"ג, א').

לְשׁוֹנִי צִדְקָתְךָ: אֲדַנֶּי שְׁפָתַי תִּפְתַּח

לְשׁוֹנִי עַל הַצְדָקָה שְׁעִשִׂית עִמִּי ה' בְּמַחֲלַתְךָ לִי: ה' אֶת שְׁפָתַי תִּפְתַּח

וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ: כִּי לֹא תִחַפֵּץ

וּפִי יֹאמֵר אֶת תְּהִלָּתְךָ: כִּי אֵין רְצוֹנְךָ

זִבַּח וְאַתָּנָה עֹלָה לֹא תִרְצֶה: זִבְחִי

בְּזִבְחִים וּבִמְתֵנּוֹת, וּבְעֹלָה אֵינְךָ רֹצֵה: כִּי הַזִּבְחִים

אֱלֹהִים רוּחַ נְשִׁבָרָה

הַמְרוּצִים לַה' הֵם הַנְּפֹשׁ הַשְּׁבוּרָה,

לֵב נְשִׁבָר וְנִדְבָה

אֶת הַחֲשִׁתוּקוֹת וְהַגְּעוּגוּעִים אֲלֶיךָ שְׁעִיזוּ הַלֵּב נְשִׁבָר

אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה:

וְשִׁפֵּל, ה' אֶתָּה לֹא מְבֹהָ וּמוֹחַל הָעוֹן:

הִיטִיבָה בְּרִצּוֹנְךָ אֶת

אָנָּה תִּיטִיב בְּרִצּוֹנְךָ לְהַחְזִיר הַבְּהִימָ"ק

20. "הִנֵּה יְדוּעַ כִּי עֹלָה בָּאָה עַל הַרְהוּר הַלֵּב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יְחֻזְקָאֵל כ): "הָעֹלָה עַל רוּחְכֶם" ... וּבַחֲנִינוֹת עֹלָה הוּא כְּשִׁמְשִׁבֵר אֶת רוּחוֹ בְּקִרְבּוֹ, וּמִתְבַּיֵּשׁ וְחוֹשֵׁב בְּעַצְמוֹ אֵיךְ נִפְלְתִי וְנִשְׁלַכְתִּי מִשָּׁמַיִם לָאָרֶץ. שְׁהִיִּיתִי בְּמָקוֹם גְּבוּהַ כְּזֶה, וְעַכְשָׁו, נִפְלְתִי וְהִחְזַרְתִּי פְּנֵי מַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ... וּמְרַחֵם עַל עַצְמוֹ, כִּי אֵין רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה מְאֹד. וְזֶהוּ בְּחִינוֹת עֹלָה: וְזֶהוּ זִבְחִי אֱלֹהִים, הִינֵנוּ בְּחִינוֹת עֹלָה, הוּא רוּחַ נְשִׁבָרָה". (לִיקוּטֵי מוהר"ן ח"א, ק"ח).

צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם: אָז

לירושלים, ותבנה את חומות ירושלים מחדש: ואז ע"י שיהיה לבנו

תִּחְפֹּץ וּבָחַי צֶדֶק עוֹלָה וּבָלִיל אָז

פאחד לעבדך באמת, יהיו רצונים הזבחים לפניך לעולה כלם, ואז

יַעֲלוּ עַל מִזְבְּחֶךָ פְּרִים:

יעלו על מזבֶּחֶךָ פְּרִים:

כשאומר זה המזמור זיכיר לעצמו את עוצם השמחה של לעתיד לבא ויודה על זה ועי"ז ימשיך שמחה משם ²¹

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת

שִׁיר שֶׁשָׂרוּ הַלְוִיִּם עַל ט"ו הַמַּעֲלוֹת שֶׁבַעֲזָרָה, כְּשֶׁיָּשִׁיב ה' אֶת

שׁוֹיֵבֶת צִיּוֹן, הֵינֵנו כְּחַלְמִים: אָז יִמְלֵא

בְּנֵי צִיּוֹן לִירוּשָׁלַיִם, הַגְּלוֹת תִּהְיֶה בְּעֵינֵינוּ כְּחֹלֶם יַעֲוֹף: אָז מִגְדֵּל הַשָּׁנֶתֵנוּ בַּח' יִתְמַלֵּא

21. ועל פן צריכין להתגבר מאד מאד להמשיך שמחה על עצמו על ידי ש'סתכל על הסוף שהוא תכלית העולם הבא, שהוא בחינת שבת שאז יתהפך הכל לטובה, כי אפלו הפחות שב'ישראל והגרוע שבגרועים אין שעור לכל נעימות הטוב הנפלא שיזכה אז, וכמו שחזקו אותנו הצדיקי אמת בכמה לשונות בענין זה כמו שכתוב ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו, כמו שמונא בסימן כב שיבקשו ויחפשו עוונות ישראל וכו' כי יתהפכו לזכיות. וכמו שכתוב על פסוק נרדי נתן ריחו וכן בפסוקים הרבה. ועל ידי זה יוכל לשמח את עצמו גם עתה בכל מה שעובר עליו (ליקוטי הלכות הודאה הלכה ו ס"ז)

ועקר השמחה על ידי התקוה שאנו מקוים על הבנין בית השלישי שלעתיד שיתקיים

אז ימלא שחוק
פינו ולשוננו
רנה אז יאמרו
בגויים הגדיל
יהיה לעשות עם
אלה הגדיל יהיה
לעשות עמנו
היינו שמחים –
לעתיד לבוא הגויים
שיגו שכל הגדולה
שהייתה להם בעולם
הזה, באמת הייתה
הגדולה שלנו, אע"פ
שאי אפשר להבין
זאת בשכל עכשיו.
ואנו נזכה אז להשגה
גדולה הרבה יותר,
עד שאפילו ההשגה
הנ"ל תהיה אצלנו
לצחוק ולעג²².

שחוק פינו ולשוננו

שחוק ולעג פינו ולשוננו רנה על השגת הגוים

רנה, אז יאמרו בגויים

שתגדל, ובינינו ויאמרו שאת

הגדיל יהיה לעשות

הגדולה שה' עשה ונתן לנו (הגוים) שבאמת הנה זה רק

עם אלה: הגדיל יהיה

גדולה שעשה ה' לישראל: וגם השגה זאת

לעשות עמנו, היינו

תקטן בעינינו ואז

לעולם, שאז תגדל השמחה עד אין קץ, כמו שכתוב **אז ימלא שחוק פינו וכו'**. וכן כל אדם צריך לשמח את נפשו בכל הנקודות טובות שפבר זכה מעודו, בפרט מה שלא עשני גוי והבדילנו מן התועים וכו', ובמה שזוכה עדן לחטף בכל יום נקודות טובות וכו'. ועל ידי התקנה שלעתיד, כי סוף כל סוף בנודאי יתתקן כל אחד מישראל כי לא יטש ה' את עמו וכו' ולא דבר ה' למחות שם ישראל שנאמר זה הפסוק אפלו על הדורות שעבדו עבודה זרה כמבאר בספר מלכים ב, והכל בכתב הצדיקי אמת שאנו חוסים בצלם שעל ידי זה יתתקן הכל והם כל שמחתנו וחיותנו וקיימנו לנצח: (שם סס"ט).

22. ו"אפלו העפוי"ם ידעו ביתרון הדעת, אבל לא כמונו, וידעו שהגדלה שהיה להם והשפלות שהיה לנו בזמן הגלות, כל זאת הגדלה היה לנו. אף על פי שעבדו אי אפטר להבין כל זה, כי אין להכחיש החוש, אף על פי כן ירבה הדעת ובינינו הכל, שגדלתם של העפוי"ם היה לנו גדלה ולקחם והשפלות. ולכאורה היא ידיעה גדולה אף על פי כן הידיעה

שְׂמִיחִים: שׁוֹבָה יְהוּזָה אֶת שְׁבִיתֵנוּ,
 נְשָׂמַח: תְּשִׁיב ה' אֶת הַשְּׁבִת גְּלוֹתֵינוּ

בְּאִפְיָקִים בְּנִגְב: הַזְרְעִים בְּדַמְעָה,
 בְּמִים הַמְשַׁלְחִים בְּחֶזֶק בְּאֶרֶץ יְבֵשָׁה שֶׁהִיא טוֹבָה גְדוֹלָה לְזֹרְעִים בָּהּ בְּדַמְעָה

בְּרָנָה יִקְצְרוּ: הַלֶּךְ יִלֶּךְ וּבָכָה נִשְׂא
 שְׁעַל יְדֵי כּוֹן בְּרָנָה יִקְצְרוּ: כִּד אָנוּ לְמִרְוֹת שֶׁהִלְכְנוּ וּבְדַמְעָה נִשְׂאָנוּ

מִיֶּשֶׁר הַזְרַע, בָּא יִבֵּא בְרָנָה, נִשְׂא
 וְזָרְעֵנוּ צְדָקָה אֲזוּ, עֵי הַשְּׁבִת הַגְּלוֹת שֶׁתְּשִׁיב מִהֵר נִקְצוֹר בְּרָנָה הַשְּׁכָר

אֱלֹמִתִּיו:

שְׁתַּשְׁלֵם לָנוּ.

עַד אָנָּה בְּכִיָּה **עַד אָנָּה בְּכִיָּה**
בְּצִיּוֹן - עַד מַתִּי
 אַבְכָּה וְאַתָּא בַל עַל
 חוֹרְבֵן קְדוּשַׁת הַבְּרִית
 שְׁלִי²³.

הַזֹּאת יְהִיָּה לָנוּ לְלַעַג וְלִשְׁחֹק לְפִי עַרְף וְדִיעֲתָנוּ. וְזֵהוּ (תְּהִלִּים קכ"ו): אֲזוּ יִמְלֵא שְׁחֹק פִּינוּ, אֲזוּ יֵאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהִים, הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, שִׂידְעוּ וְיֵאמְרוּ: הַגְּדִילָה שֶׁעָשִׂיהָ עִמָּנוּ, הִינּוּ עִם הַעֲפוֹ"ם, הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהִים הַגְּדִילָה הַזֹּאת יְהִי לִישְׂרָאֵל, אֲף עַל פִּי כּוֹן, אֲזוּ יִמְלֵא שְׁחֹק פִּינוּ, הִינּוּ שֶׁנִּשְׁחַק וְנִלְעִיג מִיְדֵיעֲתָם וְהַשְּׁגָתָם, כִּי הַשְּׁגָתָנוּ יְהִיָּה לְאִין סוּף וְקִנְיָן" (לִיקוּטֵי מוהר"ן ח"א כ', י"א).

23. "ציון" מרמז על קדושת הברית, מכיון ש'ציון' בגימטריה גימטריא "יוסף" (156) שהוא מידת היסוד, כידוע.

וּמִסְפָּד בִּירוּשָׁלַיִם: וּמִסְפָּד
 – ואתאבל על

האמונה שהייתה
 לי פעם... (כמו
 שמספידים מות)²⁴.

וְהִסְפַּד בִּירוּשָׁלַיִם: תְּקוּם תִּרְחַם צִיּוֹן

אָנָּה ה' תְּקוּם תִּרְחַם על צִיּוֹן

וְתִבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם: אֶתְּהָ

וְתִבְנֶה אֶת חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם: אֶתְּהָ ה'

תְּקוּם תִּרְחַם צִיּוֹן בִּי עֵת לְחִנּוּן

תְּקוּם וּתִרְחַם על צִיּוֹן, כִּי הִבְטַחְתָּ שֶׁתַּחֲוֶה כְּשִׁיחֶיָה עַתְּ שֶׁל אֲזַלְתָּ נָד, וְהִנֵּה כָּבֵר

כִּי בָא מוֹעֵד: כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת

בָּא הַזְּמַן הַזֶּה: כִּי אוֹהֲבִים עֲבָדֶיךָ אֶת

אֲבֹנֶיהָ וְאֶת עֲפָרָהּ יַחֲזִיקוּ: בּוֹנֵה

אֲבֹנֵי יְרוּשָׁלַיִם, וְעֲפָרָהּ נוֹשָׂאת חוֹן בְּעֵינֶיהָ וּמְצַפִּים לָשׁוּב לָהּ: בּוֹנֵה

יְרוּשָׁלַיִם יַהֲזֶה נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל

ה' אֶת יְרוּשָׁלַיִם וּבָהּ יִתְגַּלֶּה יְרָאָה גְדוֹלָה מְהֵרָה, שֶׁעַל נְדָחַי יִתְבַטַּל הַגְּשָׁמִיּוֹת וְיַעֲלוּ

יִבְנִים:

וְיִתְכַנְּסוּ הַנְּצוּצוֹת:

24. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ל"ה, ח': "כִּי חָרְבַן אֲמוּנָה הוּא נִקְרָא חָרְבַן יְרוּשָׁלַיִם".

שיר ויכוח כנסת ישראל עם דודה ועושה שלום ביניהם על הסדר אלפא ביתא חיברו החכם השלם המקובל מוה"ר חיים הכהן זצללה"ה מן ארם צובא וחתם בסופו מן צפת עו"ב חיים כהנה בראשי חרוזות

גם מהחרוז "דודי ירד לגנו" ספר ושבחו מאד, פי הוא מדבר מויפוח של כנסת ישראל עם השם יתברך ומעורר הלב מאד: (שיחות הר"ן רס"ח)²⁵,

עתה מתאר המקונן איך שה' יורד אל עמו לראות בצרתם:

דודי ירד לגנו לרעות בגנים,

אהובי יורד אל כנסת ישראל לטייל בבתי כנסיות ובתי מדרשות

להשתעשע וללקט שושנים: קול

להשתעשע בהם וללקוט זכיותיהם. אהובי

דודי דופק פתחי לי תפתי שערי

מקיש בי ע"י צדיקיו, פתחי לי בתשובה, תמימה שלי, ואשוב אליך, כה אהב אני

ציון אשר אהבתי:

ומתגעגע לשערי ירושלים שאשוב בהם:

25. על עניין בחינת דין - ויכוח שלנו עם ה' יתברך עיין בהקדמה בעניין תפילה בבחי' דין.

מתאוננת אני לפניו על נפילת מלכות דקדושה.

אֵלֶיךָ הִזְדִּי נַפְשִׁי אִשָּׁא, אֵיךְ?!!

לְפָנֶיךָ אֱהוּבִי אֶמְסֹר דְּרוּרֵי בְּתֻחִנָּה, הֵיכָּה

אִשָּׁת נְעוּרַיִם הִיא גְרוּשָׁה, מֵאִז

אֲנִי אִשָּׁת נְעוּרֶיךָ מְגֻרָשֶׁת מִמֶּךָ, וְהִלֵּא מִכָּבֶד

הַיִּיתִי עַל לִבְךָ חֲרוּשָׁה, וְעַתָּה

הַיִּיתִי חֲסוּקָה בְּאַהֲבַת לִבְךָ, וְעַתָּה

הַמְּלֻכָּת אִשָּׁת זְנוּנִים:

הַמְּלֻכָּת תַּחֲתֵי אִשָּׁה זְנוּנָה (מְלֻכּוֹת דַּסְטִ"א):

מְרַגֵּעַ הוּא אוֹתִי:

בְּתִי אֵל תִּפְחָדִי כִּי עוֹד אֶזְכְּרֶךָ:

בְּתִי אֵל תִּפְחָדִי שֶׁשְׂכַחְתִּי אוֹתְךָ, כִּי גִיַע הִזְמַן וְאֶזְכֶּר אוֹתְךָ,

וּמֵאֲרִיז רְחוּקָה אֶקְבִּיז

אֶקְבִּיז אֶת כָּל נִיּוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהַפֶּלֶת וְהַגִּלְתָּ לְקַלִּיפוֹת

וְלַסְטְרָא אַחֲרָא בְּגַלְלַת עוֹנוֹתֶיךָ וּבִפְרֵט ע"י פֶּגַם הַבְּרִית²⁶.

פְּזוּרָךְ עוֹד אֶבְנֶךָ

שֶׁנִּתְפָּזְרָת לְשָׁם, גִּיַע הִזְמַן וְאֶבְנָה אוֹתְךָ מִחֲדָשׁ

26. "כִּי זֶה כָּל הָאָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּשִׁבְלֵי זֶה לְבַקֵּשׁ אַחַר אֲבֹדוֹת. שֶׁהֵם בְּחֵינַת הַנִּיּוּצוֹת הַנִּפְגָּלוֹן

וּנְבִינִית בְּיַפְיִן וְהַדְרִךְ

וּתְבַרְתֶּיךָ, בְּמֵלֶא יוֹפִיךָ

בְּיַפְיִךָ וְהַדְרִיךְ – ה' מנחם אותי שגייע זמן שתיגמר הגלות והוא יבנה את קומת קדושתי בשיא היופי.

וְגַם אֲמִנָּם אֶת אַחֹתִי:

וּבְאַמַּת גַּם עֲכָשׂוּ אֶת עֲדוֹן אֶהְבֶּתִּי:

אֶת אַחֹתִי – ובאמת גם עכשיו שאת בתוך הגלות, הירידות והמעברים את אחותי – אהובה לי, קשורה וקרובה אלי.

ממאנת אני להנחם:

גָּדוֹל כְּאָבִי כָּל עֵת

מה גדול הוא כאבי בכל פעם

אֲזַכֵּרָה אֵיכָה?! שְׂפָחָה

שְׁנֹכְרֶת אָנִי אֵיךְ זֶה שְׂשֻׁפְחָתִי

תִּירַשׁ גְּבִירָה – איך ייתכן שקרה דבר כזה, שבמקום שאני אהיה בעל הבית על עצמי ועל היצר הרע שלי ואהיה קדוש, טהור מלא שמחה ואהבה ויראה

תִּירַשׁ גְּבִירָה וְהִיא עֵתָהּ

נִהְפְּכָה לְגִבְרָה וְאוֹתִי יִרְשָׁה לְשֻׁפְחָתָהּ, וְעֲכָשׂוּ הִיא

דקדושה וכו', עכשיו הסטרא אחרא השתלטה עליי ואני מלא בעברות, תאוות, ירידות, חלישות הדעת, בלבולים וכו'.

שְׁהִם בְּחִינַת נְאֻבָּדִים וְנִדְחִים שְׁצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְבַקֵּשׁם וּלְחַפְּשֵׁם כָּל יְמֵי חַיָּיו. וּבִפְרָט אִם כְּבָר חֻטָּא וּפְגָם כְּפִי מֵה שְׁפָגַם. וּבִפְרָט פְּגָם הַבְּרִית שֶׁעַל יְדֵי זֶה חָזַר וְאָבַד בְּעֲצֻמוֹ אֲבֹדוֹת הַרְבֵּה כְּמוֹכֵן שֶׁם שֶׁעֵקֶר הָאֲבֹדוֹת הוּא עַל יְדֵי תַּאֲוֹת. וְעֵקֶר עַל יְדֵי פְּגָם הַבְּרִית שֶׁמְשָׁכֵן כָּל הַנִּדְחִים וְנִאֻבָּדִים. וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְחוּס עַל חַיָּיו לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אַחַר הָאֲבֹדוֹת הָאֵלוּ. וְכִשְׁיִבְקֵשׁ וְיַחְפֹּשׁ הֵיטֵב בְּוַדַּאי יִמְצָא, כִּי יִגְעַתִּי וְלֹא מִצָּאתִי אֶל תַּאֲמִין. וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה עַל הָעוֹנוֹת" (ברכת הפירות ה', א').

וְנִטְעֵי נְעֻמָּנִים –
הסטרא אחרא מרמה
אותנו כאילו השמחה
והחיות והנעימות
והמתיקות נמצאת
אצלה. ובאמת היא
כולה רק עצבות
ומרירות, יגון ואנחה
וסבל וצער כעס
ומכאוב וכו' וכו'.

אֲחִישֵׁנָה עֵת רְצוֹן
– ה' מחזק אותי שהוא
יזרו את הגאולה
הפרטית והכללית
חיש קל מהרה בזכות
קימת חצות לילה
שהיא עת רצון²⁷.

וְתִשְׂאֲבֵי מַיִם חַיִּים
בְּשִׁשׁוֹן – ותזכי
לקבל ולהשיג תורה
חדשה מהצדיק האמת
ראש כל הצדיקים
תקות כל הדורות²⁸.

מִתְנַפְּרָה, בְּשִׂמְחַת עוֹלָם

מתחפשות בשמחה שפראית שתמשך לעולם,

וְנִטְעֵי נְעֻמָּנִים:

ונדמית בעמידתה כנטועה ונציבה בתכלית היופי והנעימות:

עונה לי הוא:

דַּעֲי כִי אֲחִישֵׁנָה עֵת

דעי לך שאני אזור גאולתך פשיגי עת

רְצוֹן וְתִשְׂאֲבֵי מַיִם

רצון מלפני, ואז תקבלי תורות והשגות

חַיִּים בְּשִׁשׁוֹן אֲשֶׁלָּה

חדשות בשמחה. אני יגרש את

27. "ועל פן היתה גאלה הראשונה בחצות דיקא. וכן גאלה האחרונה שאנו מקוים במהרה
בימינו תהיה על ידי בחינת חצות, על ידי הכשרים והיראים עומדים בכל לילה בחצות,
שעל ידי זה הם ממשיכים על עצמם בחינת קדשית חצות לילה שאז מתעורר חסד גדול,
שעל ידי זה זוכין להמשיך עליהם תמיד בחינת התעוררות השנה שבחצות לילה, להמשיך
עליהם בחינה זאת תמיד, דהינו שבכל עת שרוצים להפיל עליהם שנה וקטנות גדול מאד,
אפלו אם מפילים אותם כמו שפפילים ח"ו, אפלו אם עבר עליו מה שעבר, אף על פי כן
תעורר תמיד דיקא מתוך תקופה הקטנות בבחינת קימת חצות הנ"ל, דהינו על ידי בחינת
העוד מעט טוב שמוצא בעצמו" (ליקוטי הלכות השכמת הבוקר א', י"ד).

28. "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה" (ישעיה י"ב, ג') ותרגם יונתן: "ותקבלון
אולפן חדת בחדוא מבחירי צדיקיא" [ותקבלו לימוד חדש בשמחה מבחירי הצדיקים].

גְּדֵי עֲזִים מִן הַצֹּאן, אֵל

הַיָּצָר הָרַע מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֵל

אֶרֶץ גְּזֵרָה בְּיַד אִישׁ

אֶרֶץ רְחוֹקָה בְּיַד מְלָךְ הַמְּשִׁיחַ

עֵתִי:

הַמוֹכֵן לְקֹדֶשׁ:

וְעֵדִין מִבְּפֶה אֲנִי עַל מֵר גּוֹרְלִי:

הָהָה הָהָה אֲדַנִּי כִּי בְּזִיתָנִי

אִוִי וְאָבֹי לִי הִ' עַל אֲשֶׁר בְּזִיתָ אוֹתִי,

וּמִשְׁמַיִם אֶרֶץ שְׁעִיר

וּמְרוֹם גְּבֹהַּ מֵעַמְדֵי אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם גְּרִשְׁתָּ אוֹתִי

הָהָה הָהָה אֲדַנִּי כִּי בְּזִיתָנִי וּמִשְׁמַיִם

אֶרֶץ שְׁעִיר

הַשְּׁלַכְתָּנִי – גִּיּוּאֵלֶד!!!

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם!

בִּזְיַת וְהַשְּׁלַכַת אוֹתִי

מְרוֹם גְּבֹהֵי מְרוֹמִים

אֵל אֶרֶץ עֲשׂו – אֵל

הָאֶרֶצִּיּוֹת וְהַגְּשָׁמִיּוֹת.

29. "כִּי גְדֵי מְרִמָּז עַל עֲזוֹת בְּחִינַת גְּדֵי עֲזִים, לְשׁוֹן עֲזוֹת. וְזֶה בְּחִינַת שְׁעִיר עֲזִים, בְּחִינַת עֲשׂו אִישׁ שְׁעִיר, שֶׁהוּא עֶקֶר עֲזוֹת דְּסִטְרָא אַחְרָא, עֲזוֹת הַגּוֹף, זְהֻמַת הַנְּחֹשׁ, מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, שְׁמֻלְכוּתָם רַק עַל יְדֵי עֲזוֹת". (הַלְכוֹת בִּיצִים ה', ח').

30. כְּכַתוּב בִּיחֻזְקָאֵל (ל"ד, ל"א) שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל נִקְרָא צֶאֱן: "וְאַתָּן צֶאֱנִי צֶאֱן מְרַעֲיָנִי אֲדָם אַתָּם אֲנִי אֱלֹהֵיכֶם".

הַשְׁלִכְתָּנִי בְיוֹם קָרָה הַעֲדָה בְּגֵד

לבין האמות. והם הלבישו אותי ביום קריר שפנה בגד

יַעֲטָנִי, וְאַשֶׁר בֵּיתִי הִיָּה לְבוּשׁ

בלוי בלבד, וזה במקום בגדי הצבעונים שהיו לבושים בהם

שְׁנִים:

בני ביתי:

פנגד זה עונה לי הוא:

וְאַלְבִּישֶׁךָ רִקְמָה וְיֵשׁ אַחֲבִישֶׁךָ,

אבל אחזיר לך בגדי הכהן הגדול המרוקמים ואת כובע השש אשר לו,

וּמְשַׁבְּצוֹת זָהָב עַל

וְעֵטְרַת תְּפֹאֶרֶת
תְּהִיָּה בְּרֹאשְׁךָ

– תזכי שהמקיפים
הגדולים של עתיק
יכנסו לך לתוך
הראש ויהיו פנימי³¹.

וּמְשַׁבְּצוֹת הַזָּהָב שֶׁל הַחֹשֶׁן אֲשֵׁים עַל

לְבוּשֶׁךָ וְעֵטְרַת תְּפֹאֶרֶת

לבושך, וציץ גזר הזהב

31. "שְׁלַעֲתִיד צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֹאשֵׁיהֶם 'עַל רֹאשֵׁיהֶם' הַצָּרֵף לומר... וְעֵטְרוֹתֵיהֶם, הֵינּוּ הַמְּקִיפִים, כְּמוֹ (שְׁמוּאֵל א' כ"ג): "שְׂאוּל וְאַנְשָׁיו עֹטְרִים אֶל דָּוִד", בְּרֹאשֵׁיהֶם, וְלֹא עַל רֹאשֵׁיהֶם; הֵינּוּ הַמְּקִיפִים יִכְנְסוּ בְּתוֹךְ הַמִּחוּץ לַפְּנִים, וְאִזּוּ יִכְנְסוּ כָּל הַשְׂכָּלִיּוֹת שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְהִבִּין אוֹתָם; יִכְנְסוּ לַפְּנִים בְּתוֹךְ הַמִּחוּץ, וְיַדַּע וְיִשְׁיֵג אוֹתָם, וְאִזּוּ יֵצֵא מִגֹּדֵר אֲנוּשֵׁי וְיַעֲלֶה לְגֹדֵר מְלֶאֱךָ, וְיִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה" (ליקוטי מוהר"ן ח"א כ"א, ד').

תְּהִיָּה בְּרֵאשִׁיךָ וְעַל כָּל כְּבוֹד יִפָּה

ינח על ראשך, ויותר מפל הכבוד שאעשה לך את בעצמך יפה

אֶת רַעֲיָתִי:

יותר בעיני, אהובתי:

מבכה אני:

יֵד טָמֵא הַיָּבֵל קִדְשִׁי, בְּנֵי צִיּוֹן

יד טמא וסלק את השכינה מהיכל ביהמ"ק, ובני ישראל

הַיְקָרִים לְגַבְלֵי חֲדָשִׁי, עָרוֹ עָרוֹ

נחשבים כבדי חרס פשוטים, חרשו ועקרו

יִסוֹד מְקַדְשִׁי, עָבְרוּ עַל נַפְשֵׁי מַיִם

את מקדשי מהיסוד, הטביעו את נפשי מים

הַיְזֻזִנִּים:

השוטפים בזדון וברשע:

מבטיח הוא לי:

חֵץ יַפְלֵחַ סָגֵר לְבָבָם, תַּחַת הַנְּחֹשֶׁת

בנקמתי באויביך חץ יבקע בשרם עד לבם, ובמקום הנחשת

תַּחַת הַנְּחֻשֶׁת
אָבִיָּא זְהָבָם – מֵה
שְׁהַקְלִיפּוֹת גּוֹזְלִים
מֵאִיתְנוּ הֵם יִצְטָרְכוּ
לְהַחְזִיר הַרְבֵּה יוֹתֵר,
וְהִירִידָה תַתְּהַפֵּךְ
לְשִׂיא הַעֲלִייה
וְיִלְקַח מֵהֶם גַּם
עֲצֻמוֹת חַיּוֹתֵם (מֵה)
שְׁהַקְלִיפּוֹת גּוֹזְלִים
אוֹתְנוּ זֶה בַּחֲיִנָּה שֶׁל
”נַחֲשֶׁת” וְהֵם יִצְטָרְכוּ
לְהַחְזִיר בְּכַפְלִי
כַּפְלִיִּים בַּחֲיִנָּה שֶׁל
”זֶהָב” שֶׁהוּא יֶקֶר
הַרְבֵּה יוֹתֵר)³².

אָבִיָּא זְהָבָם, בְּנִיךְ:
שְׁגָזְלוּ הֵם מִמֶּךָ אַחְזִיר לָךְ זְהָב, אֶת בְּנִיךְ

מִדְּחֹק יָבִיאוּ, עַל גַּבִּם
שְׁנַתְּרַחֲקוּ מִמֶּךָ יַחְזִירוּ הֵם עַל גַּבִּם, וְאֶת בְּנֵי הַנְּפוּצוֹת

עֲתָרִי, בֵּת פּוֹצֵי יוֹבִילוֹן
הַעוֹתְרִים וּמִתְפַּלְלִים אֲלַי יוֹבִילוּ אֲלַי

מִנְּחֹתַי:
בְּתוֹר מִתְּנָה:

אוּלָם קְצָרָה רֹחִי:

טָהוֹר אַתָּה לֹא אֵל חֲפִיץ רְשָׁע, עַד
טָהוֹר, תְּרִי אַתָּה לֹא רוֹצֵה בְּרוּעַ, אִזּוֹ אִם כֵּן עַד

אֵן לֹא תִהְיֶה צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ, תִּשׁוּב
מִתִּי תִמְנַע מִהָיֹת כְּבִיכּוֹל נוֹשֵׁעַ עִמָּנוּ יַחַד, אֲנֵא, שׁוּב

וְתִלְבִּישֵׁנִי בְּגִדֵי יוֹשֵׁעַ, מִעֵיל צַדִּיקָה
וְתִלְבִּישׁ וְתִסּוֹבֵב אוֹתִי בִישׁוּעָה וְצַדִּיקָה, כְּאֲדָם שְׁעוֹטָה וּמִסּוֹבֵב עֲצָמוֹ בְּבָגְדִים

וְרַב פְּגִינִים:
וְרַבּוּי פְּגִינִים:

32. ע”פ ליקוטי מוהר”ן ח”ב ח’, ג’.

בפיוס פונה הוא אלי:

יְדִידוֹת נַפְשֵׁי מַה תִּתְּאוּנֵנִי, צְדִיקָה:

עם סגלתי מה לך להתרעם, הלא יושר דרךך

גַּם אֶהְבֶּתְךָ לֹא נִפְלֵאת מִנִּי, לִבִּי

ואהבתך אלי לא נעלם מידיעתי, לכו

מִיּוֹם גְּלוּתְךָ נִדְדָתִי אָנִי, בְּצַפּוֹר

מיום שגלית נטלטלתי אף אני, כמו צפור

נִוְדַדְתָּ עֲזֹבְתִי אֶת בֵּיתִי:

שנודדת מקצה למקום אחר בלא מנוחה כך גם אני עזבתי את ביתי:

אולם עדין לא נרגעתי:

בְּלוּם יֵשׁ הַנָּאָה מִבֶּשֶׂר חֲמוּזִים, בִּי

וכי כל כך הנאה יש לך מאמות העולם,

תִּשְׁכַּח אֶהְבֶּת אִשָּׁת נְעוּזִים, לַחֲצֵב

ששכחת את אהבתך לאשת נעורידך, והלקת לך לחפור בורות מים

לָךְ בּוֹרוֹת בָּלָם נִשְׁפָּרִים וְאִין בָּהֶם

במקומות אחרים להתענג עליהם, והרי הם בלם סדוקים ולא זכילו

מִים אַךְ רֹאשׁ פְּתָנִים:

מים אלא רק נחשים:

משפתתך הוא בצערי:

לִבְךָ הַצַּדִּיק אָבַד עֵקֶב נְפִילֹתֶךָ,
אָבוֹ, בְּגִלְלָה שֶׁנִּפְלְתָה כָּל כֶּף וְנִחְשָׁף גַּם אֹרֶךְ הַצַּדִּיק מִמֶּנּוּ,

וַיִּמְיַנִּי הַיּוֹשֵׁב אַחֲזֹר מִרֹב אֲהַבְתֶּךָ,
וַיִּפְחֵי הַתֵּשֶׁת (כַּבְּיָכֹוֹל) וְסוּבַל אֲנִי אֲתִיד וְזֶה מִרֹב אֲהַבְתִּי לָךְ,

לֹא נִכְנַסְתִּי בַּבַּיִת מִיּוֹם גְּלוּתֶךָ,
אִוְלָם לֹא כָּמִחְשַׁבְתֶּךָ, כִּי לֹא נִכְנַסְתִּי לְשֹׁכֵן בְּשׁוּמֵי מְקוֹם מִיּוֹם שֶׁגָּלִית מִמֶּנִּי,

לְבַל אֲרֵאֶה בְּרַעְתִּי:

וְזֹאת בְּכַדִּי שֶׁלֹא לָרְאוֹת אִידָּ שְׁכַח מַלְכוּתִי הַתֵּשֶׁת (כַּבְּיָכֹוֹל):

מִבְקֶשֶׁת אֲנִי:

מִלְכִּי קִנְיָא לְכָבוֹד שְׁכִינְתֶךָ, בְּעָלוֹנֵי
מִלְכִּי, הַמְּלֵא קִנְיָת נָקָם לְכָבוֹד שְׁכִינְתֶךָ, כִּי הֲלֵא הַסְטֵרָא אַחֲרָא נְהִינְתָה

אֲדוֹנִים זָרִים זִוְלָתֶךָ, וּבְמִקּוֹם
בְּעָלִים שְׁלֵנוּ בְּמִקּוֹמֶךָ, וּבְמִקּוֹם שְׁהִיָּה

מִקְדָּשֶׁךָ וְנַחֲלָתֶךָ, שְׁמוֹ הָאֲשֵׁרִים
בַּיִת מִקְדָּשֶׁךָ, שְׁמוֹ הֵם עֲצִים שֶׁעָבְדוּ לָהֶם

וְהַחֲמִינִים:

וְדַמּוּיוֹת שֶׁל חֲמָה שֶׁעָבְדוּם:

מרצה הוא אותי:

נָקַם אֱלֹהֵי שָׁמַיִם וְשָׁמַיִם יְהוָה, וְאֶשְׂרֹף
אָבוֹ, אֶתְלַבֵּשׁ בְּמַדַּת הַנְּקָמָה וּבִלְהַבֵּת אֱלֹהִים, וְאֶשְׂרֹף

בֵּית עַבְדֵי"ם וּבֵית הַמִּצְרִיָּה, אֲשֶׁר־כִּיד
כָּל בְּתֵי עֲבוֹדָה זָרָה, חָצִי יִהְיוּ שְׂכֹרִים

חָצִי מִדָּם חָלָל וְשִׁבְיָה, וְתָהִי זֹאת
מְרֹב שְׂאֵשְׁקָה אוֹתָם בְּדָם הַמְתִּים שְׂאֵמִית וְאֶשְׁבָּה, וְזֶה יִהְיֶה

נְחֻמָּתֵי:

נְחֻמָּתֵי.

נְחֻמַת יְרוּשָׁלַיִם:

סְפִירָה אֲבָנָה וְשִׁעְרֵיךְ אֲרִים,
אֶת הַמִּפְתָּנִים וְהַשְּׁעָרִים שֶׁלְךָ אֲבָנָה מִחֲדָשׁ,

וַיִּסְדְּתִיךְ סָבִיב סָבִיב לְךָ אֲבָנָה מֵאֲבָנֵי סְפִירָה,
וְאֶת יְסוֹד חוֹמוֹתֶיךָ שֶׁסָּבִיב לְךָ אֲבָנָה מֵאֲבָנֵי סְפִירָה,

וְשִׁמְתִי בְּדָכְדֹךְ שְׂמִשׁוֹתֶיךָ
וְשִׁמְשׁוֹת חֲלוֹנוֹת הַבָּתִּים יַעֲשׂוּ מֵאֲבָנֵי כְּדָדְךָ,

מֵאִירִים: וּבְנֵי הַיְצָהָר עַל רֹאשׁ

וְאָבִיא בָךְ אֶת מְלֶכֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְהַחַיִּיג שְׂיוּצֶק עַל רֹאשׁם שְׁמֹן הַמְּשֻׁחָה

גֵּיָא שְׂמָנִים:

וְנִרְאוּ כְּבִקְעָה מְלֵאָה שְׁמֹן בְּשֵׁם:

דְּבָרֵי חֶשֶׁק לְגֹאֲלוֹת יְרוּשָׁלַיִם:

עוֹרֵי... צִיּוֹן... אַגְאֵל עֲנִי וְאַבְיוֹן

— הַתְּעוֹרָרִי מִיַּד הַיְסוּד דְּקְדוּשָׁה

צִיּוֹן³³, כִּי אַגְאֵל אֶת בְּנֵיךְ שֶׁהֵם כִּיּוֹם עֲנִיִּים

וְאַבְיוֹנִים.

עוֹרֵי עוֹרֵי לְבָשִׁי בְּגָדֶיךָ:

הַתְּעוֹרָרִי מִצְעָרֶךָ יְרוּשָׁלַיִם וְהַתְּלַבְּשִׁי בְּבִגְדֵי

צִיּוֹן, כִּי בְּנֵיךָ אַגְאֵל עֲנִי

תִּפְאֶרְתֶּךָ, כִּי עוֹד אַגְאֵל אֶת עַמֶּךָ שֶׁהֵם עֲתֵה עִם עֲנִי

וְאַבְיוֹן, עוֹרֵי דְבָרֵי שׂוֹד

וְאַבְיוֹן, הַתְּגַבְּרִי בְּשִׁירְתֶּךָ

בְּבִנְיֹן אֶפְרַיִם, הַשְּׂמִיעֵנִי קוֹלֶךָ:

כְּשֶׁיִּבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהַשְּׂמִיעֵנִי לִי אֶת קוֹלֶךָ

תַּחַת אֶהְבְּתִי:

תַּמְוֹרֶת אֶהְבְּתִי אֶלֶיךָ.

33. "ציון" מרמז על קדושת הברית, מכיון ש'ציון' בגימטריה גימטריא "יוסף" (156) שהוא

מידת היסוד, כידוע.

פְּנֵי אֵל תְּשׁוּרֵי מִרְאשׁ

את פְּנֵי ה' תִּזְכֵּי לְרֵאוֹת בְּזָכוֹת שְׁמֵרֵאשִׁית הָאֲמֵנֶת

מִרְאשׁ אֲמֵנָה –
תּוֹכֵי לְשִׁיר וְהַנִּיגוֹן
שִׁיתַּעַר לַעֲתִיד
שֶׁהוּא שֶׁל
הָאֲמוּנָה³⁴.

אֲמֵנָה, עֵינַי תְּשׁוּרֵךְ

שְׁיִנְאַלְךָ, וְעֵינַי תִּבְּיט וְתִשְׁגִּיחַ בְּךָ

מִרְאשִׁית הַשָּׁנָה, וְחֲמִשׁ

מִתְחִילַת הַשָּׁנָה עַל כָּל אֲשֶׁר יִקְרָה אִתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנָה,

תִּידוֹת אֱלֹהֶיךָ לְמֵנָה, בֵּין

וּתְקַבְּלֵי חֲמִישָׁה חֲלָקִים לְחֲלָקֶיךָ יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם, אֲכֹן

דוֹדֵי בְרוּךְ בֵּין הַבְּנִים:

אֲהוּבֵי (ה') מִהֶלֶל הוּא מִכָּל הָאֱלֹהִים.

צוּף דָּבֶשׁ יִזוּב אִמְרֹתֶיךָ

מִתִּיקוֹת הַדָּבֶשׁ זָב מְדִיבוֹרְךָ,

צוּף דָּבֶשׁ יִזוּב
אִמְרֹתֶיךָ וְשִׁיחָךְ –
אֵה! כִּמְהָ מִתּוֹק לֵה'
יִתְבָּרַךְ הַדִּיבוֹרִים
שִׁלְנוּ.

וְשִׁיחָךְ, תִּשְׁכַּח יְמֵינֵי

יָד? מִיָּן שְׁלֵי תִשְׁכַּח כְּחָה מִתְנַגְעָתָה

אִם אֲשַׁכַּח, וְלֹהֲעֵלוֹת

אִם אֲשַׁכַּח אוֹתְךָ, מַעֲלָה אֲנִי

34. ע"פ ליקוטי מוהר"ן ס"ד, ה'.

רצון מזבחך -
 הקב"ה מחכה לבנות
 את המזבח - המזבח
 הוא הלב ששם בו ער
 האש וקדושה (הלב
 הוא אש שבו ערת לה).
 פלילות בקשתי -
 והקב"ה בזמן הגלות
 הפרטית מבקש
 ומחפש ומחכה לבנות
 לנו את הקדושה.

תמיד על רצון מזבחך,

תמיד במשאלותי את מזבחך, וגם כשפא הלילה הלכתי

על משכבי פלילות

אל מקום משכבי לחפש את זה, (שכבכול הי מצפה

בקשתי:

שיבנה ביהמ"ק):

קולך שמעתי מחמד עיני, אשאל

את קולך שמעתי האהוב והנחמד בעיני, וההשפעה

מנשיקות פיהו ושקני, ובימין

תבוא לנו מה בעצמו ולא ע"י הגוים, ובתקף

חשקי תחבקני, נגילה בנאות דשא

אהבתך אלי תחבק אותי, ונשמח יחד במקום דשאים

ומעין גנים:

ומעונות שמשקים הגנים:

רעי לכה נשכימה לבדמים, שם

דידי בא עמי השכם בפקר לבתי הפנסיות והמדורשות, ושם

אָתָּן אֶת הַדָּדִי לָךְ אֶהְבֶּת עוֹלָמִים,

אַרְאֶה לָּךְ אֶת אֶהְבֶּתִי אֵלֶיךָ שֶׁהִיא אֶהְבֶּת לְעוֹלָם,

בָּאֵח לִי אֶשְׂקֶךָ נֶגֶד כָּל הָעַמִּים,

תִּהְיֶה לִי כְמוֹ אֶח קָטָן שֶׁאֵין בּוֹשָׁה לְנַשְׁקוֹ אֶף בְּרָחוֹב מוֹל כָּל הָעוֹלָם,

אֶנְהַגֶּךָ אֶל בֵּית אָמִי וְאֶל חֹדֶר

אֶקַח וְאָבִיא אוֹתְךָ אֶל בֵּיתִי כְּנִסְיוֹתַי

הוֹדָתִי:

לְהַשְׁרוֹת שְׂכִינְתְּךָ שָׁם.

שׁוֹפְתוֹתֶיךָ כִּלְה צוּף יוֹזְבוֹן, וְעֵינֶיךָ:

דְּבוּרֵי שְׁפָתֶיךָ אֶהוּבָה מְלֵאִים וְנוֹטְפִים מִתִּיקוֹת, וּמַעֲשֵׂיךָ הַיְפָיִם

יוֹזְבִים לֵב יְטִיבוֹן, שְׁנֵי

כְּיוֹזְבִים מוֹשְׁכִים אֶהְבֶּתִי אֵלֶיךָ, מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ

וְעֵינֶיךָ לֵב יְטִיבוֹן - ה'

אומר: ההסתכלות, הכיסופים, ההמתנה, התקווה והצפייה אליי עושים לי טוב בלב.

שְׂדֵיךָ רְצוֹן וְשֵׂאֲבוֹן, שְׁפַע

וְהַכְּהִיג אֶת אֶהְבֶּתִי וּמִשְׁכוּ אֵלֵיכֶם, וְאֶת שְׁפַעֵי

חֶסְדֵי דָּדִי הַנְּאֻמָּנִים:

בְּעִבוּר הַחֶסְדִּים שֶׁעָשָׂה דָּדִי הַקְּיָמִים לְעַד:

תַּבְּעֵנָה שׁוֹפְתֵי כִּי אֲזַמְּרָה לָךְ,

שָׁפְתַי יִדְבְּרוּ וַיִּשְׁירוּ בַּעַת שְׁאַנְגֵּן לַפְּנִיָּה בְּכָלִי שִׁיר,

יְדִידוֹת נַפְשֵׁי וְלִבִּי אַחֲרֶיךָ הָלָה,

אֶהְבֵּת נַפְשִׁי, וְחֵלֶב שְׁלִי נִמְשַׁךְ אֵלֶיךָ,

אֶהְבֵּת נְעוּזִים זְכַרְתִּי לָךְ, לָכֵן בּוֹאִי

אֶת אֶהְבֵּתִי אֵלֶיךָ בְּעֵבֶר אֲנִי עֲדִין זֹכֵר, לָכֵן בּוֹאִי

שִׁבְבִי עִמִּי אַחֲזוֹתִי:

וְהִתְקַרְבִּי אֵלַי, אַחֲזוּבְתִי.

מִדַּ וְאַהֲלוֹת בְּגִדֶיךָ, נִרְדָּה וְכִרְכָּם

כָּל הַבְּגִידוֹת וְהַסְּרָחוֹנוֹת שֶׁלָּךְ מִתְּכַפְּרִים וּמְרִיחִים רִיחַ עָרֵב, כְּבָשָׂמִים שֶׁרִיחָם נוֹדֵף

שְׂמַנֶּיךָ, צְרוּד הַמִּדְּ בֵּין שְׂדֵיךָ,

וּמִתְּפַשֵּׁט לְמַרְחוֹק, שְׂכִינְתִּי תִשְׁכֵּן בֵּין שְׁנֵי בְּדֵי הָאָרוֹן,

פָּאֵר וְכָבוֹד כָּל עַדְתִּי:

וַיְמָה רַב פָּאֲרָם וְכַבֻּדָּם שֶׁל עַמִּי:

מחבר הקנה עונה ואומר:

תֵּעַן לְשׁוֹנֵי שִׁיר בְּסוּד יְשׁוּרִים, עֵת

לְשׁוֹנֵי תְּשִׁיר בְּעֵצַת וְהִסְכַּמְתָּ כָּל יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁיִּגִיעַ הַזְּמַן

יְשׁוּמַח יִשְׂרָאֵל עִם אִשְׁתֵּי נְעוּרִים,

שָׁעַם יִשְׂרָאֵל יִשְׁמָחוּ יַחַד עִם הַשְּׂכִינָה,

וְהִיבֵל תּוֹסֵד בְּרֹאשׁ הַהָרִים,

וְהִיבֵל בֵּיהֶמ"ק יוֹקֵם מִהִסּוּד בְּהַר הַבַּיִת,

בְּשַׁעְרֵי צִיּוֹן נְעוּף בַּיּוֹנִים:

אֶל שַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַיִם נִמְהַר כַּמְעוֹפֶת הַיּוֹנִים:

חֲלוּ גְבוּרֵי כַח אַחֵי וְלֵאמֹי, יוֹמָם

תִּתְפַּלְלוּ גְבוּרֵי כַח אַחֵי וְעַמִּי, וּבַיּוֹם

וְלִילָה לָאֵל אֵל תִּתְּנוּ דָמִי, יְבָנָה

וּבִלְיָלָה אֵל תִּנְיָחוּ לַה' לַהֲחַרֵּשׁ מְלַחֲוֹשִׁיעַ, עַד שְׁיִבְנָה

צִיּוֹן וַיִּבְנֶם נְדָחֵי עַמִּי, מֵאֲרַבַּע

אֵת יְרוּשָׁלַיִם וַיִּקְבְּצוּ נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל

בְּנֵפוֹת אֵל בֵּית הַמִּדְּתִי:

קְצוּתָהּ הָעוֹלָם אֶל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ:

כְּבוֹד יְהוָה בְּתוֹכָהּ לְמוֹפֵת וּלְאוֹת,

שְׁכִינַת ה' תִּשְׁרָה בִירוּשָׁלַיִם לְסִימָן עַל אַהֲבָתוֹ אֵלֵינוּ,

הָאֵשׁ חוֹמָה אֶרְכָּה סָבִיב לְהִדְאוֹת,

וְנִגַּן עָלֶיךָ כְּאֵילוֹ חוֹמַת אֵשׁ אֶרְכָּה נִרְאִית מִסְבִּיבָה,

נָא חֵישׁ גּוֹאֲלֵנוּ אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת,

אָנָּה מֵהַר לַעֲשׂוֹת זֹאת גּוֹאֲלֵנוּ בְעַל הַנִּפְלְאוֹת,

הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ בְיַדְּךָ הָאֵיתָנִים:

וַתִּרְאֶה אֶת גְּבוּרַת יְמִינְךָ בְּחֹדֶשׁ תְּשׁוּבָתֵךְ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלֶכֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ

טוֹב וּמְטִיב הַדָּדִשׁ לָנוּ, שׁוֹבֵה אֵלֵינוּ בְּהַמּוֹן

רַחֲמֶיךָ בְּגִלְלֵי אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנְךָ, בְּנֵה בֵיתְךָ

כְּבַתְחֵלָה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנֵנוּ, וְהִדְאֵנוּ

בְּבִנְיָנוּ וּשְׂמִיחָנוּ בְּתַקּוּנֵנוּ, וְהָשִׁב כְּהַנִּים לַעֲבוֹדָתְךָ

וְלוֹזִיִּים לְדוֹכְנָם לְשִׂידָם וְלְזִמְדָם, וְהָשִׁב יִשְׂרָאֵל

לְגוֹיָהֶם, וְשֵׁם גְּעֻלָּה וְנִרְאָה וְנִשְׁתַּחֲוָה לְפָנֶיךָ,

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

שְׁתַּעֲלֵנוּ בְּשִׁמְחָה לְאֶרְצֵנוּ וְתַטְעֵנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ,
 וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קַרְבָּנוֹת חֻבוֹתֵינוּ
 תְּמִידִים בְּסֹדְרָם וּמוֹסָפִים כְּהִלְכָתָם;

א. בְּשִׁלְשָׁה מְקוֹמוֹת הַכֹּהֲנִים שׁוֹמְרִים בְּבֵית
 הַמִּקְדָּשׁ, בְּבֵית אַבְטֵינָס, בְּבֵית הַנְּיֻצוֹץ, וּבְבֵית
 הַמוֹקֵד, בֵּית אַבְטֵינָס וּבֵית הַנְּיֻצוֹץ הֵיוּ עֲלִיּוֹת
 וְהַרְזֻבִים שׁוֹמְרִים שָׁם, בֵּית הַמוֹקֵד כִּפָּה וּבֵית
 גְּדוֹל הָיָה מוֹקֵף רוֹבְדִין שֶׁל אָבוֹ, וְזִקְנֵי בֵּית אָב
 יֹשְׁבֵי שָׁם, וּמִפְתָּחוֹת הָעֲזָרָה בְּיָדָם, וּפְרָחֵי
 כְּהֻנָּה אִישׁ כִּסְתּוֹ בְּאַרְצֵן, לֹא הֵיוּ יֹשְׁבֵי בְּבִגְדֵי
 קֹדֶשׁ, אֶלָּא פּוֹשְׁטִין וּמְקַפְּלִין וּמְנִיחִים אוֹתָם
 תַּחַת רְאֲשֵׁיהֶם, וּמֵתִבְּסִים בְּכִסּוֹת עֲצָמוֹן, אִידַע
 קָרִי לְאַחַד מֵהֶן, יוֹצֵא וְהוֹלֵךְ לוֹ בְּמִסְבָּה הַהוֹלְכָת
 תַּחַת הַבִּידָה, וְהַגֵּרוֹת הַזּוֹלְקוֹת מִבָּאֵן וּמִבָּאֵן, עַד
 שֶׁהוּא מוֹגִיעַ לְבֵית הַטְּבִילָה, וּמְדוֹרָה הֵיְתָה שָׁם,

וּבֵית הַפֶּסַח שֶׁל כְּבוֹד, וְזֶה הָיָה כְּבוֹדוֹ, מֵצֵאוֹ
 נֶעוֹל בְּיָדוֹעַ שְׂיִישׁ שָׁם אָדָם, פְּתוּחַ בְּיָדוֹעַ שְׂאִין
 שָׁם אָדָם, יָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג, וְנִתְחַמֵּם
 בְּנֶגֶד הַמְדוּדָה, בָּא וַיֵּשֶׁב לוֹ אֵצֶל אַחֵיו הַכֹּהֲנִים,
 עַד שֶׁהָיוּ הַשְּׁעָרִים נִפְתָּחִים, יוֹצֵא וְהוֹלֵךְ לוֹ:

ב. מִי שֶׁהוּא רוֹצֵה לְתָרֵם אֶת הַמְזִבְחַת, מִשְׁכָּבִים
 וְטוֹבֵל עַד שֶׁלֹּא יָבֹא הַמְּמַנֶּה, וְכִי בְּאִיזוֹ שָׁעָה
 הַמְּמַנֶּה בָּא, לֹא כָּל הָעֵתִים שְׁוֹת, פְּעָמִים
 שֶׁהוּא בָּא מִקְרִיָּאת הַגָּבֵר, אוֹ סְמוּךְ לוֹ מִלְּפָנָיו
 אוֹ מִלְּאַחֲרָיו, הַמְּמַנֶּה בָּא וְדוֹפֵק עֲלֵיהֶם, וְהֵם
 פּוֹתְחִין לוֹ, אָמַר לָהֶם, מִי שֶׁטָּבַל יָבֹא וַיִּפִּיס,
 הַפִּיסוֹ, זָכָה מִי שִׁזְכָּה:

ג. נָטַל אֶת הַמִּפְתָּח וּפְתַח אֶת הַפֶּשֶׁשׁ,
 וְנִכְנַס מִבֵּית הַמוֹקֵד לְעֻזָּדָה, וְנִכְנְסוּ הַכֹּהֲנִים
 אַחֲרָיו, וַיִּשְׁתִּי אֲבוֹקוֹת שֶׁל אוֹר בְּיָדָם, וְנִחְלְקוּ

לְשֵׁנַי בְּתוֹת, אֵלֹהֵי מְהַלְכֵינּוּ בְּאַכְסֻדָּהּ דְּרָדָה
 הַמְזוּדָה, וְאֵלֹהֵי מְהַלְכֵינּוּ בְּאַכְסֻדָּהּ דְּרָדָה
 הַמְעַרְבָה, הֵיזְ בּוֹדְקֵינּוּ וְהוֹלְכֵינּוּ, עַד שֶׁהֵם
 שְׂמִינֵיעֵינּוּ לְמָקוֹם עוֹשֵׂי חֲבַתֵּינּוּ, הַגִּיעוּ אֵלֹהֵי
 וְאֵלֹהֵי וְאָמְרוּ שָׁלוֹם הַכֹּל שָׁלוֹם, הָעֵמִידוּ אֶת
 עוֹשֵׂי חֲבַתֵּינּוּ לַעֲשׂוֹת חֲבַתֵּינּוּ:

ד. מִי שְׂזָכָה לְתָרַם אֶת הַמְזוּבָח, הוּא יְתָרַם
 וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ הֵיזְ זְהִיד שְׁלֵא תַגַּע בְּכִלֵּי, עַד
 שְׂתַקְדֵּשׁ יְדֵיךָ וְדַגְלֵיךָ מִן הַכִּיּוֹר, וְהָרֵי הַמְחַתָּה
 נְתוּנָה בְּמִקְצוֹעַ בֵּין הַכֶּבֶשׂ לַמְזוּבָח, בְּמַעְרְבוֹ
 שֶׁל כֶּבֶשׂ, אֵין אָדָם נִבְנָס עִמּוֹ, וְלֹא נָר בִּידוֹ,
 אֶלֶּא מְהַלְךְ לְאוֹר הַמְעַרְבָה, לֹא הֵיזְ רוֹאֵן
 אוֹתוֹ וְלֹא שׂוֹמְעֵין אֶת קוֹלוֹ, עַד שֶׁהֵיזְ שׂוֹמְעֵין
 קוֹל הָעֵץ, שְׁעָשָׂה בּוֹ קָטִין מוֹכְנֵי לַכִּיּוֹר, וְהֵן
 אוֹמְרִים הַגִּיעַ עֵת, קִדֵּשׁ יְדֵי וְדַגְלֵי מִן הַכִּיּוֹר,

נָטַל מִחַתַּת הַכֶּסֶף, וְעָלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ, וּפָנָה
אֶת הַגָּחָלִים הַיָּלֵךְ וְהַיָּלֵךְ, וְחָתָה מִן הַמֵּאֲפֵלוֹת
הַפְּנִימִיּוֹת וַיֵּרֶד, הִגִּיעַ לְרֹצְפָה, הָפַךְ פָּנָיו לְצָפוֹן,
הָלַךְ לְמִזְרְחוֹ שֶׁל כֶּכֶשׁ כְּעֶשֶׂר אַמּוֹת, צָבַר אֶת
הַגָּחָלִים עַל גִּבֵּי הָרֹצְפָה, רָחֹק מִן הַכֶּכֶשׁ שֶׁלְשָׁה
טַפָּחִים, מְקוֹם שְׁנוֹתַנִּין שָׁם מְרַאת הָעוֹף וְדִשּׁוֹן
מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהַמְּנֹדָה:

נשלם תיקון לאה:

אני מאמין באמונה שלמה בנחמת ציון
אלהינו ברחמינו ונחמנו ויחדש עלינו מלכותו במהרה

נשלם תיקון חצות לילה. בעזרת האל גורא עליה.
נשמחה ונגילה בשמחה וצהלה:

